

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ HABER BÜLTENİ
Nisan 2004 / Sayı 35

SAVAŞA İŞGALE İŞSİZLİĞE VE YOKSULLUĞA KARŞI

1 Mayıs'ta ALANLARA!!!

► ODA GENEL KURULLARIMIZ
TAMAMLANIYOR...

► TMMOB DANIŞMA KURULU
TOPLANIYOR...

İÇİNDEKİLER

Odalarımız Genel Kurul Sonuçları	3	TMMOB Yayınları	35
Oda Genel Kurul Sonuç Bildirgeleri	7	İmar ve Şehircilik	36
1 Mayıs'ta Alanlara	22	Mesleki Tanınırlık Çalışmaları	38
Temel İnsan Haklarına Saygı	23	TMMOB Güncesi	51
Yerel Seçimler	24	Birlik Ödentileri Çizelgesi	53
Bergama'da Tarafız	26	Bina Fonu Çizelgesi	54
Bush Gelme...	27	Hasan Balıkçı	55
Irak'ta İşgale Son	28	Eğitim Seminerleri	55
Zorunlu Göç Raporu	30		

TMMOB Yönetim Kurulu'ndan

20 Mart 2004 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında;

▶ Taşınmaz kültür varlığı olarak kabul edilen Zeugma Mozaikleri'nin, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Haziran ayında İstanbul'da yapılacak olan NATO toplantısı için sergilenmek üzere Topkapı Müzesi'ne nakledilmesine karşı TMMOB olarak ya da diğer meslek ve demokratik kitle örgütleriyle birlikte dava açılması ve açılan ya da açılacak davalara müdahil olunması için Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne yetki verilmesine,

▶ Balıkesir Belediyesi tarafından alınan "yeşil alanların yapılaşmaya açılması" kararına karşı dava açılmasına,

03 Nisan 2004 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında;

▶ TMMOB 38. Olağan Genel Kurulu'nun çoğunluklu olarak 20-21-22 Mayıs 2004 tarihinde Saat 10:00'da TMMOB'nde (Atatürk Bulvarı No:131 Kat:9 Bakanlıklar-Ankara), bu toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde Genel Kurulun 27-28-29 Mayıs 2004 tarihlerinde Saat 09:00'da DSİ Toplantı Salonu'nda çoğunluk aranmaksızın toplanmasına; seçimlerin çoğunluk sağlandığı takdirde 23 Mayıs 2004, çoğunluk aranmaksızın 30 Mayıs 2004 Pazar günü Saat 09:00-17:00 arasında TMMOB Mimarlar Odası Binasında yapılmasına ,

▶ 1 Mayıs'ın ülke düzeyinde kutlanabilmesi için bu

doğrultuda yapılacak miting, basın açıklaması v.b. etkinliklerde yer almaya, bağlı birimlerimizin ve üyelerimizin katılımlarının sağlanması için gerekli çalışmaların yapılmasına

18 Nisan 2004 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında;

▶ Bergama- Ovacık Altın İşletmesi Girişimi Konusunda TÜBİTAK - YDABÇAĞ Uzmanlar Komisyonu Raporunun Eleştirisi" adlı kitabı nedeniyle, Newmont (Normandy) Madencilik A.Ş. tarafından Jeoloji Mühendisleri Odası aleyhine açılan tazminat davasının,

- TMMOB'nin söz konusu işletme ile ilgili olarak, yargı kararlarına uyulması ve yöre halkının çıkarlarının korunması taleplerine ve işletmenin çevre açısından risk taşıması nedeniyle kamu yararına uygun olmadığı görüşlerine karşı bir içerikte bulunması,

- TMMOB'nin ve Odalarının kendi uzmanlık alanlarındaki gelişmeleri kamu yararı açısından sorgulama, kamuoyuna açıklama hak ve yükümlülüğünün davacı şirket tarafından tartışmaya açılması nedeniyle TMMOB'ne yönelik bir müdahale niteliği taşıması,

- TMMOB'nin örgütsel bütünlüğünü tartışmaya yönelik bir girişim olması,

nedenleriyle, davaya müdahil olunmasına oybirliğiyle,

karar verilmiştir.

ODALARIMIZIN GENEL KURUL SONUÇLARI

Bültenimizin basım tarihi itibarıyla Orman Mühendisleri Odası dışındaki 22 Odamızın Genel Kurulları tamamlanmıştır. Görev dağılımını yapmış olan odalarımızın Kurullarının listelerini, henüz görev dağılımını yapmamış olan Odalarımızın seçim sonuçlarını aşağıda sizlere sunuyoruz.*

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras'ın gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 16-17-18 Nisan 2004 tarihlerinde, TODAİ Toplantı salonu'nda gerçekleştirildi.

Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Kemal B. Ulusaler
Mehmet Turgut
M. Sıtkı Çiğdem
Hüseyin Önder
Cem Kükey
Medet Şir
Volkan Gürcan

Elektrik Mühendisleri Odası Onur Kurulu

Olgun Sakarya
Mustafa Demirören
Ahmet T. Uzunkaya
E. Sabri Aksüt
Seyit Ali Gürsoy

Elektrik Mühendisleri Odası Denetleme Kurulu

Metin Telatar
Hasan Azar
Gıyasi Güngör
Mustafa Kurt
Hüseyin Özdemiroğlu
Azim Şahin
Sevil Bulutlar

TMMOB Yönetim Kurulu Adayı

Hüseyin Yeşil
Haşim Aydınçak
Olgun Yurt

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Sırdaş Karaboğa

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Mustafa Özdemir

GEMİ MAKİNALARI İŞLETMELERİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Göçebe'nin gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 13-14 Nisan 2004 tarihlerinde, İstanbul-Kadıköy Gündüz Aybay Denizcilik Müzesi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Gemi Mak. İşlet. Müh. Odası Yönetim Kurulu

Süleyman Savaş	Başkan
Feramuz Aşkın	II. Başkan
Muammer Yağız	Yazman Üye
Ali Kuşoğlu	Sayman Üye
İsmail Deha Er	Üye
Hakan Tuna	Üye
Cengiz Deniz	Üye

Gemi Mak. İşlet. Müh. Odası Onur Kurulu

Habib Kalkan
Fahrettin Küçükşahin
Gökçen Seven
Erdoğan Sütunç
Osman Şahin

Gemi Mak. İşlet. Müh. Odası Denetleme Kurulu

Atilla Çiftçigüzeli
Vedat Savaş
Süleyman Taşkın

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

Hakan Günay
Erdal Angılı
Nihat Aslan

*Yönetmeliğimiz gereği TMMOB Yönetim ve Yüksek Onur Kurulu adaylarının TMMOB Delegesi olması gerektiğinden, bu koşulu yerine getirmeyen adayların isimlerine yer verilmemiştir. Görev dağılımını yapmış olan Odalarımız kurulları dağılım esasına göre, henüz görev dağılımı yapmamış olan odalarımızın mazbataları elimize ulaşanlarının kurulları mazbata sıralamasına göre, mazbatasını henüz almamış olan Odalarımızın kurulları liste sıralamalarına göre verilmiştir.

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Suay Umut

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Ersoy Erdem

HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Sıtkı Erduran'ın gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul 16-17-18 Nisan 2004 tarihlerinde, Akar International Hotel Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Harita ve Kadastro Müh. Odası Yönetim Kurulu

Sebahat Yıldız
Atilla Karaçelebi
Hakan Güngör
Ertğrul Candaş
Hüseyin Ülkü
A. Fahri Özten
Cengiz Dağdelen

Harita ve Kadastro Müh. Odası Onur Kurulu

M. Tevfik Özlüdemir
M. Nevzat Düzağaç
Hüseyin Kanbolat
Zeynel Abidin Öztürk
S. Selçuk Savcı

Harita ve Kadastro Müh. Odası Denetleme Kurulu

Hayriye Şendiç
Zuhal Akyüzlü
Yusuf Ziya Demir
Oktay Gazioğlu
Pelin Tekinsoy
M. Adem Şentürk
Ayhan Yüeksekkaya

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

Nail Güler
Reşat Ünal
Zeki Karahan

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Orhan Kasap

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Hasan Doğan

İÇ MİMARLAR ODASI

TMMOB Yönetim Kurulu Yedek üyesi Osman Balaban'ın gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 10-11 Nisan 2004 tarihlerinde, Petrol İş Ankara Şube Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

İç Mimarlar Odası Yönetim Kurulu

Durul Onaran
Yaşan Yigeno
Şaha İzgi
Pınar Erdil
Hicran Özalp
Feyyaz Ataç
Cem Artantaş

İç Mimarlar Odası Onur Kurulu

Sacit Atis
Gürkan Kasımlıhocaoğlu
H. Tahsin Çelebi
Turgut Kaçar
Levent Tümer

İç Mimarlar Odası Denetleme Kurulu

Nilgün Çarkacı
Mesut Çelik
Kaan Çağırman

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

B. Burak Kaptan
Işık Örsel
Nilgün Çarkacı

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Turgut Kaçar

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Hasan Tahsin Çelebi

JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Ali Rıza Tanrıverdi'nin gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 10-11 Nisan 2004 tarihlerinde, Yılmaz Güney Sahnesi'nde gerçekleştirildi.

Jeofizik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

A. Uğur Gönülalan	Başkan
İmam Çelik	II. Başkan
Orhan Güreli	Yazman
Salih Karakısa	Sayman
Berkan Ecevitoglu	Üye
Ahmet Aytünür	Üye
Burcu Gündoğdu	Üye

Jeofizik Mühendisleri Odası Onur Kurulu

Rüçhan Yılmaz
Ersin Çevikayak
Çetin Koçak
Vasfi Pektaş
M. Ali Ak

Jeofizik Mühendisleri Odası Denetleme Kurulu

Altan M. İçerler
Seyfullah Tufan
M. Tankut Kılınç

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

Oğuz Gündoğdu
Melih Baki
Şevket Demirbaş

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Mustafa Cevher

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Cemal Kaya

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu'nun gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 17-18 Nisan 2004 tarihlerinde, Metropol Sineması'nda gerçekleştirildi.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Emin Koramaz
S. Melih Şahin
Ali Ekber Çakar
Ahmet Eniş
Elif Öztürk
Tahsin Akbaba
Haydar Şahin

Makina Mühendisleri Odası Onur Kurulu

Arife Kurtoğlu
İlter Çelik
Zafer İlker
Hasan Durak
Zeki Arslan

Makina Mühendisleri Odası Denetleme Kurulu

Selahattin Alsancak
Yıldırım Çakar
Metin Yücel
Murtaza Ergen
Servet Tetik
Selçuk Sümer
Halil Köybaşı
Hasan Esen
Nejet Ulukurtlar
Nizamettin Durakoğlu
Fikret Ekici

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

Mehmet Soğancı
Elif Öztürk
S. Melih Şahin

TMMOB Yüksek Onur Kurulu

Mustafa Asar

TMMOB Denetleme Kurulu

Kirami Kılınç

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Kadir Dağhan'ın gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 10-11 Nisan 2004 tarihlerinde, İnşaat Mühendisleri Odası Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Meteoroloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Mustafa Diren	Başkan
Ahmet Taşpınar	II. Başkan
A. Erhan Angı	Yazman
Hayrettin Akoğlu	Sayman
Hasan Aksu	Üye

Meteoroloji Mühendisleri Odası Onur Kurulu

Adnan Başaran
Seyfettin Aydın
Serkan Tepe
Cem Dalgün
Uğur Şirin

Meteoroloji Müh. Odası Denetleme Kurulu

Cüneyt Geçer
Yüksel Malkoç
Bilal Bektaşoğlu

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

İsmail Küçük
Mustafa Diren
A. Erhan Angı

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Adem Taşçı

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

A. Deniz Özdemir

MİMARLAR ODASI

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi M. Remzi Sönmez'in gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 16-17-18 Nisan 2004 tarihlerinde, DSİ Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Mimarlar Odası Yönetim Kurulu

Fatih Söyler
Necip Mutlu
Bülend Tuna
Aysel Çetinsoy
Oktay Ekinci

Erkan Karakaya
İ. Can Diril

Mimarlar Odası Onur Kurulu Üyeleri

E. Betül Gemalmaz Dikici
Ali Ekinci
Mustafa Ulusoy
Recep Esengil
Kamuran Sami

Mimarlar Odası Denetleme Kurulu Üyeleri

Süleyman Birdal
H. Barbaros Toz
Aykut Akıncı
Engön Timurcan
Hilal Savcı
Raşit Gökçeli
Maide Gülay

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

M. Sabri Orcan
Saltuk Yüceer

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Kazım Özcan

PEYZAJ MİMARLARI ODASI

TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Necmi Engin'in gözlemci olarak katıldığı Genel Kurul, 17-18 Nisan 2004 tarihlerinde, Petrol-İş Ankara Şube Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Peyzaj Mimarları Odası Yönetim Kurulu

Ayşegül Oruçkaptan
Rahime Tunçtan Akbaş
Arzu Dolanay
Gaye Çulcuoğlu
Birsen Baltacı
Senem Gökçe Okulu
Özgür Yerli

Peyzaj Mimarları Odası Onur Kurulu

Engin Nurlu
Meltem Özayas
Veli Ortaçesme
Nurcihan Ergüleci
Muzaffer Yücel

Peyzaj Mimarları Odası Denetleme Kurulu

Safa Het
Ali Rıza Karagüzel
M. Akif Çalışkan
Ayşin Tümer
Alpay Tırıl

TMMOB Yönetim Kurulu Adayları

A. Betül Uyar
Rahime Tunçtan Akbaş
Songül Top

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adayı

Halim Perçin

TMMOB Denetleme Kurulu Adayı

Oya Akkan

ODA GENEL KURULLARI SONUÇ BİLDİRGELERİ

Genel Kurullarını tamamlayarak bir sonuç bildirgesi yayınlamış ve Birliğimize iletmış olan Odalarımızın Genel Kurul Sonuç Bildirgelerini aşağıda sizlere ulaştırıyoruz.

TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI 7.OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Bugün, Dünyamız ve Türkiye karanlık bir dönemin içinden geçmektedir.

Dünyayı kendilerine sınırsız bir pazar haline getirmek isteyen emperyalist güçler; başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın değişik coğrafyalarında, insanı ve geleceğimizi yok etme çabalarına işgallerle, kitlesel katliamlarla devam etmektedirler.

Bu küresel paylaşım savaşlarının ortasında yer alan ve açlığın, yoksulluğun, işsizliğin ve toplumsal yozlaşmanın can yakıcı bir biçimde yaşandığı ülkemiz ise; IMF ve Dünya Bankası politikalarından, (GATS) Hizmet Ticareti-Genel Anlaşması gibi uluslararası anlaşmalardan, Avrupa Birliği uyum sürecinden nasibini almaktadır.

Dünya Bankası politikalarının bir parçası olan, "Kamu Yönetimi Reformu" adı altındaki devletin yeniden örgütlenmesi çalışmaları, yani kurumsal hizmetlerin ticarileştirilmesi ise; altyapı hizmetlerini, dolayısıyla doğrudan çevre mühendisliği mesleğini ve meslektaşlarımızı olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu genel politika süreçleri, ülkemizde çevre alanını da tüccar zihniyetiyle sermayenin hizmetine sunmakta, çevre alanına ilişkin politika yoksunluğu ve yasal karmaşa ile kamusal denetim ve yaptırım eksikliğinin sonuçları karşımıza; Çevre ve Orman Bakanlıklarının birleştirilmesi, doğal kaynaklarımızın uluslararası maden tekellerinin insafına bırakılması, orman alanlarımızın ve sit alanlarımızın yağması, "mobil santrallerin" hukuka rağmen işletilmeye alınması olarak çıkmaktadır.

Yaşanan bu karanlık tablonun karşısında Çevre Mühendisleri Odası, bilim ve emek ekseninde kamu yararını savunmaya devam edecektir.

28 Mart Yerel Yönetim Seçimlerinin belirsizliğinde ve Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı ile çevre mevzuatındaki

düzenlemelerin karmaşasında, yeni ve zorlu bir çalışma dönemine başlayacak olan Çevre Mühendisleri Odası, kuruluşunun 12. yılında da;

Yaşanabilir Bir Dünya,

Aydınlık Bir Türkiye yolunda

İnsana, doğaya ve geleceğine sahip çıkarak yoluna devam etmekte inancılı ve kararlıdır.

TÜM KADINLARA DAYANIŞMA DUYGULARI-MIZI İLETİYORUZ!

Hepinizin bildiği gibi, eski DSI Genel Müdürü Veysel Eroğlu 29 Kasım 2003 tarihinde talihsiz bir açıklama yapmıştı. DSI'de açılacak personel alım sınavında kadın mühendisleri istihdam etmeyeceğini dile getiren Eroğlu açıklamasında; "DSI'nin iş yapması lazım, hanımların sıkıntısı ile mi uğraşacağız... Kaçmak isterler, yalvarıp yakarıp rapor alırlar... haa bu işi yapacak hanım yok mudur? Vardır, bir bakıma kadınlıktan uzaklaşmışlardır, erkekleşmişlerdir." demişti.

Kendisi de inşaat mühendisi olan Veysel Eroğlu, İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından Onur Kurulu'na sevk edilmiştir.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün arifesinde geçen, Çevre Mühendisleri Odası 7. Olağan Genel Kurulu'ndan, cinsiyet ayrımcılığı ve insan hakları ihlali yapan Veysel Eroğlu'na ve diğer tüm çağdışı yaklaşımlara bir kez daha seslenmek istiyoruz.

Kadın çevre mühendisleri; kadın titizliği, kadın estetiği, kadın bilgisi ve kadın emeğiyle kadın mühendisler olarak çalışmaya devam edeceklerdir.

Kadın çevre mühendisi meslektaşlarımızın ve tüm kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, insanca ve eşitlikçi yaşam mücadelelerinde dayanışma duygularımızı iletmek istiyoruz.

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ KUTLU OLSUN!

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI 39.GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

EMO 39. GENEL KURULU OLARAK BİR KEZ DAHA HAYKIRIYORUZ:

ÜLKEMİZİN ENERJİ-TELEKOMÜNİKASYON-BİLİŞİM ALTYAPILARI SATILAMAZ! KAMU ÖZEL ŞİRKET, YURTTAŞ MÜŞTERİ DEĞİLDİR!

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), 39. Olağan Genel Kurulu'nu "Ülkemize, Mesleğimize, Geleceğimize ve Onurumuza" sahip çıkma kararlılığını bir kez daha vurgulayarak gerçekleştirdi. 16-17 Nisan'da Ankara'da TODAİE Konferans Salonunda toplanan Genel Kurulumuzda Odamızda son iki yılda yürütülen çalışmaları, dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri ve bu gelişmelerin mesleğimiz, meslektaşlarımız, ülkemiz ve halkımız üzerindeki etkilerini değerlendirerek geleceğe ilişkin politikalarını oluşturdu. 18 Nisan'da yapacağımız seçimlerle de yeni dönemde görev alacak yöneticilerimizin seçimi ile Genel Kurul Sürecimiz tamamlanmış olacaktır. Daha güçlü, daha örgütlü bir Oda, üreten, sanayileşen, hakça bölüşen, demokratik bir Türkiye için çalışmalarımızı ve mücadelemizi sürdüreceğiz.

EMO, bu genel kurulunu 50.yılına varmış olmanın gururu ile yapmaktadır. Bu 50 yıllık süreç ne yazık ki askeri darbeler, sağ siyasi iktidarlar altındaki siyasi çatışma ortamları, baskılar ve yasaklamalar ortamında kısırlaşan ülkemiz demokrasisi ve örgütlenme kısıtlılıkları altında geçirilmiştir. Bütün bu olumsuzluklar içerisinde bile EMO, özellikle 1970'lerden bu yana, ülkemizin kalkınma ve sanayileşmesinde bilim ve teknoloji politikalarının önemine vurgu yapan, kamu yararı ve adil paylaşımından yana yurtsever, toplumcu bir çizgiyi savunan çalışma ve mücadelesini sürdürme gelmiştir. Bütün bu süreç içerisinde söylediklerinin haklılığı ve doğruluğu ilerleyen zaman dilimlerinde defalarca kanıtlanmıştır.

Yine yakın dönemlerde görev yapan tüm siyasal iktidarlar da emperyalist güçlerin, IMF ve Dünya Bankası politikalarının tavizsiz savunucusu ve uygulayıcısı oldular. Muhalefette iken halka verdikleri sözleri unuttular. Üretim ekonomisi yerine, rant ve borç ekonomisini esas aldılar. Kamu bankalarının ve halkımızın tasarruflarının hortulanmasına çanak tuttular. Bütçelerde yatırıma, istihdama, çalışanlara, eğitime, sağlığa, sosyal güvenliğe ve diğer toplumsal hizmetlere ayırdıkları payı her geçen gün azalttılar. Demokratik oluşumların hak arama çabalarını anti-demokratik uygulamalarla bastırmaya çalıştılar.

"İşsizliğin, yoksulluğun, yolsuzluğun, krizlerin, ülkemizin içerisinde bulunduğu olumsuz koşulların sorumlusu yıllardır uygulanan IMF politikalarıdır, çözüm emekten

yana, üretimi, yatırımı, kalkınmayı, bilimi, teknolojiyi, demokrasiyi, ülke potansiyelini harekete geçirmeyi ekserine koyan EMEK PROGRAMI'nu yaşama geçirmektedir" diyen Odamız ve benzeri tüm demokrasi güçlerinin sesine kulaklarını tıkadılar. ABD ve müttefiklerinin dünya ölçeğinde hegemonyasını pekiştirmek, dünyayı yeniden paylaşmak ve düzenlemek, enerji kaynakları ve iletim hatlarını denetimleri altına almak için dünyada ve bölgemizde estirdikleri terör, işgal ve katliamlara kayıtsız kaldılar. Ülkemizin küresel sermayeye entegrasyonunu sağlamak adına, tüm kamusal hizmetleri, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi, kamu kaynaklarımızı, ulusal tesislerimizi çok uluslu şirketlere yeni rant alanları olarak sunan birçok yasa çıkardılar, birçok yasada da köklü değişiklikler yaptılar. Bizleri üretimden, yaşamımızı ve geleceğimizi planlama süreçlerinden koparıyorlar.

Halkımızın ve mühendislerin her çivisine emeğini ve bilgisini koyduğu, öz değerlerimiz olan altyapı kuruluşları birer birer satılmakta, kamu özel şirkete, yurttaş müşteriye dönüştürülmeye çalışılmaktadır.

Elektrik Mühendisleri Odası 39. Olağan Genel Kurulu, bu politikalarından sorumlu yetkililere ve politikaların mağduru kamuoyuna bir kez daha seslenmektedir:

"Ülke altyapısının, yerüstü ve yeraltı kaynaklarımızın satışından vazgeçilmelidir. Bu değerler babanızın malı değil tüm halkın alimteriyeli oluşturulmuş kuruluşlardır.

"Verimliliğin mülkiyetle ilgili olduğu safsatadır. Özelleştirmenin gerekçesi olarak sunulan verimlilik, hizmette kalite ve fiyatlarda ucuzluk dünyada iflas etmiştir.

"Kapitalist küreselleşmenin dünya çapında yarattığı korkunç yoksulluk ve eşitsizlik, neoliberalizmin sözcüleri tarafından bile kabul edilmektedir. Ülke altyapısının satışı, mevcut olan işsizlik ve yoksulluğu daha da arttıracaktır.

"Küresel egemenler, tüm dünyayı kendi çıkarlarına göre yeniden tasarlamaya çalışmaktadırlar. Enerji, iletişim ve su kaynaklarının kontrolüne dayanan vahşi paylaşım savaşında ülkemizin yeri Afganistan, Irak, Filistin halklarının katillerinin yanı değildir.

"Son 20 yıla damgasını vuran özelleştirme politikalarının sonuçları bu kadar ortada iken, üretim santralleri ve dağıtım şebekelerinin hızla özelleştirileceğine dair bakanlık politikaları terkedilmelidir. Ulusal kaynaklarımızı öne çıkaran, özellikle yenilenebilir enerji kaynaklarımızı devreye sokan bir üretim politikası izlenmelidir. Enerji sektörünün tahrip edilen kamusal alt yapısı yeniden oluşturulmalı, bakanlık ve bağlı kuruluşlarının merkezi bir plânlama içerisinde koordinasyonu yeniden sağlanmalıdır.

"Türk Telekom gibi ülkemizin en karlı kuruluşlarından biri olan, her bölgeye hizmet sağlayan, teknolojik altyapımızı geliştiren stratejik bir kuruluşun satışından

vazgeçilmelidir. Bilgi toplumundan bahsederken, enformasyon, bilişim altyapısını uluslararası tekelere devretmek ülkemizin bu alanda sömürge olmasına yol açacaktır.

"Hükümet tarafından alelacele Meclis'ten çıkarılmaya çalışılan Kamu Yönetimi Yasa Tasarısı geri çekilmelidir. Kamu yönetiminin köklü bir reforma tabi tutulması, bu konuda bir dizi yasa değişikliğine gidilmesi konusunda hiçbir kuşkumuz bulunmamaktadır. Ancak bu tasarı, sosyal devlet yerine düzenleyici devleti, yurttaş yerine müşteriye, hak yerine sadakayı getirmekte, kamu çalışanlarını tasfiyeye yönelmektedir. Yerleştirme adı altında kamu hizmetleri piyasaya devredilmektedir.

"Ülke ekonomisinin sözde özerk, gerçekte uluslararası tekel ve piyasaya bağımlı, yönetmelikleri bile yabancı dilden çeviri üst kurullar tarafından yönetilmesine son verilmelidir.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, dün olduğu gibi yarın da, ülkemizin gelişmesinde ve çağdaşlaşmasında uygulanacak programların IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşların direktiflerine göre değil, kendi gücümüze ve doğal kaynaklarımıza dayalı üretim ekonomisi ve sanayileşmeden yana kalkınma stratejilerini bilim ve teknoloji temeline oturtan bir politikayla yürütülmesinin takipçiliğini yapmaya devam edecektir.

Emperyalistlerin Büyük Orta Doğu Projesine yamanmanın rüzgarını da arkasına alan gerici güçlerin, Cumhuriyetin 84 yıllık kazanımlarının yanı sıra emek-demokrasi güçlerinin ağır bedeller ödeyerek kazandığı demokratik hak ve örgütlenmelere yönelteceği sinsî saldırıların yoğunlaşacağı günlere giriyoruz. Bunlara karşı verilecek mücadelenin zirvede-daralan-kolayca kırılacak kahramanlık mücadeleleri yerine bütün emek-demokrasiden-bağımsızlıktan yana güçlerin dayanışmasına, ortak, akıllı mücadelesine dayanan bir hat izlemesi her zamankinden büyük önem kazanmaktadır. Çalışma alanımız, üyelerimiz, organlarımız, örgüt birimlerimiz, diğer Odalarımız, TMMOB, diğer toplumsal muhalefet güçleriyle böylesi bir mücadeleyi birlikte, ortaklaşa örecek yürüme sorumluluğumuz daha da artmış bulunmaktadır.

EMO, siyasal iktidarın yaşamın bütün alanlarını yönetme ve denetleme politikalarının örgütümüze yansımalarına karşı ortak taraflarımızı ön plana çıkararak bağımsız yapısını koruyacak, örgütün kaynaklarını göz önünde bulundurarak etkinliklerin dayanışma içinde programlanması ve yaşama geçirilmesini sağlayacaktır.

EMO, bütün bunları yaparken aynı zamanda ortak iş yapabilme kültürünün oluşmasını da gözetecek, alanındaki emekten, demokrasiden, barış ve bağımsızlıktan yana tüm toplumsal güçlerle ortaklaşa bir mücadeleyi örmeye katkı koyucu olacaktır.

TMMOB içerisinde de bağlı odalar ile ortak dil ve ortak aklın geliştirilmesinde öncü olacaktır.

Yaşasın 50. yılındaki TMMOB Örgütlülüğü,

Yaşasın 50.yılının gururunu yaşayan EMO Örgütlülüğü

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası

39. Dönem Olağan Genel Kurulu

17 Nisan 2004

TMMOB HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI 39. OLAĞAN GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 39. Olağanüstü Genel Kurulu, TMMOB ve Odamızın 50. kuruluş yılında, 16-17 Nisan 2004 tarihlerinde, 273 delegenin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Genel Kurulumuz, onurlu geçmişi ve toplum yararını ilke edinen tutumuyla toplumumuzda kendisine saygın bir yer edinmiş olan TMMOB'nin ve Odamızın 50. kuruluş yıldönümünü kutlamaktadır.

Genel Kurulumuz, bilimin ve aklın yol göstericiliğinde yürüttüğü mücadelesini toplum ve kamu yararı ekseninde sürdürmeyi temel bir örgütsel görev olarak kabul etmektedir.

Genel Kurulumuz, insanlığa küreselleşme olarak sunulan ve başını ABD'nin çektiği emperyalist ülkelerin, Afganistan'ın ve arkasından Irak'ın işgaliyle Ortadoğu coğrafyasını Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) çerçevesinde biçimlendirmeye çalıştıkları, İsrail'in Filistin'i yok etme girişimlerinin hız kazandığı, BOP ekseninde yeniden yapılandırılan NATO'nun Haziran ayında İstanbul'da toplanacak zirvesi öncesinde, Kıbrıs'ta ABD'nin ve AB'nin de müdahil oldukları bir referandum sürecinin yaşandığı bir dönemde toplanmıştır. Bu dönem aynı zamanda, Türkiye'yi yeniden yapılandırmak amacıyla AKP hükümetince hazırlanan ve "reform" olarak sunulan bir dizi yasal düzenlemenin tartışıldığı bir sürece rastlamaktadır. Bu reformların kaynağında ise emperyalizmin dayatmaları yatmaktadır.

Türkiye, emperyalizmin küresel ölçekte yürüttüğü yeniden yapılanma süreçlerine en hevesli uyum gösteren ülkelerden biri konumundadır. Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve IMF gibi örgütlerin direktifi ve denetimi altında uygulanan ekonomik politikalar ile Türkiye bir sömürgeleşme sürecine sokulmuştur. Hizmet Ticareti Genel Antlaşması (GATS) ile genel olarak bütün kamusal hizmet alanları piyasalaştırılarak Türkiye hükümetinin verdiği sınırsız taahhütlerle yabancı sermayenin istilasına açılmakta; özel olarak GATS Antlaşmasında Uzmanlık Gerektiren Hizmetler kapsamında değerlendirilen mühendislik mimarlık hizmetlerinin de bugün dünya

pazarının yüzde 72'sini elinde bulunduran 4 büyük emperyalist ülkenin kontrolüne geçmesi süreci işlemektedir.

Kapitalizmin küreselleşme programı kapsamında yürütüğü yoğun propaganda ile Türkiye'de toplumsal düşünce, sınıfsal istemler, planlama kavramı ve ulusal-bölgesel-kentsel planlama saf dışı edilmiş, ülke çıkarı, toplumsal gelecek, dayanışma ve ahlaki değerler terk edilmiştir. Bireysellik, özel alan, serbest piyasa, rekabetçilik, yerellik, yönetim, sivil toplumculuk, yolsuzluk, müşteri odaklılık yükselen değerler haline gelmiştir.

Ülkemizde faizlerin düştüğünü, ödemeler dengesinin rayına oturduğunu, kapasite kullanımının büyüdüğünü, IMF programına uyulduğunu söyleyen Hükümet ve sermaye çevreleri, çizdikleri pembe tablolarla halkı avutmaya çalışıyorlar. Oysa, işsizliğin, açlığın, yoksulluğun arttığı, yurt dışına göç ve özellikle beyin göçünün hızlandığı Türkiye'de; 20-24 yaş arasındaki gençlerden lise mezunlarının yüzde 45'i, üniversite mezunlarının yüzde 32'i iş bulamamakta, işsiz mühendislerin sayısı on binlere ulaşmaktadır. Son üç yıl içinde işsiz sayısının iki katına çıktığı Türkiye, OECD ülkeleri içinde işsizliğin en yüksek yaşandığı dördüncü ülke konumundadır. Bu süreçte, ülkemizdeki kamu yatırımları da önemli ölçüde azalmış, 2004 yılı bütçesinde %4'e düşürülmüştür. Kamu yatırımlarındaki daralma, özel sektörümüzü de derinden etkilemiş, IMF ve Dünya Bankasının dayatmalarıyla uygulamaya konulan Kamu İhale Kanunu ile özel sektörümüz yok olma konumuna sürüklenmiştir. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, bu dayatmalara karşı durulması, haksız rekabetin önlenmesi, nitelikli hizmet üretilmesi için mücadele etmeye devam edecektir.

Yerel seçimlerden güçlenerek çıkan AKP iktidarı; uluslararası sermaye ve yerli sermaye sınıfının istekleri doğrultusunda hızla adımlar atmaya devam edecek, anayasa değişikliğini gündeme getirecek, IMF'nin istekleri doğrultusunda kanunlar çıkaracak, TBMM Komisyonlarında bekleyen kanun taslaklarını Meclis gündemine getirerek "Kamu Yönetimi Temel Yasa Tasarısı", "İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısı", "Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı", "Mahalli İdarelerin Yeniden Yapılandırılması ve Belediyeler Yasa Tasarısı", 2b kapsamındaki orman arazilerinin satışına yönelik yasal düzenleme tasarıları başta olmak üzere bir çok tasarımı yasalaştırmaya çalışacak; kamu arazilerini yok pahasına satacak, kamu işletmelerini ise özelleştirme yoluyla iç ve dış sömürgelelere peşkeş çekecektir. Bütün bu politikaların sonucu olarak, üretimden uzaklaştırılan Türkiye'de sosyal devlet tasfiye edilmekte, kamusal alanlar yok edilmekte, milyonlarca insan eğitim, sağlık ve barınma haklarından yoksun bırakılmakta, yoksulluk ve işsizlik derinleşerek sürmekte; kentsel hizmetler ticarileştirilmekte, rantın kısıkcı altına alınan kentlerin tarihi ve kültürel

değerleri, ormanları, yeşil alanları, sahilleri yok edilmekte, hazine arazileri yağmalanmakta, çevresel kirlilik ülkemizi bir ekolojik felaketin eşiğine getirmekte; çıkarılan onlarca yasal düzenleme ile insanlığın tüm kazanımları geri alınırken geleceğimiz de ipotek altına alınmaktadır.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, önemli bir bölümü uluslararası anlaşmalar kapsamında TBMM gündemine getirilecek olan, toplumu, mühendislik ve mimarlık alanlarını ve mesleğimizi yakından ilgilendiren bu yasal düzenlemeleri dün olduğu gibi bugün de dikkatle izleyecek, ülke ve meslek alanımıza etkileri üzerinde tartışma yürütmek ve oluşturduğu politikaları kamuoyu ile paylaşacaktır. Bu bağlamda, Kentsel Dönüşüm Yasası, Kamu İhale Yasası, Mera Yasası, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından yürütülen hizmetlerde Harita Mühendislik Hizmetlerine ilişkin Coğrafi Bilgi Sistemi uygulamaları, Lisanslı Ölçme Büroları, Emlak Müşavirliği, Numarataj hizmetleri ve buna ilişkin mevzuatın oluşturulması konuları başta olmak üzere bir dizi başlık üzerine yoğunlaşılacaktır. Mühendisler ve mimarlar arasında kastaşmaya ve bölünmeye yol açma riski taşıyan yetkin mühendislik konusunda; Odamız platformlarında başlamış bulunan tartışma süreci, en geniş üye katılımı bazında genişletilerek ele alınacak ve diğer meslek disiplinleri ile ortak toplantılar düzenlenerek TMMOB'ye taşınacaktır.

TMMOB tarafından geçmişte, özellikle de 70'li yıllarda düzenlenen konut sorunu, ulaştırma, enerji, madencilik vb. bir dizi başlıkta düzenlenen etkinlikler ve ortaya atılan görüşler bugün dahi güncelliğini koruyabilen, bilimi ve mühendisliği toplumla buluşturan, ülkemizin karşı karşıya kaldığı sömürü politikalarını teşhir eden, siyasal iktidarlarca gündeme getirilen politikaların halkımızın değil, egemen sınıfların çıkarına olduğunu gösteren çok değerli etkinliklerdir. Bu değerli etkinliklerden biri de Odamızın yürütücülüğünde gerçekleştirilen "Toprak Reformu Kongresi"dir ve bugün de toprak ve tarım konusunda en önemli kaynaklardan biri olmaya devam etmektedir. Önümüzdeki çalışma döneminde "Meslek Sorunlarının Tartışılması ve Geleceğe Yönelik Politikaların Belirlenmesi" başlıklı kurultayımızda dile getirilen öneriler temelinde var olan durumun analizi yapılarak alternatif çözümler ve politikalar üretilecek, "Tarım Reformu Kongresi" gibi mesleğimize ve toplumumuza ilişkin etkinlikler gündeme alınacaktır. Kadastro, arazi ve toprak kullanım politikaları, kamu taşınmazlarının kamu yararı doğrultusunda kullanılması, orman kadastro ve 2b konuları başlıca etkinlik konuları olacaktır.

IMF direktifleri doğrultusunda iktisadi adımları yaşama geçiren AKP iktidarı, eğitim ve bilim alanında da müdahalelerde bulunmaktadır. Ülkemizin saygınlığını koruyabilen önemli kurumlarından biri olan TÜBİTAK yönetiminin bir kereliğine hükümet tarafından atanmasını

öngören yasa, üniversitelere yönelik olarak, başta üniversite bileşenlerinin görüşleri göz ardı edilerek hazırlanan YÖK yasa tasarısı olmak üzere bir dizi başlıkta gerçekleştirilen müdahaleler, kuran kursu faaliyetlerinin yeniden düzenlenmesine yönelik çabalar, meslek liselerinin kuruluş amacına aykırı yeni düzenlemelerle katsayılar değiştirilerek üniversiteye girişte imam-hatip liselerinin önünün açılması girişimleri bu müdahalelerin başlıca örnekleridir.

Gündeme getirilen yasal düzenlemelerle kamuda ve özel sektörde çalışanların ekonomik, sosyal ve özlük haklarına yeni bir saldırı gerçekleştirilmektedir. Performansa dayalı, keyfiyete, güvensizliğe, kuralsızlığa, sendikasızlığa ve örgütsüzlüğe açık bir istihdam modeli yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Mühendis ve mimarların da özlük haklarına yönelik bu saldırıdan etkilenecekleri açıktır. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası; ücretli çalışanların ekonomik, sosyal ve özlük haklarına yönelik bu saldırılara, örgütlü gücüyle karşı duracak; çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı, siyasal partilere üye olma ve faaliyette bulunma hakkı başta olmak üzere bu alanda, TMMOB'nin diğer bileşenleri, sendikalar ve demokratik toplumsal kitle örgütleri ile birlikte mücadele verecektir.

Harita ve Kadastro Mühendisliğini diğer disiplinlerden ayıran en önemli özelliği, teknolojiyi en yoğun olarak kullanan ve çok sayıda mesleki disiplinle ortak çalışma yürüten bir disiplin olmasıdır. Mesleğimizde, olağanüstü teknolojik ilerlemelere bağlı olarak yaşanan gelişmeler yeni uygulama başlıklarını ortaya çıkarmıştır. Bu alanlarda mesleğimizin teknik ve bilimsel işlevlerinin geliştirilmesi, bu gelişmeler üzerine politikalar üretilmesi, üniversitemiz ile kurulacak iletişim ve meslek içi eğitim programlarının yaşama geçirilmesiyle meslektaşlarımızın bu sürece adapte edilmeleri ve bütün bunların kamuoyu ile paylaşılması Odamızın temel görevleri arasındadır.

Mesleki sorunlarımızın aşılmasında ve yeni gelişmelere uyum sağlamada önem taşıyan bir diğer konu ise teknik standartların oluşturulmasıdır. Sonuçlanma aşamasına gelen "Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği" bu açıdan atılan önemli bir adımdır. Aynı şekilde, bir çok mesleki uygulama başlığında benzer adımların atılması gereklidir. Bu uygulamaların en önemlilerinden biri, ülkemizde de giderek daha yaygın bir uygulama alanı bulan Coğrafi Bilgi Sistemleridir (CBS). Coğrafi Bilgi Sistemlerinin hukuksal altyapısı, veri organizasyonu ve paylaşımının nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin düzenlemeler, e-devlet uygulamalarında CBS'nin yeri Odamızın çalışmalarında gündem başlıkları arasında yer almaktadır.

Genel Kurulumuz, ülkemizde yaşanan tüm olumsuz gelişmelere karşı emekçi sınıfların onurlu mücadelesine mühendislerin katılımını örgütleyen TMMOB ve Odamızın yıllardır sürdürdüğü emekten, eşitlikten, özgür-

lükten, barış ve demokrasiden, demokratik ve laik sosyal hukuk devletinden yana mücadeleyi yine insanlığın tarih-sel mücadelesi içerisinde sürdürmeye kararlıdır.

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI 19.OLAĞAN GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB'ne bağlı Jeoloji Mühendisleri Odası 19. Olağan Genel Kurulu 13-14 Mart 2004 tarihlerinde Ankara'da toplanmış, insanlığın kaderine sahip çıkabilmesinin yolunun, bağımsızlıktan, eşitlik ve özgürlükten, barış ve demokrasiden, insan haklarından, sınıfsız, sömürsüz ve savaşız bir dünyadan geçtiğine olan inançla gündemindeki konuları değerlendirmiştir.

Genel Kurul, bilim ve aklın yol göstericiliğinde yürüttüğü mücadelesini toplumcu bir düşünce ve kamu yararı ekseninde sürdürmeyi temel bir görev olarak kabul etmektedir.

Genel Kurul, emperyalizmin yeni adı olan ve insanlığa küreselleşme olarak sunulan ve başını ABD ve AB'nin çektiği emperyalist devletlerin tüm dünyayı kan gölüne çevirdiği bir dönemde toplanmıştır. Bu saldırganlığın en yakınımızdaki adresi başta Afganistan ve Irak olmak üzere tüm Ortadoğu halklarıdır. ABD, Irak'ta işgalini sürdürdüğü bu günlerde, Irak'ta birlikte yaşayan halklar arasında da nefret yaratmaya çalışılarak işgalin sürekliliğini ve meşruiyetini sürdürme çabasıdır.

Bugün tek kutuplu hale gelen dünyada kapitalizm, sistemin bütün değer yargılarını dünyanın her yerine egemen kılmaya çalışmaktadır. Ulusötesi sermayenin "yeni dünya düzeni" ve "küreselcilik" ideolojisiyle, dünyamızın giderek daha çok sosyo-ekonomik eşitsizlikler, savaşlar, göçler, soykırımlar, açlık, yoksulluk ve ekolojik bozulmalarla bir felakete doğru sürüklenişine tanık oluyoruz.

Bu süreçte zengin ülkeler daha zengin, yoksul ülkeler daha da yoksullaşmaktadır. Geri kalmış ülkelerin tüm kaynakları, gelişmiş ülkelere aktarılmakta, siyasal iktidarlar ise çöküşlü tekellerin çıkarlarını koruyan, onların sözcüleri durumuna getirilmiştir.

Ekonomi politikalarında, uluslararası sermayenin de yönlendirmesiyle özellikle son 20 yıldır vahşi kapitalizme teslim olan ülkemiz, dış politikasında da ABD stratejik ittifakına dayanmış, ABD ve zamanla askeri gücü haline gelen NATO'nun hegemonyacı anlayışının uygulayıcısı olmuş, bu özellikleriyle de ABD'nin saldırgan politikalarının icra organı haline gelmiştir. Dünyada ve Türkiye'de geline nokta ülkemizin demokrasi ve emek yanlısı güçleri tarihi bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Genel Kurulumuz insanlığın bu olumsuz durumdan kurtulmasının yolunun, kaçınılmaz ve değiştirilemez olarak sunulan reçeteler

konusunda kuşkucu, bağımsız ve toplumcu düşünebilmekten geçtiğine inanmaktadır.

İçinde yaşadığımız dönemde emperyalist sistemle eklemleme doğrultusunda dayatılan Petrol, Doğalgaz, Enerji Piyasaları, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Serbest Bölgeler, Doğrudan Yabancı Yatırımlar, İş Yasası, İhale Yasası gibi birçok yeni yasa çıkarılıyor. ABD, AB, DTÖ ve uluslararası finans kuruluşları tarafından dikte edilen, bu sömürgeleştirme yasalarını tamamlamak üzere Maden, Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetimler ile Personel Rejimi yasaları da çıkarılmak üzere. Sermaye dolaşımının ve hizmet sektörleri ticaretinin serbestleştirilmesi, bunların önündeki engellerin kaldırılması, ulusal sınırların yok edilmesi, kamu yönetimi ve denetiminin daraltılması, refleksinin yok edilmesi, doğal zenginliklerimizle ilgili yetkilerinin yerel yönetimlere devredilmesi, özelleştirme ve serbest piyasa yöntemleri ile elden çıkarılması, devletin planlama, yönlendirme ve denetleme işlevlerinden ve "sosyal devlet"ten uzaklaştırılmasını hedefleyen bu yasalar, jeoloji mühendisliği uygulamalarını da birçok alanda doğrudan etkileyecek hükümler içermektedir.

Küreselleşme sürecinin temel motorlarından biri olan Dünya Ticaret Örgütü bünyesinde imzalanan Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile hizmet sektörü tümüyle uluslar arası sermayeye açılmaktadır. Türkiye bu anlaşmaya kamunun küçültülmesi, kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesi, özelleştirme ve emek piyasasının esnekleştirilmesi açısından en çok taahhütte bulunan ülkelerden biri konumdadır.

Hizmet Ticareti Genel Antlaşması (GATS) ile "Mimarlık Hizmetleri", "Mühendislik Hizmetleri", "Müteahhitlik ve İlgili Mühendislik Hizmetleri", "Bilgisayar Hizmetleri", "Çevre Hizmetleri", "Kentsel Planlama ve Peyzaj Hizmetleri", "Test ve Analiz Hizmetleri" alanlarında dileyen ülkeler hizmet sunumu talep edebilmektedir. Bu hizmetlerin serbestleştirilmesi ile yabancı mimar ve mühendislerin her türlü hakka sahip olarak ülkemizde hizmet üretmeleri mümkündür. Bu kapsamda, yabancı yatırımcıların yerli mühendisler ile çalışma zorunluluğu ortadan kalkacaktır. GATS Antlaşmasında Uzmanlık Gerektiren Hizmetler kapsamında değerlendirilen mühendislik hizmetlerinin de dünya pazarının bugün %75'ini elinde bulunduran 4 emperyalist ülkenin kontrolüne geçmesi süreci yaşanmaktadır.

Kamu hizmetlerinin kar güdüsüne teslim edilmesi (piyasaya açılması) noktasında Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı önemli bir rol oynamaktadır. Tasarı ile devletin asli ve sürekli görevleri; adalet, iç ve dış güvenlik, maliye, dış ticaret, uluslar arası ilişkiler ve din hizmetleri olarak sınırlandırılarak kamunun mal ve hizmet üretimindeki etkinliği daraltılmakta, kamu hizmetlerinin büyük bir kısmı toplumsal yarar yerine kar güdüsünü esas alan ser-

mayeye teslim edilmek istenmektedir. Açıktır ki bütün bu düzenlemeler yeni liberal küresel modelin bir dayatmasıdır.

59. Hükümetin siyasi kadrolaşma konusundaki ısrarcı girişimi ve çabaları devam etmektedir. Birçok Bakanlıkta ve bu Bakanlıklara bağlı Kamu Kurum ve Kuruluşlarında kendi siyasal kadrolarına yer açmak için yüzlerce çalışını hiçbir haklı gerekçesi olmadan görevlerinden uzaklaştırılıp, sürgüne gönderilmiştir. 59. Hükümet bu güne kadar yürütmüş olduğu bu baskı, kıyım ve sürgün politikaları ile birlikte siyasal kadrolaşma çabalarına karşı gerek sendikaların gerekse meslek örgütlerinin tepkilerini görmezden gelerek ve kulaklarını tıkayan çalışmalarına devam etmektedir.

Genel kurul, önümüzdeki süreçte giderek şiddetlenecek olan bu "küresel" saldırıya karşı, başka alanlarda olduğu gibi, TMMOB ve bağlı odalarda da etkili bir karşı duruş oluşturulmasının asgari demokratlık, yurtseverlik ve insanlık görevi olduğu bilincindedir. Bu anlamda, maden yasa tasarısı, altın işletmeciliği, bor madenleri, yeraltısuyu, petrol ve doğalgaz, nikel, kobalt trona yataklarımızın talanı, çevrenin tahribatı, kaynaklarımızın ulus ötesi şirketlere peşkeşi, Irak'ın emperyalistlerce işgali, halkların kardeşliği konularında duyarlılığı ve karşı duruşu önümüzdeki dönemde daha da güçlenerek sürdürme kararlığında olduğunu duyurur.

Maden Kanunu, Petrol Piyasası Kanunu ile kamusal fayda hızla terk edilerek yeraltı ve yerüstü kaynaklarımız hızla yerli ve yabancı tekellerin çıkarlarına altın tepsi ile sunulmaktadır. 59. Hükümetin özelleştirme ve ticarileştirme politikaları tam bir ekonomik ve sosyal çöküş yaratmaktadır. Türkiye'nin tek başına yıllık vergi gelirinin %20'sini karşılayan, sadece 2003 yılında 13 milyar dolarlık satış gerçekleştirmiş olan Tüpraş'ın özelleştirilmesi gerçekleştiğinde, devletin bir yılda 4,5 milyar dolar vergiden mahrum bırakılacağı bir peşkeşte sonuçlanmış olacak. Eti Alüminyum A.Ş. Seydişehir Alüminyum Tesisleri de 14 Ağustos 2003 tarih 25199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede ETİBANK'ın da parçalanarak satışına başlanmıştır.

Enerji yatırımlarının özelleştirilmesi sürecinde, elektrik, doğalgaz piyasası yasaları tartışılmadan, 2001 yılı içinde kabul edilmiş, enerji alanındaki son piyasa yasası olan Petrol Piyasası Kanunu da yasalaşmak üzere yeniden TBMM gündemine gelmiştir.

İmar Yasası ile halkın can güvenliğinin ve sağlıklı çevrelerde yaşama hakkının, tamamen piyasa koşullarına ve rantie ilişkilerine terk edilmesi kabullenilemez.

Özü itibari ile birbirine benzeyen söz konusu piyasa yasaları ile kamu kuruluşlarının ve kamu hizmetlerinin özelleştirilerek, sermayeye devredilmesi hedeflenmektedir.

Küresel pazara ve ekonomiye uyumu IMF'ye verilen

yeni niyet mektuplarıyla teyit eden AKP hükümeti özelleştirilmelerin hızlanacağını, çalışanların dolayısıyla mühendislerin ücretlerinin düşük tutulacağını, kamu yatırımlarının en aza indirileceğini taahhüt etmiştir. Türkiye tarihinin hiç bir döneminde bu ölçüde "piyasalara" tabi hale geldiği görülmemiştir. Vahşi kapitalizmin, küresel program kapsamında büyük medya aracılığıyla yürüttüğü yoğun propaganda ile Türkiye'de toplumsal düşünce sınıfsal istemler, planlama kavramı saf dışı edilmiş, ülke çıkarı, kamu ve toplum yararı, toplumsal gelecek, dayanışma ve ahlaki değerler terk edilmiştir. Bireysellik, özel alan, sivil toplumculuk, yolsuzluk ve müşteri yükselen değerler haline gelmiştir.

Ekonomik alanda yaşanan bütün gerçekliklere rağmen, faizlerin düştüğünü, ödemeler dengesinin rayna oturduğunu, kapasite kullanımının büyüdüğünü, faiz dışı fazlanın tutturulduğunu ve kısacası programa uyulduğunu söyleyen hükümet ve sözcüleri büyük medya, pembe tablolarla yaklaşan yerel seçimler öncesi halkı uyutmaya ve gerçekleri gizlemeye çalışmaktadır. Oysa işsizlik artmakta, gelir dağılımı bozulmakta, reel ücretler düşmektedir. İşsizlik milyonlarla, işsiz mühendislerin sayısı ise onbinlerle açıklanmaktadır.

59. Hükümetin ekonomik tercihleri hala yoksul, ezilen kesimleri vergilendirme yolu ile sermayeye kaynak aktarma biçiminde devam etmektedir. Sermayeye ait gelir vergisi, kurumlar vergisi ve harçlara muafiyetler getirilirken ya/ya da düşürülürken, dolaylı vergilerin (KDV, ÖTV, Özel İşlem, Özel İletişim, Deprem, Çevre Temizlik Vergisi vs.) sürekli artırılması yoluyla fatura yine ezilen emekçi kesimlere çıkarılmaktadır.

Genel kurulumuz, tüm bu olumsuz gelişmelere karşın, emekçi sınıfların onurlu mücadelesine mühendislerin katılımını örgütleyen TMMOB ve Odamızın yıllardır sürdürdüğü emekten, özgürlükten, barış ve demokrasiden yana mücadeleyi, insanlığın tarihsel mücadelesi kapsamında sürdürmeye kararlı olduğunu ilan eder.

Bu nedenlerle,

"Demokrasinin evrensel değerlerine, insanlığın temel hak ve özgürlüklerine dayalı bir toplumsal yaşamın önündeki tüm engeller ve başta 12 Eylül Anayasası yürürlükten kaldırılmalı, eşitlik, özgürlük, barış, demokrasi ve insan haklarına dayalı yeni bir Anayasa, toplumsal kesimlerin katılımı ve tartışmasıyla hazırlanmalıdır.

"Türkiye'nin bugüne kadar imza attığı ikili ve çok taraflı bütün askeri, siyasi ve ekonomik uluslararası anlaşmalar, bağımsızlık ve komşu ülkelerle dostluk temelinde gözden geçirilmeli, Bölge ülkeleri ve halklarıyla barış ve kardeşlik temelinde siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerimiz güçlendirilmelidir.

"Ülkemizin tüm beşeri ve doğal varlıkları üzerinde kurulan sermaye egemenliğinin kaldırılarak, toplumsal gönencimizin artırılmasına yönelik ulusal, bölgesel ve kentsel düzeyde planlı ve kamusal bir ekonomi politikası esas alınmalı, istihdam artırıcı bir kalkınma programı başlatılmalıdır.

"Özelleştirmeler durdurulmalı, Kamu işletmeciliği ve planlama birlikte ele alınarak, üreticiler ve halkın aktif ve demokratik bir katılımı, desteği ve denetlemesini sağlayacak bir yapıya kavuşturulmalıdır.

"Eğitim ve sağlık hizmetleri tüm yurttaşlar için eşit, parasız ve insanca bir yaşamın gerektirdiği kalitede olmalıdır.

"Kamu kurumlarının yeniden örgütlenmesinde küreselleşmeci bir yerelleşme yerine halkın demokratik katılımını sağlayan bir yeniden yapılanma yolu izlenmelidir.

"Vergilendirmede dolaylı vergilendirmeden vazgeçilerek gerçek gelirden vergi alınması yoluna gidilmeli, kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalıdır.

"Türkiye'yi ve özel olarak da İstanbul'u depreme hazırlamak, kentleşme uygarlaşma projesidir. Depreme hazırlanma, ekonomik, sosyal, kültürel kalkınmanın aracı olarak değerlendirilmelidir. Özellikle İstanbul'u depreme hazırlayacak finans kaynakları, öncelikle 1950'den bu yana kentin üzerinden sermaye biriktiren güçlerin, bankaların, şirketlerin ve holdinglerin vergilendirilmesi yoluyla karşılanmalıdır.

"59 Hükümet gerici kadrolaşma, ceza, sürgün ve emekçi karşıtı temel politikalarından derhal vazgeçmeli, tarafların temsilcileri ile görüşerek onların taleplerini eksen alan bir yaklaşım içinde olmalıdır.

"Halkın katılım ve denetimine kapalı merkezi ve yerel yönetim anlayışının, yaşanan rüşvet ve yolsuzlukların kaynağı olduğu görülmeli, halkın kendi kendini yönetme kültürünü geliştirecek, halkın demokratik katılım ve denetimini sağlayacak bir yerel yönetim anlayışı benimsenmelidir. Türkiye'yi yeniden yapılandıracak temel değişiklikler, özlenen ve beklenen demokratik bir yönetim ve denetim anlayışına dayanmalıdır.

"28 Mart yerel seçimler sürecinde, ranta karşı ödünsüz bir tavrın sahibi olduğunu ilan eden, geleneksel yerel yönetim anlayışının aşılmasını, demokratik yönetim kültürünün gelişmesini, demokrasi düşüncesinin yerelde derinleşmesini, kent halkının ve meslek örgütlerinin sürece doğrudan katılmasını savunan programları desteklediğimizi kamuoyuna duyururuz.

"Mimar ve mühendisler sadece ülkemiz emekçi halklarının çıkarından değil, tüm dünya emekçilerinin çıkarlarından sorumludur. Bu nedenle, odamız, hemen yanı başımızda yaşanan Irak'ın emperyalist ülkelerce işgaline ve

bölge halkları arasında oluşturulmaya çalışılan muhtemel düşmanlıklara karşı dururken, ABD emperyalizmine direnen Irak halklarının yanında, halkların birlikte eşit ve özgür yaşadığı Irak'ı destekler, ülkemizin bu işgale ortaklaşmasına karşı mücadele eder.

TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI 39. DÖNEM OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

KİMYA MÜHENDİSLERİ SÖZ VERİYOR

Biz Kimya Mühendisleri olarak Dünyada enerji ve hammadde kaynaklarını tüketen uygulamalardan kaçınmaya ve bunları engellemeye çalışırken, dünyanın artan nüfusunun toplu gereksinmelerinin karşılanması gerektiğinin de bilincindeyiz. Dünyanın enerji ve hammadde kaynaklarının hoyrat kullanımının doğanın ekolojik dengesini değiştirdiğinin farkındayız. Ne yazık ki, dünyanın büyük ve saldırgan ülkesi çılgın tüketimini karşılamak için dünyanın bazı bölgelerini, özellikle Ortadoğu'yu yağmalamayı seçmiştir. Biz, kimya mühendisleri, bu durumdan çok endişe duyuyoruz. Ve böyle bir politikanın bunu yapan ülkelere de zarar verecek felaketlere neden olacağını bütün dünyaya anlatmaya ve buna engel olmaya çalışmaya söz veriyoruz.

Ülkemizde de daha verimli bir üretim sağlama bahanesi ile yapılan özelleştirmelerin, hem ulusal kaynaklarımızın talan edilmesine neden olduğunu, hem de üretimi, özelleştirme yanlılarının iddia ettiklerinin tam tersine yok ettiğini gözlemliyoruz ve bununla mücadele etmeye söz veriyoruz.

Şu anda Mecliste olan Kamu Yönetimi Temel Kanununun yerleşme adı altında, kamu hizmetlerinin paralı ve pahalı hale getirilerek, kamu hizmetlerinin tasfiye edilmek istendiğinin, kamu çalışanlarının özlük haklarının yok edildiğinin farkındayız. Bunun olumsuz sonuçlarını, hem mühendislere, hem de halkımıza anlatmaya söz veriyoruz.

Yaklaşan 28 Mart yerel seçimlerinde yukarıdaki açıkladığımız ilkeleri destekleyen, kamu ve çevre yararını ön plana alan ve de çağdaş ve aydınlık bir Türkiye için çalışacak adayları desteklemelerini halkımıza öneriyoruz.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI 39. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Dünyamız son 20 yılı aşkın bir süredir ciddi bir dönüşüm sürecine girmiştir. Kendini küreselleşme olarak yeniden tanımlayan emperyalizm, bu son yirmi yılda sömürüyü olabildiğince artıran, yoksulluğu derinleştiren,

savaş ve şiddeti yükselten bir politik yönetime girmiştir. Yeni dünya düzeni olarak adlandırılan bu politikalar sonucunda küresel gelir eşitsizliği insanlık tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar derinleşmiştir. Bugün, dünyanın en zengin %1'lik nüfusunun elde ettiği toplam gelir, en alttaki %57'lik nüfusun gelirine eşittir. 1960 yılında dünya nüfusunun en zengin %20'si en fakir %20'sinden 30 kat fazla gelir elde ederken, 1995 yılında 82 kat daha fazla gelire sahip olabilmıştır. Son yirmi yılda kişi başına milli gelir, 70'den fazla ülkede düşmüştür. Dünya nüfusunun yarısından fazlası, günde 2 Dolar'lık gelirin altında yaşamaktadır. En az 800 milyon insan açlık yada yetersiz beslenme ile mücadele etmek durumundadır. Dünya nüfusunun 850 milyonu okur-yazar değildir. 2,5 milyar insan sağlık hizmetlerinden yoksundur ve 3,3 milyar insan temiz suya ulaşamamaktadır.

Başta ABD olmak üzere emperyalist devletlerin şemsiyesi altında güçlenen uluslararası sermaye Yeni Dünya Düzeni olarak adlandırdığı bu uygulamaları Dünya Bankası, IMF ve Dünya Ticaret Örgütü gibi kurumlar aracılığıyla, GATT, GATS, Standby anlaşmaları ve verdikleri krediler ile adım adım yaşama geçirmektedir. Bunu yaparken tek tek ülkelerde kendilerine karşı çıkan hükümetleri değiştirmekte, kendilerine uygun yeni hükümetler kurmakta ve politikalarını uygulamaktadırlar.

Emperyalizm bu politikalarını siyasi ve ekonomik olarak gerçekleştirmediği ya da gerçekleştirilmediği zorlandığı her durumda, bilgi, iletişim toplumu vb. söylemlerine karşın, şiddet kullanmaktan çekinmemektedir. Dünya hakimiyetine giden yolda bir araç olarak gördüğü enerji kaynaklarını kontrol etmek adına önce Afganistan'a savaş açmış ardından, bir türlü bulunamayan kitle imha silahlarının varlığı iddiası ile Irak'ı işgal etmiştir. Bu işgal ve saldırı politikasının süreceğini şimdiden söylemek olanaklıdır.

Yeni Dünya Düzeninin neo-liberalizm olarak adlandırdığı insan ve toplum çıkarını göz ardı eden, uluslararası tekellerin çıkarlarını gözetken bu piyasacı uygulamalar Ülkemize 1980 askeri darbesi süreci ile gündeme sokulmuş ve Özal Hükümeti ile uygulanmaya başlamıştır.

Bu çerçevede önce Dünya Bankası ile yapısal uyum kredileri anlaşmaları yapılmış, ekonominin temeli olan KİT'ler birer birer özelleştirilmiş ve kamu hizmetleri ticarileştirilerek piyasa koşullarına bırakılmıştır.

Ekonomik alanda yapılan piyasacı bu düzenlemelerden, tüm diğer sektörler gibi madencilik sektörü de payına düşüne fazlasıyla almıştır. Madencilik sektöründe yaşanan en temel sorun yerli kaynaklara dayalı, kamu yararı gözetken, bilim ve teknolojiyi rehber alan bağımsız bir madencilik politikasının olmamasıdır. Ülkemize çok uluslu şirketler tarafından dayatılan politikalar sonucu sektörümüzde görülen gerileme eğilimi devam etmektedir.

Oysa bilinmelidir ki; madencilik, sanayinin temel girdisidir. Bu yanıyla madencilik bilimin, teknolojinin, refah ve mutluluğun en temel sektörüdür. Oysa sektörümüzde yaşananlar bu gerçeğin çok dışındadır. Sektörde yaşanan özelleştirme ve ticarileştirme politikaları sonucunda bugün madencilik sektörünün temel taşları olan kamu kurumlarının bir çoğu elden çıkartılmış, kalan kısmın ise atalet içersine sürüklenmiştir.

Son yıllarda doğalgaza dayalı elektrik santralleri kurulmasıyla birlikte yerli kaynağımız olan linyite olan gereksinim düşürülmüş ve buna bağlı olarak Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu üretimden uzaklaştırılarak yok edilme sürecine sokulmuştur.

Ülkemiz madenciliğine damgasını vurmuş olan ETİBANK 1998 yılında 7 ayrı parçaya bölünmüş, 5 parçası Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmiştir.

Ülkemiz yer altı kaynaklarını aramakla görevli olan MTA'nın 1985 yılında çıkarılan 3213 sayılı Maden Yasası ile işlevsizleştirilmesi ve arama yatırımlarına pay ayrılması nedeniyle, ülkemiz maden kaynaklarını aramaktan vazgeçer duruma getirilmiştir.

Bugün ülkemizin tek taşkömürü üreten kurumu olan TTK yaşanan bu süreçte kapanma noktasına gelmiş ve kurumun üretimden çekilerek rödovans karşılığı özel şirkete devrettiği bir çok sahada yıllar öncesinin koşullarında çalışılmaya başlanmıştır. Yine bu amaca hizmet etmek için kendine özgü bir yasayla üretim yapan TTK 3213 sayılı kanun kapsamına sokulmaya çalışılmakta ve böylece havzada kamu eliyle yürütülen taşkömürü madenciliği bitirilme noktasına getirilmektedir.

Ayrıca DSİ, Köy Hizmetleri, MİGEM, İller Bankası gibi madencilik faaliyetlerinin uygulandığı ve çok sayıda meslektaşımızın görev yaptığı kurumlar küçültülmüş ve kapanma noktasına getirilmiştir.

Bu neo-liberal ekonomi politikaları ile üretim sürecinden uzaklaştırılan ülkemizde, bağlı olarak emeğe verilen değer de düşürülmüş, çalışanların çalışma koşulları, özlük hakları geriletilmiş ve ücretleri düşürülmüştür. Çalışma yaşamında uygulanmaya çalışılan esnekleştirme politikaları çerçevesinde iş güvencesi de kaldırılmak istenmektedir.

Kamusal alanda yaşanan bütün bu değişimlere paralel olarak yasal mevzuatta da değişiklik çalışmaları başlatılmış, bu çerçevede Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı, Yerel Yönetimler Kanun Tasarısı ve Personel Rejimi Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Halen Meclis Genel Kurulunda görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı, mevcut kamu yönetimi işleyişini baştan sona değiştirmektedir. Yerel yönetimlere yetki devri adı altında kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine yol açarak kamuda sözleşmeli çalışmayı esas alan,

Köy Hizmetleri, DSİ, Karayolları ve İller Bankası gibi en temel altyapı kuruluşlarının taşra teşkilatlarını kapatarak, kamu hizmetlerindeki merkezi yapıyı ortadan kaldıran bir içeriğe sahip olan bu yasa ne gariptir ki reform olarak sunulmaya çalışılarak bilinçler bulandırılmaktadır.

Meclis gündeminde bulunan diğer bir yasa tasarısı da Maden Kanunu Tasarısıdır. Madencilik sektörünün içinde bulunduğu sorunların hiç birisini çözmeye aday görünmeyen bu kanun tasarısı her hangi bir politika metnine de dayanmamaktadır.

Sektörümüz açısından bir başka sorunlu uygulama da maden mühendisliği eğitiminde ki nitelik düşüklüğüdür. Gerekli altyapıdan yoksun, bilinçsiz olarak maden mühendisliği bölümü açılmış sonuçta, eğitim niteliği düşmüş ve zaten var olan işsizlik sorunu daha da artmıştır.

Mevcut AKP Hükümeti bütün bu olumsuzluklara ek olarak siyasi kadrolaşma çabasına hız vermiş, kamu yönetimine liyakat ilkesi yerine, hiçbir yeterliliği olmayan kendi siyasi düşüncelerine yakın kişileri kamu kurum ve kuruluşlarının sorumlu yerlerine getirmiştir.

M aden Mühendisleri Odası 39. Olağan Genel Kurulu tüm bu değerlendirmelerin ışığında;

"ABD'nin başını çektiği savaş ve şiddet politikalarının derhal son bulmasını

"Dünya ekonomisinin, uluslararası tekellerin daha fazla kazanma hırsı yerine insanların refah ve mutluluğuna göre yönlendirilmesini

"Ülkemizde uluslararası tekellerin dayatmasını reddeden, toplumsal çıkarları gözeterek ekonomik, sosyal ve siyasal bir politikanın oluşturulmasını ve uygulanmasını,

"Anayasa, yasa, yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılarak tüm antidemokratik uygulamalara son verilmesini, demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yaşama geçirilmesini

"Ülkemizde üretilen değerlerin toplumsal refahın sağlanmasına yönelik kullanılmasını

"Ülke sanayisinin desteklenmesi temelinde, ulusal ve toplumsal çıkarlar çerçevesinde bir madencilik politikası oluşturulmasını ve uygulanmasını,

"Bu politikalarda kamu girişimciliğinin temel bir unsur olarak desteklenmesini ve güçlendirilmesini

"Kamu Yönetimi Temel Kanunu Yasa Tasarısının geri çekilmesini

"Maden Kanunu Yasa Tasarısının Odamız görüş ve önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenmesini

"Madenciliğimizin temel kurum ve kuruluşları olan TKİ, ETİBANK, MTA, TTK'nın güçlendirilerek üretime

yönlendirilmesini

"Yerli kaynaklara dayalı bir enerji politikasının oluşturularak linyit kaynaklarımızın değerlendirilmesini,

"Çalışanların insanca bir çalışma ortamı içerisinde, insanca bir ücret karşılığında gelecek kaygısı duymaksızın çalışma koşullarının sağlanmasını

"Kamu çalışanlarını grevli toplu sözleşmeli sendika haklarının bir an önce tanınmasını

"Maden mühendisliği eğitiminin bilim ve teknolojinin seviyesine uygun hale getirilerek kalitesinin yükseltilmesini

acil ve gerekli görmektedir.

Maden Mühendisleri Odası 39. Olağan Genel Kurul delegeleri olarak, kuruluşunun 50. yılını yaşadığımız Odamız ve TMMOB'nin daha uzun yıllar varlığını koruması, bilim ve teknoloji ışığında mücadelesini sürdürmesini dilerken, yukarıda sıraladığımız temel düşüncelerle, üretken, ürettiğini paylaşan, emeğe saygılı, barış ve kardeşlikten yana demokratik bir ülke ve demokratik bir dünya talebimizle üzerimize düşen görevleri yerine getireceğimizi kamuoyuna bildiriyoruz.

Saygılarımızla...

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI 40. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 40. Olağan Genel Kurulu 17-18 Nisan'da Ankara'da Metropol Kültür Merkezinde toplanmıştır. 55.000'i aşkın üyesi, 18 Şubesi, 100'den fazla il/ilçe temsilciliği ile örgütlü bulunan Genel Kurul toplantısı sonucunda aşağıdaki değerlendirme, görüş ve önerilerin kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

Emperyalist ülke ve tekeller, kapitalizmin daha büyük sermayelere duyduğu gereksinimler, maksimum kara dayalı sömürüyü artırma, yarı sömürge ve bağımlı ülkelerdeki birikmiş, artı değer ve tüm zenginlik kaynaklarına el koyma ve dünya geneline daha geniş ölçeklerde derinlemesine ve genişlemesine hakim olma anlayışında olan ABD ve müttefikleri bölgemizde işgale başvurarak terör estirmektedir.

Bu dönemde siyasi iktidarlar, IMF ve Dünya Bankası patentli sürdürülen ekonomik ve sosyal politikalar sonucunda, ülkemiz yine ABD ve müttefiklerinin dayatması ile kirli bir savaşın eşliğine kadar taşınmıştır.

Siyasi iktidarlar bu iki yıllık dönemde üretim ekonomisi yerine rant ve borç ekonomisini esas almayı sürdürmüş, bütçelerde yatırıma, istihdama, eğitime, sağlığa, sosyal güvenliğe ve diğer toplumsal hizmetlere ayırdıkları payı her geçen gün azaltmıştır. Bu politikalar ülkemizdeki işsizliğin ve gelir dağılımındaki sosyal adaletsizliğin Cumhuriyet ta-

rihinin en üst seviyesine taşınmasına neden olmuştur.

Ülkemizin küresel sermayeye entegrasyonunu sağlamak adına tüm kamusal hizmetler, yeraltı ve yer üstü zenginliklerimiz, kamu kaynaklarımız ve ulusal tesislerimiz çok uluslu şirketlere rant alanları olarak sunulmaktadır. Siyasi iktidar bu amaçla orman, maden, petrol, şeker, tütün, doğalgaz ve enerji piyasası yasaları gibi bir çok yasa çıkarmakta ve bir çok yasal düzenlemeyi de aynı anlayışla gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

İşsizliğin, yoksulluğun, yolsuzluğun, krizlerin ve ülkenin içerisinde bulunduğu tüm olumsuz koşulların sorumlusu yıllardır uygulanan IMF politikalarıdır. Çözüm; emekten yana üretimi, yatırımı, kalkınmayı, bilimi, teknolojiyi, demokrasiyi ülke potansiyelini harekete geçirmeyi, hakça paylaşmayı eksenine alan EMEK PROGRAMI'na yaşama geçirmektir. Odamız bu doğrultudaki çalışmalarını sürdürmüş ve bu dönemde de sürdürecektir.

Odamız, yüreği ülkemiz ve halkımızdan yana atan tüm demokratik oluşumlarla birlikte IMF politikalarının seçeneksiz olmadığını, başka bir Türkiye ve Dünya'nın mümkün olduğunu her platformda dile getirecek ve aktif görev üstlenecektir.

Odamız 50.yılında kuruluşundan bugüne meslek ve meslektaş sorunlarının ülke ve toplum sorunlarından bağımsız olamayacağı anlayışıyla, kamu yararını gözeterek uzmanlık alanından hareketle yaşama müdahil olma anlayışıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Ülke ve toplum sorunlarına ilişkin genel değerlendirmelere paralel olarak ülkemizde rant ekonomisine dayalı politikalar sonucunda kamuda çalışan meslektaşlarımızın ekonomik ve sosyal durumları gün geçtikçe kötüye gitmektedir. Ülkemizin yatırım, üretim, sanayileşme ve kalkınmasının temel unsuru olan meslektaşlarımızın ücretleri, son 10 yıl içinde reel olarak yarı yarıya düşmüştür.

Özel sektörde ücretli olarak çalışan üyelerimizin çoğunluğu iş güvencesinden yoksun ve yoksulluk sınırı altındaki ücretlerle istihdam edilmektedir.

Yine üretime yönelmeyen politikalar sonucu serbest çalışan üyelerimiz gizli işsiz konumuna itilmiştir. Türkiye Sanayisinin bugünkü yapısı, mühendislerin bilgi, beceri ve teknolojik gelişme düzeyini önemli ölçüde etkilemekte, ayrıca ekonomik olarak da bu kesimin gücünü giderek düşürmektedir. Yatırımların azalması, istihdamın büyük bir çoğunluğunu karşılayan KOBİ'ler başta olmak üzere mevcut tesislerin teknolojilerini yenileyememesi, AR-GE çalışmalarının yeterli düzeyde olmaması, mühendisleri birer teknisyen durumuna düşürmektedir. Ayrıca birçok işletmede mühendis istihdamı da azalmaktadır. Mühendisler meslek dışı alanlarda çalıştırılmakta veya üretimde egemen olan teknolojinin kullanıcısı durumuna düşürülmektedir.

Sanayileşmedeki yapısal dönüşümler, yenilikçi gelişmeler (inovasyon), planlı ve yerinde uygulanan AR-GE politikaları geliştirilmeden ve mühendislerin eğitimi yapısal dönüşümlere esas çağdaş düzeye getirilmeden bu sorunların çözümü olanaksızdır.

50. Kuruluş yıldönümünde mesleki, demokratik, kitle örgütü olmanın sorumluluğuyla hareket ederek çağdaş, bağımsız, demokratik ve sanayileşen bir Türkiye özlemiyle, üyelerimizin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılmayacağı bilinciyle, halktan ve emekten yana tavır alan, bu doğrultuda politikalar üreten ve mücadele veren Makina Mühendisleri Odası olarak aşağıdaki taleplerimizi bir kez daha kamuoyu ile paylaşıyoruz.

1) Küreselleşme sürecinde ülkemizde ulusal kaynaklarımızın ve emeğin sömürülmesine izin verilmemeli, ekonomik ve sosyal politikaların oluşumunda IMF, Dünya Bankası ve tekellerin çıkarları değil halkımızın çıkarları esas alınmalıdır. Kamusal alanları ve hizmetleri rant alanına dönüştürmeyi hedefleyen, ülkemizi Pazar, halkımızı müşteri, devleti tüccar kılacak nitelikte hazırlanan Kamu Yönetim Temel Kanunu ve benzeri anlayışla hazırlanan bağlı ve diğer yasal düzenlemeler geri çekilmelidir.

2) Emperyalist savaflara ve işgallere karşı çıkılmalı, savaşın dünya halklarına açlık, yoksulluk getireceği bilinciyle halkların kardeşliği öne çıkarılmalıdır.

3) Özelleştirme ve onun doğal sonuçlarından olan taşeronlaştırma, sendikasılaştırma uygulamalarına son verilmelidir. Kamu çalışanlarının özlük, ekonomik ve demokratik haklarının kazanımı için grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar önündeki engeller kaldırılmalıdır.

4) Makine Mühendisleri Odası Haziran 2004 tarihinde İstanbul'da yapılacak olan NATO toplantısına karşı Küresel Barış ve Adalet koalisyonu tarafından yürütülen 'Bush Gelme İstemiyoruz' kampanyasının ve etkinliklerinin aktif örgütleyicisi olacaktır. Emperyalist işgallere ve savaflara karşı ülke genelinde ve yerellerde yürütülen eylem ve etkinliklere Odamız ilkeleri ışığında destek olunmalıdır.

5) Bütçeden sağlığa, eğitime, yatırıma, araştırmaya ve geliştirmeye kaynak aktarılmalıdır. Rant ekonomisi terk edilerek üretim ekonomisine geçilmelidir. Ulusal bilim, teknoloji ve sanayi politikalarının belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi için yenilikçi gelişmeler (inovasyon) ve AR-GE yatırımlarına destek verilmesi devlet politikası haline getirilmelidir. Teknolojinin istihdam üzerindeki olumsuz etkileri giderilmelidir.

6) Özgür düşünce ve yaratıcılık ortamının oluşturulması için eğitimde araştırma, inceleme ve bilimsellik dışında hiç bir kaygının olmayacağı bir ortam yaratılmalıdır.

Halkın yararına bilim üretilmelidir. Eğitim parasız hale getirilmeli, eğitimde varolan fırsat eşitsizliği kaldırılarak herkesin bu haktan eşit yararlanması sağlanmalıdır.

7) Ülkemize dayatılan dışa bağımlı enerji politikaları terk edilmeli, ülkemizin doğal kaynaklarından yararlanarak enerji sorunu çözümlenmelidir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının (jeotermal, rüzgar, güneş vb.) etkin, yaygın ve kamu yararına kullanımına ilişkin yasal düzenlemeler ve teşvikler ilgili tüm kesimlerin görüş ve önerileri dikkate alınarak ivedilikle yaşama geçirilmelidir. Özellikle ülkemizde önemli bir potansiyele sahip olan jeotermal enerji kaynaklarının kamu yararına kullanımını düzenleyecek, özendirilecek ilgili yasa ve yönetmelikler hazırlanmalıdır. Enerjinin toplumsal bir hizmet olduğu bilinci ile, sektördeki tüm özelleştirmeler geri alınmalı verilen imtiyazlar kaldırılmalıdır.

8) AB Teknik mevzuatının ülkemiz iç hukukuna yansıtılması sürecinde sanayimizin korunması ve desteklenmesi yasal düzenlemeler ve uygulamalarla TMMOB ve bağlı Odalarının aktif rol üstlenmesine zemin yaratılmalıdır. Odamızın uzmanlık alanı kapsamındaki konularda Onaylanmış Kuruluş olarak görev alması sağlanarak hizmetin başta KOBİ'ler olmak üzere sanayi kuruluşlarına ekonomik ve hızlı ulaşması gerçekleştirilmelidir.

9) Ülkemizde önemli oranda can ve mal kayıplarına neden olan yangınların önlenmesinde önemli bir yasal düzenleme olan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin yaygınlaştırılarak uygulanması sağlanmalıdır. Uygulama aşamasında aksayan, eksik kalan yönlerin ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşü alınarak gözden geçirilmesi sağlanmalıdır.

10) 17 ağustos 1999 Depremi ardından Yapı Denetimi konusunda bu güne dek yapıya gelen düzenlemelerin tamamı yanlışdır. 595 Sayılı KHK'nin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesinin ardından bu yasa yerine çıkarılan ve ülke sorunlarını çözemeyeceğini ifade ettiğimiz 4708 sayılı yasa artık tüm kesimler tarafından tartışılır hale gelmiştir. Yapı denetimi kurumsal bir alan olarak yeniden düzenlenmelidir. Gündemde olan İmar ve şehirleşme kanun tasarısı TMMOB'ye bağlı Odaların görüşü alınarak ve mesleki denetim ve mesleki yeterlilik uygulamalarında Meslek Odalarının aktif rol üstlenmesine olanak verecek şekilde ivedilikle düzenlenmelidir.

11) Genelde mühendis, mimar ve şehir plançıları ile özde makina mühendisliği ile ilgili olarak meslektaşlarımızın kendi örgütüne, topluma karşı görev, sorumluluk ve ödevlerinin belirlenmesi amacıyla II. Mühendislik Mimarlık Kurultayında son şekli verilen Mesleki davranış ilkeleri TMMOB Genel Kuruluna taşınmalı ve sonuçlandırılmalıdır.

12) Güvenli, verimli iş ortamlarının oluşturulması için

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine ilişkin tüm mevzuat TMMOB ve bağlı odaların görüş ve önerileri dikkate alınarak ve "İş Güvenliği Mühendisliği" kavramına uygun bir şekilde yeniden düzenlenmelidir.

13) Güneydoğu Anadolu Bölgemizin kalkınması, bölge sanayinin gelişmesi, toplumsal refah ve huzurun sağlanması sosyal yaşamın yeniden düzenlenmesi ancak barışçı, demokratik ortamda mümkündür. Zorunlu göçlerle üretimden koparılan ve kent varoşlarına sürüklenen bölge köylüsünün köylerine geri dönüşlerinin önu açılmalı üretime tekrar katılımları sağlanmalıdır. GAP projesi devlet tarafından sahiplenmeli ve bitirilmesi için bütçe ayrılmalıdır. GAP projesinin ürettiği katma değer projenin bitirilmesi için kullanılmalıdır.

14) Makine Mühendisliği eğitiminde kaliteyi arttırmak için ulusal akreditasyon çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır. Bu konuda Odamız makine, endüstri, işletme, havacılık, uçak, uzay Mühendisliği bölümlerinde verilen eğitim ve öğretimin hakem ve denetleyicisi olma sürecinde yer almalıdır. Mesleki tanınırlık konusunda yapılan çalışmalarda TMMOB ve Odamızın görüşleri öncelikli olarak dikkate alınmalıdır.

15) Meslek yaşamında kadın mühendislerin karşılaştığı sorunlar Oda örgütlülüğü içerisinde mühendislikte cinsiyet ayrımının olamayacağı ilkesi ile daha etkin olarak ele alınmalı ve yeni hükümetin kadını toplumdan ve üretimden uzaklaştırıcı tavırlarına örgüt olarak direnç gösterilmelidir.

16) GATS Süreci bütünüyle halkımızın çıkarlarını karşısındadır. Mühendislik ve Mimarlık hizmetlerinin sadece 'Geçici Üyelik' koşuluna bağlı olarak açılmış olması kabul edilemez bir durum olduğundan, yeniden düzenlenmelidir.

Bizler TMMOB Makina Mühendisleri Odası 40. Dönem Genel Kurul Delegeleri olarak, ülkemiz ve dünyada var olan toplumsal sorunların çözümünün bizimde içinde bulunduğumuz emekçi sınıflarla ortak mücadele etmekten geçtiğini biliyoruz.

Yukarıda sıraladığımız taleplerimizin gerçekleşmesi için tüm birimlerimizle, demokratik kitle örgütleriyle ilişkimizi geliştirerek, çalışmalarımızı sürdürüleceğiz.

Amacımızın çağdaş, demokratik, sanayileşen bir Türkiye hedefine ulaşma yolunda birlikte üretmek ve birlikte paylaşmak anlayışıyla daha etkin ve daha güçlü bir Makina Mühendisleri Odası oluşturmaktır.

50 yıldan bu yana Makina Mühendisleri Odasında görev yapan, Odamızı bugünlere taşıyan tüm meslektaşlarımızı bir kez daha saygıyla anıyoruz.

17/04/2004 ANKARA

TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI 23. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; gelecek dönem çalışmalarını esasları ve sonuç bildirgesini bir başlık altında toplayarak, başlıklar altında vermeye çalışacağız.

Dünya emperyalist-kapitalist sistemi, Türkiye üzerinde saldırılarını yoğunlaştırdığı bir dönemde yaşamaktayız. Bu dönem, dış politikamızda tam bir teslimiyetçiliği, iç politikamızda devrimi karşıtı şeriatçı bir yapılanmayı tam olarak desteklemektedir. Yine bu yapılanma, özelleştirmelerle, kamu yönetiminde yapılan değişikliklerle çok taraflı yatırım anlaşmaları; MAI, TAI, tahkim anlaşmalarını uygulayarak Türkiye halkını yoksullaştırmakta, açlığa, işsizliğe ve sefaletle sürüklemektedir. Doğal kaynaklarıyla Türkiye'yi bir talan alanına dönüştürme uygulamaları, en çok sektörümüzü etkilemektedir.

Önümüzdeki dönem, saldırıların daha da artacağı bilinciyle, büyük sorumlulukla mücadele etmeliyiz. Bu bilinçle katılımcı, üretken, açık, bilgilendirici bir anlayışla Türkiye demokrasisinin ve bağımsızlığının yaratılacağı mücadele alanlarını esas alarak çalışmaları değerlendirmeliyiz. Odanın demokratik kitle örgütü olması nedeniyle, toplumsal demokrasi mücadelesinde, TMMOB bütünselliği içerisinde diğer kitle örgütleriyle birlikte yer alması; savaşın mühendisliğin önünde bir engel olduğu, insanlığın geleceğine, tarihi ve kültürel yapısına karşı yıkıcılığı nedeniyle, her nerede olursa olsun, saldırılara karşı olunması; özelleştirmelerin sektörümüzü yok ettiği, işsizlik yarattığı, talanı, açlığı ve yoksulluğu getirdiği bilinciyle özelleştirmelere karşı mücadele içinde olunması; sektörel raporlarla toplumu aydınlatacak çalışmaların yapılması, meslektaşların mesleki gelişmesine yardımcı olmak amacıyla çeşitli etkinlikler yapılması, işyeri ve il temsilcilikleriyle birlikte ortak çalışmalara önem verilmesi; öğrencilerin odayla olan ilişkilerinin özel olarak ele alınması, bağların kuvvetlendirilmesi, arşiv ve dokümantasyon merkezinin oluşturularak bilgilerin kayıt altına alınması, toplumsal heyecan ve muhalefeti oluşturmak üzere her alanda her ne ad altında olursa olsun, her türlü işgale karşı mücadele edilmesi...

Sonuç olarak, son yıllarda gelen hükümetler, Türkiye'yi büyük sermayenin talanına açmış bulunmaktadır. Bu durum, Türkiye'yi doğal, kültürel ve tarihi çevresiyle birlikte yok etmektedir. Dolayısıyla sanayi, doğal kaynakları yok olan bir Türkiye, büyük sermaye grubuna ucuz işgücü olmaya mahkûm edilmektedir. Bu durumdan en çok etkilenenlerden birisi de sektörümüz ve meslektaşlarımız olmaktadır. Gittikçe açlığa ve yoksulluğa itilen meslektaşlarımız, hem sektör dışında kalmakta, hem de işsizlikle karşı karşıya kalmaktadır.

Bu dönemde demokratik kitle örgütleri, mücadelenin temel taşları olmak zorundadır. Oda olarak bu sorumluluğun bilinciyle her türlü saldırı, talan, işgal ve yok etmeye karşı birlikte dayanışma içinde mücadeleye olacağımızı kamuoyuna duyuruyoruz.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI . OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Tüm dünyada emperyalizmin yeni şekli olarak ortaya atılan küreselleşme süreci, tüm üçüncü dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de uluslararası sermaye sömürsünü dayatmaktadır. Bu dayatma sürecinde Türkiye, önemli dönüşümlerin yaşandığı bir dönemden geçmektedir. Ulusötesi sermaye güçlerinin ülkemizde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalar üzerindeki müdahaleleri, birçok olumsuz ekonomik ve toplumsal dönüşümü beraberinde getirmektedir. Bu dönüşüm süreci ve bunun yarattığı olumsuzluklar, kendine hedef olarak planlamayı almıştır. Plansızlığı en önemli politika olarak dayatan bu anlayış ile kentlerin gelişimi sermayenin beklentilerine göre şekillendirilmektedir. Bu mantığı içselleştiren merkezi ve yerel iktidarların yaptıkları uygulamalar; yalnızca kentleri tahrip etmekle kalmamakta, planlama kurumunu ve mesleğini de işlevsizleştirmektedir.

Bu sürecin bir ürünü olarak TBMM'de yasalaşan ya da yasalaşma aşamasında olan yasa tasarılarının hedefleri arasında kentler de vardır. Son dönemde gündeme getirilen; Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Belediyeler ve İl Özel İdareleri, İmar ve Şehirleşme, Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarıları demokratiklik, katılım vb. söylemlerine karşın planlamanın yanında kentlerin geleceğini tehdit eden ve yaşamlarını çalşarak kazanan kesimlerin geleceğini belirsizleştiren bir içerik taşımaktadır.

Bu değişimler hem kentlerin geleceğine yön verme sürecinde, hem de çoğunluğu emekçi sınıflar içinde yer almasından ötürü biz Şehir Plancılarını da etkilemektedir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile reform olarak nitelendirilen düzenleme çalışmaları, geniş halk kesimlerinin toplum yararı beklentilerine yanıt vermekten uzak, merkezi ve yerel yönetimler arasında, yetki ve kaynak çatışmalarına neden olacak bir yaklaşım içerisindedir. Aynı şekilde İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı taslağı ile Şehirleşme'nin mesleki, bilimsel ve toplumsal beklentileri karşılanılmamakta ve planlama fiziki bir süreç olarak dar bir çerçevede ele alınmaktadır.

Meslek alanımızla ilgili olarak siyasi iktidarın gündeme getirdiği ve planlama mevzuatında bir reform gerçekleştirmeyi amaçlayan Belediyeler ve İl Özel İdareleri, İmar ve Şehirleşme, Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarıları irdelendiğinde tasarıların kapsamlı bir reform gerçekleştirme

yaklaşımından çok klasik imar yaklaşımlarını devam ettirecek bir anlayış içinde oldukları görülmektedir. Kentsel dönüşümü, imar ve şehirleşme süreçlerinden ayrı tutarak bunlarla ilgili farklı yasa tasarıları hazırlama çabası, planlama kurumunu ve süreçlerini parçalayarak işlevsileştirme çabası olarak algılanmalıdır. Yeni bir Planlama Mevzuatı oluşturulurken Koruma, Yenileme, Dönüşüm olgularını bütün olarak ele alan, geniş kapsamlı bir "Planlama Yasası" oluşturmak gereklidir. "İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı", mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu veri alındığında mukayeseli avantajları ve katkıları olan bir mevzuat çalışması olarak değerlendirilmiş, bu çerçevede genel ilkeleri ve hedefleri açısından yürürlükteki mevzuata ve son dönemde hazırlanan diğer yasal düzenlemelere kıyasla olumlu bulunmuştur. Ancak Tasarı ile, "imar ve şehirleşme" alanının düzenlenmesine ilişkin mesleki, bilimsel ve toplumsal beklentilerin geniş bir çerçevede karşılandığını söylemek de mümkün değildir.

Bunun yanında, Kentsel Dönüşüm iddiasıyla yola çıkan ancak içerik olarak klasik imarcılık yaklaşımından kendini kurtaramamış, yeni imar aflarını gündeme getirebilecek yasa tasarıları, planlama mevzuatında reform gerçekleştirmekten çok klasik imarcılık araçlarını teşvik etmekte ve kentlerimizde yeni sorun yeni sorun yaratma potansiyeli taşımaktadır. Kentsel dönüşüm adı altında, mevcut gecekonduların yüksek katlı apartmanlara dönüşmesi sonuçlarını doğuracak ve bunu öykünülür bir hedef olarak önüne koyan yasa çalışması kentlerimizin problemlerini çözmeyecek, yalnızca iktidar sahiplerinin gücünü ve avantajlı konumlarını daha da arttıracaktır. Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı bu haliyle, "imar affı"nın iktidar kaygısıyla dağıtılan imar haklarının yerine tasarlanan başka bir model olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tasarının kaçak yapılaşmayı yasallaştıracağını ve özendireceğini görmek biz Şehir Plancıları açısından hiç de güç değildir.

Planlama alanını ve kentleri doğrudan etkileyen tüm bu uygulamalar, Şehir Plancılarının planlamada etkin rol alma yetkisini elinden aldığı gibi, getirdiği sosyal, ekonomik ve antidemokratik dayatmalarla toplumsal dinamikleri olumsuz yönde değiştirecektir.

Bunun yanında planlama gündeminde ivedilikle ele alınması ve çözüm stratejileri geliştirilmesi gereken en önemli konulardan biri de, mevcut yerleşmelerimizi afete hazırlamak ve yeni yerleşim birimleri için afete duyarlı planlama stratejileri geliştirebilmektir. 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşadığımız depremden bu yana 4,5 yılı geride bıraktığımız süre içinde yaşanan diğer depremlerde de sergilenen tutum, merkezi ve yerel yönetimlerin bu konuda hala bir strateji ve çözüm üretmekten uzak olduğunu göstermektedir. Plancılar yalnızca afetlerin etkileri planlamanın yarattığı sorunlarla büyüdüğünde hatırlanmakta ve planlama sürecinde etkisiz bırakıldıkları halde kentlerin

sorunlarının başlıca suçluları konumuna düşürülmektedirler. Yapılan araştırmalarda, gelecekte Marmara Bölgesinde yüzbinlerce insanımızı ve kentlerimizi tehdit edecek bir deprem yaşanacağı ortaya konulmuştur. Türkiye ekonomisinin can damarı, sanayi üretiminin merkezi ve Türkiye'nin kalbi olan bölgede olası bir deprem ülkemizde kapanmaz yaralar açabilecektir. Bu noktada Şehir Plancıları olarak, meslek alanımızın ve kamusal sorumluluklarımızın bize yüklediği, kentlerimizi afete hazırlamak konusunda üzerimize düşen sorumlulukların ve tarihi misyonun farkında olup bu konuda somut adımlar atmamız gerekmektedir. Bu gelişmeler paralelinde TMMOB ve buna bağlı Şehir Plancıları Odası gelecek dönemde de kamu yararını gözeterek politikalar üretmelidir.

Bunun yanı sıra meslek alanımızla ilgili güncel bir tartışma konusunu da Yeni İhale Kanunu ve getirdiği zorunluluklar oluşturmaktadır. Kanun, şehircilik hizmetlerini de kapitalist sistemin bir parçası haline getirmiştir. Yapılacak değişikliklerle şehircilik hizmeti veren bürolar holdinglerin yaptığı büyük işler arasında ufak bir detay haline gelecektir ve kentlerin geleceği büyük şirket patronlarının talepleri doğrultusunda şekillenecektir. Bu da taşeronlaşma ve işsizliği beraberinde getirecektir. Planlama kurumunun işlevsizleştirilmesinin bir diğer yolu olarak görülmesi gereken bu uygulama konusunda gerekli adımları atmamak mesleğimizin geleceği adına Odamızın bir diğer görev alanı olmalıdır.

Tüm bu süreç içerisinde, planlama kurumuna ve mesleğimize yönelen saldırılar karşısında meslektaşlarımızla bir bütünlük ve ortak eylem noktası olarak Şehir Plancıları Odası ve onun örgütlülüğü kaçınılmaz olarak çok büyük önem arz etmektedir. Oda olarak planlamaya ve kentlere yönelen ve yönelecek olan baskıları kaldırmak için mücadelelerimiz sürecektir.

TMMOB TEKSTİL MÜHENDİSLERİ ODASI . OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası VII. Olağan Genel Kurulu delegelerimiz ve konuk üyelerimizin katılımı ile 28 Şubat 2004 tarihinde İzmir'de gerçekleşmiştir.

Ülkemizde Tekstil sektörü istihdam, ihracat ve ekonomiye katkısı açısından lokomotif sektör olmaya devam etmektedir. Bununla birlikte yakın geçmişte sektörde yaşanan krizler hem üretim hem de istihdam açısından sektörü olumsuz etkilemiştir. Son dönemde ise göreceli bir istikrar yaşanmaktadır. 2005 yılında Dünya Ticaret Örgütü'nün Tekstil ve Hazır giyim antlaşması gereğince Tekstil ve Konfeksiyonda uygulanan kararlar kalkacaktır. Sektörde önümüzdeki dönem açısından kotaların kalkması ile birlikte uluslararası sermayenin ucuz işgücü olan bilgelere kayması ile Türkiye'nin Tekstil ve hazır giyim

pazarından alacağı pay düşebilecektir. Bu dönemde sektör, sürekliliğin ve gelişmesini ancak verimlilik kalite ve markalaşma ile sürdürebilir. Tekstil Mühendisleri Odası çatısı altında örgütlenmiş üyelerimiz bu süreçte deneyimleri ile sorunların çözümünde aktif rol almalıdır.

Ayrıca günümüzde yürütülen AB uyum yasaları çerçevesinde yapılması düşünülen meslek ve çalışma koşulları ile ilgili düzenlemeler hakkında gerekli bilgi toplama ve alt yapı çalışmalarının oda tarafından yapılması gerekmektedir.

Uygulanan yanlış eğitim politikaları sonucu ülkemizde hızla artan Tekstil Mühendisliği bölümü sayısı ve sektörde meydana gelen daralmalar neticesinde Tekstil Mühendisleri niteliğine uygun ve sürekli istihdam sorunu yaşamaya başlanmıştır. Oda çatısı altında Tekstil Mühendislerinin örgütlenmesinin önem ve gereği profesyonelleşme ve mesleki gelişim açısından zorunlu hale gelmektedir.

Sonuç olarak TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası gerek kendi sektöründe gerekse ülke genelinde yaşanan tüm olumsuzluklara karşı, geçmişten geleneği ile çözüm üreten misyonunu kaybetmeden gelecekte daha güçlü ve özverili olarak çalışmalarına devam etmeye kararlıdır. Bu konuda en büyük desteği üyelerinden alacaktır.

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 39. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası kuruluşunun 50. yılında kapitalist, emperyalist sistemin küreselleşme adı altında dayattığı politikalar kısılcacında yok edilmeye çalışılan ülke tarımı hakkında ulusu uyarmak, tarım sektöründe uygulanan politikaların yanlışlarını ortaya koymak ve bunlara alternatif geliştirme görevini yurtseverlik bilinciyle yerine getirmektedir.

Dünya kapitalizmini yeniden şekillendirmeye çalışan; emperyalist ABD, IMF, Dünya Bankası ve onların yerli işbirlikçilerinin emek düşmanı politikaları, öngörülen direktifleri ve yapısal uyum programı gereği " TARIM REFORMU" başlığı altında dayatılan ve istikrar önlemleri olarak hızla gerçekleştirilen bir takım yasal ve yönetsel düzenlemeler ulusal çıkarlarımıza aykırıdır, ülke ekonomisi ve tarımını hızla yıkıma doğru sürüklemektedir.

Günümüzde Türkiye' de tarım ürünleri dış ticaret dengesi ülkemiz aleyhine gelişmektedir ve Türkiye artık net bir tarım ürünleri ithalatçısı durumuna gelmiştir.

Bunun bir diğer ifadesi ülkemiz insanını artık yabancılar besliyor demektir.

Bunun ülkemiz açısından, stratejik, sosyolojik ve

ekonomik tahribatlarını başta Türk çiftçisi olmak üzere bütün halkımız hissetmektedir.

Başta tarım sektörü olmak üzere, ekonominin tüm sektörlerinde sermaye, yabancı sermaye lehine hareket etmekte, şirketlerdeki yabancı sermaye oranları artmakta ve şirketler el ve isim değiştirmektedir.

Ülkemizi (ÇUŞ) Çok Uluslu Şirketlerin Pazar alanı olmaktan çıkaracak ulusal düzenlemeler hızla gerçekleştirilmelidir.

Uygulanan politikalar karşısında, sorumluluk içerisinde çağdaş, laik ve demokratik bilinçle özgür ve bağımsız tavırlar geliştirilmelidir.

Bu kapsamda;

"Nişasta Bazlı Şeker kotası %15'ten, AB ülkelerinde olduğu gibi % 2'lik düzeye indirilmelidir.

"Cargill v.b. Çok Uluslu Şirketlere ülke yönetimi üzerinde söz hakkı verilmemelidir.

"Tekel, TMO, Ziraat Bankası, TİGEM gibi elimizde kalan Tarımsal KİT'lerin tasfiyesine, yabancı Çok Uluslu Şirketlere peşkeş çekilmesine, ulusal sanayimizin ve tarımımızın yok edilmesine seyirci kalınmamalıdır.

Yine dış baskılarla GATS denilen " Hizmet Tarifeleri Genel Anlaşması"na imza atılarak, kamu hizmetlerini küresel ticarete açacak adım atılmıştır.

Vatandaş kimliğini, müşteri kimliğine dönüştüren, Sosyal Devlet anlayışını, Tüccar Devlet anlayışına çeviren ve Ulusal Devlet'i Federal Devlet'e çevirecek olan "Kamu Yönetimi Temel Kanunu" TBMM'de görüşülmektedir.

Ziraat Mühendisleri Odası; Devletin Anayasal görevi olan ve Kamusal uğraş alanı olarak ifade edilen tarım hizmetlerinden çekilmesi anlamına da gelen bu yasaya şiddetle karşıdır.

Ulusumuzun birliğini sağlayan kaynaşma mekanizmaları için açık bir tehdit olan bu yasa aynı zamanda, kamu çalışanlarının iş güvencesini yok ederek, öngörülen esnek

istihdam ve sözleşmeli personel uygulamaları ile Uzak Doğu ülkelerinde olduğu gibi iş güvencesiz, ucuz iş gücü yaratmaya yönelik bir modeldir.

Uygulanan bu politikalar, neticesinde ortaya çıkan meslek sorunlarımızın en önemlilerinden biriside Ziraat Mühendislerinin yaşadıkları istihdam sorunlarıdır.

Bugün ülkemizdeki Ziraat Mühendislerinin %25'i nin işsiz durumda olduğu ve bu rakamın her gün yükseldiği tahmin edilmektedir.

Meslektaşlarımızın bu sorunlarının çözümünde yeni politikalar oluşturulmalı, 560 sayılı yasa ve bağlı yönetmeliklerinde değişiklik yapılarak, Ziraat Mühendislerinin içerisinde yer alacağı "Yeminli Serbest Gıda Denetim Müşavirlikleri" kurulması için girişimde bulunulmalıdır.

Mustafa Kemal Atatürk, daha o günkü şartlarda; "Hangi istiklal vardır ki, yabancıların nasihatlarıyla, yabancıların planlarıyla yükselebilin. Tarih böyle bir hadiseyi kaydetmemiştir." tespitini yapmıştır.

Bu bağlamda;

Ulusal ekonomiyi ve tarımı yıkıma sürükleyen IMF ve Dünya Bankası eksenli politikaların geriletilmesine ve tasfiyesine yönelik çalışmalar hızlandırılmalı, "Ulusal Bir Tarım Politikası" belirlenerek, uygulamaya koyulmalıdır.

Rant ve Borç ekonomisinden, hızla Üretim ve Tasarruf ekonomisine dönülmelidir.

1900'lü yıllarda küresel güçlerin boyunduruğunu "Kurtuluş Savaşı" ile kıran Türk insanının onurlu ve güzel geleceğini, ulusal çıkarlarımıza dayalı politikalar belirleyip, uygulayarak ülke tarımını ve ekonomisini yıkımdan kurtaracağına inancımız sonsuzdur.

Bu kapsamda Ziraat Mühendisleri Odamız, kuruluşundan bu güne kadar, 50 yıldır sürdürdüğü mücadelesini aynı azim ve kararlılıkta devam ettirecektir.

21/02/2004

Saygılarımızla,

1 MAYIS'ta ALANLARA!!

Emek Platformu Başkanlar Kurulu, 12 Nisan 2004 tarihinde Memur-Sen'in dönem sözcülüğünde, 1 Mayıs 2004 Kutlamaları ve gündemdeki diğer konuları görüşmek üzere yaptığı toplantıdan sonra aşağıdaki açıklamayı yaptı.

BASINA VE KAMUOYUNA

Toplantıya Türk-İş, Hak-İş, Disk, Kesk, Memur-Sen, Bask, Tüm İşçi Emeklileri Derneği, TMMOB, TTB, Türk Diş Hekimleri Birliği başkanları veya temsilcileri katılmıştır.

Söz konusu toplantıda Emek Platformu Bileşenleri, Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs'ı İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere, tüm ülke genelinde kitlesel katılımı kutlanmasına karar vermiştir.

Emek Platformu Bileşenleri, 1 Mayıs kutlamalarının Emek Platformu'nun asgari müştereki olduğundan hareketle, etkinlikleri

düzenlemek ve katılım sağlamak için örgütlerin yerel birimlerine yetki vermişlerdir.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu, çalışanların üzerindeki sömürü ve baskının yoğunlaştığı, demokratik örgütlenmenin engellenmeye çalışıldığı bu dönemde,

- SAVAŞSIZ, SÖMÜRÜŞÜZ BİR DÜNYA İÇİN BARIŞ

- YOKSULLUK ve İŞSİZLİKLE MÜCADELE,

- IRAK ve FİLİSTİNDE YAŞANAN İŞGALE KARŞI DAYANIŞMA ilkesiyle, ülke genelinde yapılması planlanan 1 Mayıs kutlamalarına katılacaklardır.

Ayrıca, Emek Platformu Başkanlar Kurulu, 1 Mayıs Günü'nün Resmi Tatil ilan edilmesi için, TBMM Başkanlığı'na ortak taleplerini ileteceklerdir.

SİYASİ İKTİDARI TEMEL İNSAN HAKLARINA SAYGILI OLMAYA DAVET EDİYORUZ

DİSK-KESK- TMMOB- TTB ortak bir açıklama yaparak son günlerde yaşadığımız demokratik hak ihlallerine tepki gösterdi. Bu hak ihlallerinin endişe ile izlendiği belirtilen açıklamada siyasal iktidar, temel insan haklarına saygılı olmaya davet edildi.

Son günlerde, sendikalar, dernekler ve demokratik haklarını kullanmak isteyen üniversite öğrencileri üzerinde yoğunlaştırılan baskıları derin bir endişe ile izliyoruz.

Yasal kuruluşlar olan çeşitli dernek ve kültür merkezlerine, yasa dışı çalışma yapma, yasa dışı örgütlerle ilişkili olma suçlamaları yöneltiliyor. Yönetici ve üyeleri gözaltına alınıyor, tutuklanıyor.

Sendikalara yapılan baskılar artıyor, basın açıklaması yapmaları engelleniyor. Üniversite öğrencilerine demokratik haklarını kullanmalarından ötürü şiddet uygulanıyor. Bunun gibi pek çok muhalif ses baskılarla susturulmaya çalışılıyor.

Demokratik haklarını kullanan kişi ve kuruluşları, yasa dışı örgütlerle ilişkilendirme çabalarından vazgeçmelidir.

Yurttaşların ifade özgürlüğüne saygı gösterilmelidir.

Basın açıklamalarını toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasası kapsamında değerlendirme uygulamasından vazgeçmelidir.

Kültür merkezlerini, radyoları, çeşitli gazete ve dergileri polis baskısı altında tutma, yönetici ve üyelerini gözaltına alma ve daha da ileriye gidilerek tutuklama anlayışı terk edilmelidir.

Demokrasi farklı görüşlerin ifade edilmesine dayanır. Kişi ve kuruluşlar, siyasal iktidarlar gibi düşünmek zorunda değildir. Çeşitli konulardaki muhalif fikirler, siyasal düşünceler polis ve yargı baskısı altında olmadan kendisini ifade ettiğinde, o ülkede demokratik haklardan söz edilebilir.

Sendikalar çalışanların sorunlarını dile getirdiğinde baskı altına alınıyorsa, basın açıklaması yapmalarına izin verilmiyorsa; tutuklu yakınları cezaevleri sorunlarını dile getirmeye kalkıştığında gözaltına alınıyorsa; kültür merkezleri, dernekler yasa dışı çalışma tehdidi altında tutuluyorsa; üniversite öğrencileri üzerlerindeki baskıları protesto etmeye kalkıştığında kafalarına coplar iniyorsa, üzerlerine gaz bombaları atılıyorsa, yargısız infazlar sürüyorsa, o ülkede demokrasiden söz edilemez.

Son günlerde toplumun çeşitli kesimlerine yöneltilen baskıları gerçeklerin gizlenmesi, sindirme ve gözdağı verme olarak değerlendiriyor ve son bulmasını istiyoruz.

Siyasal iktidarı, temel insan haklarına saygılı olmaya davet ediyoruz.

DİSK-KESK- TMMOB- TTB

28 MART YEREL SEÇİMLERİ İÇİN ÜYELERİMİZE VE HALKIMIZA SESLENDİK

TMMOB Yönetim Kurulu önümüzdeki günlerde gerçekleşecek yerel seçimler öncesi 25 Mart 2004 tarihinde üyelerimize ve halkımıza seslenerek yerel seçimlere ilişkin görüşlerini aktardı.

28 Mart 2004 tarihinde yapılacak yerel seçimler öncesi Türkiye'de toplumun büyük bölümünü dışlayan, halkın katılım ve denetimine kapalı merkezi ve yerel yönetim anlayışını sergilemek; geleneksel bu yönetim anlayışının aşılması kent halkının ve meslek örgütlerinin demokratik katılım ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesi amacıyla düşünce, görüş ve önerilerimizi açıklamak istiyoruz.

Yerel seçimler, Dünya'da ve Türkiye'de önemli olayların yaşandığı bir dönemde yapılmaktadır. Başını ABD'nin çektiği emperyalistlerin, Afganistan'ı ve arkasından Irak'ı işgaliyle başlattıkları, İsrail'in Filistin topraklarında cinayetler işlemesine kadar vardığı süreci, "Büyük Ortadoğu Projesi" ile Ortadoğu, Kafkas ve Asya halklarının köleleştirilmesi, birbirine düşman edilmesi ve doğal kaynaklarına el konulması planlarıyla yaşama geçirmeye çalıştıkları bir dönem yaşanmaktadır.

Emperyalizm, insanlığın büyük mücadeleler ve fedakarlıklarla kazandığı ne varsa ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Türkiye, bu yönelime uygun olarak IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü'nün tercih ve direktiflerine göre kararlar almaya devam etmektedir. Bütçenin tamamına yakınının iç ve dış borçların faizlerine aktarıldığı Türkiye'de, yatırımlar durmuş, üretim ve sosyal ölçekli kamu hizmetlerinden vazgeçilmiştir. Milyonlarca insan eğitim, sağlık, barınma ve beslenme, eğitim gibi temel haklarından yoksun bırakılırken; kamu varlıklarımız özelleştirmelerle yerli ve yabancı sermayeye peşkeş çekilmekte, temel kamu hizmetleri ticarileştirilmekte, kaynaklarımız bir avuç azınlığa aktarılmaktadır. Emekçilerin, yoksulların ve tüm ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda, yoksulluk ve açlık derinleşerek sürmektedir. Sermayenin soygun, vurgun ve yağmasının mekanı haline getirilen Türkiye, tam bir sömürgeleşme sürecine sokulmuştur.

Kapitalizmin küreselleşme programı kapsamında yürüttüğü yoğun propaganda ile, planlama kavramı ve ulusal-bölgesel-kentsel planlama saf dışı edilmiş, ülke çıkarı, toplumsal gelecek, dayanışma ve ahlaki değerler terk edilmiştir.

Türkiye'de, yıllardır sürdürülen plansızlık ve denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar affı süreçleriyle de beslendiğinden sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler oluşturulamamıştır. Plansızlığın ve denetimsizliğin ağır sonuçları, özellikle 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 Doğu Marmara depremlerinin yol açtığı felaketler ve yakın zamanda yaşanan Konya örneği ile de gözler önüne serilmiştir.

Rantın, yağmanın kısılcasına sokulan kentlerimizin doğal ve kültürel değerleri, ormanları, yeşil alanları, sahilleri yok edilmekte, kamu arazileri elden çıkarılmakta, çevresel kirlilik ülkemizi bir ekolojik felaketin eşğine getirmektedir.

Bilimi, planlamayı ve kamusal denetimi dışlayan, planlı bir ekonomi yerine ranta ve spekülasyona dayalı bir ekonomiyi egemen kılan bu model; bir çaresizliğin ve yetersizliğin değil, siyasal iktidarların bir tercihi olmuştur. Bu tercihin yanlışlığı ve korkunç sonuçları açıkça ortaya çıktığı halde gereken ders alınmamış, sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşim alanlarının oluşturulması için gerekli politika ve uygulamalar gündeme getirilmemiş, TMMOB'nin uyarı, görüş ve önerileri dikkate alınmamıştır.

Özellikle, 12 Eylül'den günümüze kadar geçen süreçte, kamuyu tahrip eden, toplumsal alanı parçalayan sermaye politikaları damgasını vurmuştur. Gelir dağılımındaki eşitsizlikler ve bölgeler arasındaki dengesizlikler derinleşmiş, yaşam standartları arasındaki uçurumlar büyümüştür.

Demokrasinin evrensel değerlerinin ayaklar altına alındığı, planlamanın ve kamusal denetimin devre dışı bırakıldığı böylesi bir süreçte; merkezi yönetimler gibi yerel yönetimler de rant paylaşımın odakları haline getirilmiştir. Yerleşme adı altında sürdürülen yağma hızlandırılmıştır. Türkiye'de yerel yönetim alanında, özellikle 1980'den bu yana hareketli bir süreç yaşanmaktadır.

Türkiye'de yerel yönetimlerde yaşanan bu hareketliliğin, kentsel kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi, kentlerin imar, planlama, altyapı, ulaşım, çöp, su-atıksu gibi hizmetlerindeki yolsuzlukların artması, rant ve rüşvetin yaygınlaşması gibi niteliklere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Merkezi

vesayet altında, çıkar tezgahı gibi çalışan bir yerel yönetim dünyası oluşturulmuştur. Özelleştirme, yerelleşme ve ticarileşme böylesi bir dünyanın önemli ayaklarını oluşturmaktadır.

Bugün yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel olarak sağlıklı, yaşam açısından güvensizliğinin ardında; sosyal, kültürel yapının yozlaşması, gelir dağılımında ortaya çıkan uçurumlar, yoksulluk, yasadışı kazanç alanlarının egemenliği vardır. Pazarlanacak bir meta olarak görülen kentlerimiz, paranın simgelediği mekanlar haline gelmiş, sermaye egemen anlayışlı bir yaşamın belleği olmuştur.

Yerel seçimler, devletin yeniden yapılandırılması adı altında gündeme getirilen "Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı" ile bu tasarıya eklenen Mahalli İdareler (Belediye, Büyükşehir, İl Özel İdaresi), Kamu Personeli, Kamu Maliye Yönetimi ve Kontrolü, İdari Usul Kanunu vb. tasarılarla sermayeye yeni soygun kanalları açma çabalarının yoğunlaştığı bir süreçte yapılmaktadır.

Bu tasarılarla, yerel yönetimler küresel ekonomik sisteme uyumlu hale getirilerek kamusal işlevlerinden uzaklaştırılmakta, şirket işleyişine kavuşturulmakta; halkın demokratik katılımı ve denetimi değil kamu yönetimi alanında sermayenin serbestçe dolaşımı amaçlanmaktadır. Katılım, denetim, açıklık, demokrasi, planlama, çevre, tarih, kültür gibi kavramların içleri bilinçli bir şekilde boşaltılmaktadır.

Halkın siyasal temsiline değil, siyasetten dışlanmasına dayanan ve örgütsüzleşmesini dayatan sürece karşı, halkın demokratik katılım ve denetim kanallarının açıldığı yeni bir siyasal ortamın yaratılmasının önemine inanan TMMOB; yerel yönetimleri, halkın karar süreçlerine ve denetime etkili bir şekilde katılabilecekleri zeminler olarak görmektedir.

Böylesi bir yerel yönetim alanının yaratılması öncelikle halkın örgütlü katılım ve denetimini sağlayacak siyasal, toplumsal düzenlemelerin gerçekleşmesine bağlıdır.

Bu nedenle TMMOB;

Demokrasinin evrensel değerlerine, insanlığın temel hak ve özgürlüklerine dayalı bir toplumsal yaşamın önündeki tüm engellerin ve başta 12 Eylül Anayasasının yürürlükten kaldırılarak, eşitlik, özgürlük, barış, bağımsızlık, demokrasi ve insan haklarına dayalı yeni bir Anayasa'nın toplumsal kesimlerin demokratik katılımı ve tartışmasıyla hazırlanmasının zorunlu olduğuna inanmaktadır.

Demokratik katılım ve denetimi gerçekleştirmek için:

Her yerel yönetim alanında halkın demokratik katılımını, karar süreçlerinde söz sahibi, uygulamada ise denetleyici olmasını sağlayacak ölçek ve büyüklükte yerel yönetim birimlerinin oluşturulmasını,

Kent hizmetlerinin, karar alma, uygulama ve denetleme aşamalarının kesintiye uğratılmadan demokratik bir planlama anlayışıyla yaşama geçirilmesini,

Halkın seçtiklerini, referandum hakkı ile geri çağırma hakkının yaşama geçirilmesini savunmaktadır.

Kamu hizmetlerinin sosyal devlet anlayışıyla yerine getirilmesi için:

Yurttaşın müşteri değil eşit hakları olan insan muamelesi gördüğü bir yerel yönetimi,

Kentsel kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesini dayatan özelleştirme vb. politika ve uygulamaların terk edilerek, bu hizmetlerin emekçilerin ve ezilenlerin yararına ve toplumsal inisiyatiflere açık demokratik bir planlama anlayışıyla yapılmasını,

"Kente ve çevreye karşı suç" kavramının geliştirilmesini,

İşsizlik ve yoksulluk gibi temel insan hakları ihlallerinin ortadan kaldırılması için gerekli programların yaşama geçirilmesini, savunmaktadır.

Sağlıklı bir çevrede insanlık onuruna yaraşır bir yaşam için: İnsanlığın kolektif aklını ve iradi etkinliğini temsil eden planlamayı toplumsal yaşama sokacak bir sürecin başlatılmasını, yeni konut ve çalışma alanlarının sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir olarak oluşturulması için gerekli politika ve uygulamaların yaşama geçirilmesini,

Türkiye'nin deprem riski altında bulunan bölgelerinde; yerleşim alanlarının envanterinin çıkarılarak, mevcut yapı stoklarının bilimsel olarak elden geçirilmesini ve can güvenliğini tehdit eden, yıkılması gereken yapıların yıkılmasını, kentsel dönüşüm projelerinin demokratik bir anlayışla yaşama geçirilmesini,

Ortak yaşam ve dayanışma bilincinin gerektirdiği yeni kentsel yapıların (toplu konut, toplu taşıma ve yeni kamusal alanlar) geliştirilmesini,

Ulaşımın ticari bir işletme olarak değil, kamusal bir hizmet olarak ele alınarak, ekolojik döngüyü kirleten otomobil ve kara taşımacılığına karşı, toplu ulaşım (deniz, demiryolu, raylı) sistemlerinin kurulmasını,

Kamu topraklarının satış, özelleştirme vb. yollarla elden çıkarılmasına son verilmesini,

Kamu arazileri üzerinde yapılacak konutlarda yalnız kullanım hakkının olduğu (miras hakları dahil), el değiştirme hakkının olmadığı çözümlerin getirilmesini, savunmaktadır.

Tarihi ve kültürel mirası korumak ve geliştirmek için:Kentsel çevrenin, tarihi ve kültürel değerlerin yağmasına, rant eksenli ilişkilere, yolsuzluk ve rüşvete karşı ödünsüz bir tavra sahip olunmasını,

Kentlerdeki doğal, tarihi ve kültürel değerlerin, Anadolu'nun tarihi ve kültürel mirasının korunması ve geliştirilmesini amaçlayan bir politikanın ışığı altında yerel topluluğun koruma ve kullanımına verilmesini savunmaktadır.

Engellilerin toplumsal yaşama tam ve eşit yurttaşlar olarak katılımı için:

Yerel Yönetimlerce, engellilerin yaşamını kolaylaştırıcı her türlü sosyal ve mekansal düzenlemelerin gerçekleştirilmesini, toplu ulaşım ve iletişim araçlarından ve diğer kamu hizmetlerinden ücretsiz yararlanmalarının sağlanmasını savunmaktadır.

Kadınların, çocukların, gençlerin ve yaşlıların kenti için:

Yerel yönetimlerin kadınların kendilerini daha iyi ifade

edecekleri, çocukların ve gençliğin sportif, kültürel, sanatsal yeteneklerini geliştirecekleri, yaşlıların koruma altına alınacakları ortamları ve mekanları yaratmakla görevli olmaları gerektiğine inanmaktadır.

Türkiye'yi yeniden yapılandıracak temel değişikliklerin, demokratik bir yönetim ve denetim anlayışına dayanması gerektiğine inanan TMMOB;

28 Mart yerel seçimler sürecinde, ranta karşı ödünsüz bir tavrın sahibi olduğunu ilan eden, geleneksel yerel yönetim anlayışının aşılmasını, demokratik yönetim kültürünün gelişmesini, demokrasi düşüncesinin yerelde derinleşmesini, kent halkının ve meslek örgütlerinin sürece doğrudan katılmasını savunan programları desteklediğini üyelerine ve kamuoyuna ilan etmektedir.

TMMOB Yönetim Kurulu

BERGAMA'DA TARAFIZ

TMMOB Yönetim Kurulu 20 Nisan 2004 tarihinde bir açıklama yaparak Bergama-Ovacık altın madeninin işletilmesiyle ilgili gelişmeleri kamuoyunun bilgisine sundu.

BASININ VE KAMUOYUNUN DİKKATİNE

Kamuoyunun altın madenciliği konusunda çok yakından tanıdığı eski adıyla Eurogold yeni adıyla Newmont (NORMANDY) olarak bilinen madencilik şirketi, izinsiz işletmeye devam ettiği Bergama-Ovacık altın madeniyle ilişkili olarak, Jeoloji Mühendisleri Odası aleyhine yüz milyar TL istemiyle manevi tazminat davası açmıştır.

Şirket, Çevre, Jeoloji, Kimya ve Metalurji Mühendisleri Odaları tarafından ortaklaşa hazırlanan "Bergama-Ovacık Altın İşletmesi Girişimi Konusunda TÜBİTAK_YDABÇAĞ Uzmanlar Komisyonu Raporunun Eleştirisi" adlı kitapta, "şirketin kişiliğine haksız saldırıda bulunma, ticari itibarını sarsma, şirkete zarar verme" gibi iddialar ileri sürmektedir.

Dava konusu kitap, TMMOB ve bağlı Odalarımızın bilimsel gerçekleri kamuoyu ile paylaşma, çevre ve halk sağlığı yönünden oluşan risklerin ortadan kaldırılmasını amaçlayan çabanın bir ürünüdür. Bu nedenle bilinmelidir ki, 10 yılı aşkın bir süredir tartışılan ve önümüzdeki günlerde de tartışılmaya devam edeceği anlaşılan konu, "ticari" boyuta indirgenemeyecek kadar büyüktür. Eleştiri niteliği taşıyan bir kitabın davaya konu olmasından dolayı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu, dava metninin,

"- TMMOB'nin söz konusu işletme ile ilgili olarak, yargı kararlarına uyulması ve yöre halkının çıkarlarının korunması taleplerine ve işletmenin çevre açısından risk taşıması nedeniyle kamu yararına uygun olmadığı görüşlerine karşı bir içerikte bulunması,

- TMMOB'nin ve Odalarının kendi uzmanlık alanlarındaki gelişmeleri kamu yararı açısından sorgulama, kamuoyuna açıklama hak ve yükümlülüğünün davacı şirket tarafından tartışmaya açılması nedeniyle TMMOB'ne yönelik bir müdahale niteliği taşıması,

- TMMOB'nin örgütsel bütünlüğünü tartışmaya yönelik bir girişim olması"

nedenleriyle davaya müdahil olunmasına oybirliği ile karar vermiştir.

TMMOB ve Odalarımızın, Kuruluş Yasası'nın da verdiği hak ve sorumlulukla, ülkemizin doğal kaynaklarının, doğaya, çevreye, insana duyarlı ve kamu çıkarı doğrultusunda kullanılması için gerekli tüm girişim ve enerjisini kullanmaya bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da devam ettirmeye kararlı olduğunu kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB YÖNETİM KURULU

BUSH GELME İS-TE-Mİ-YO-RUZ!!

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu sözcüsü olarak 17 Mart 2003 tarihinde düzenlediği basın toplantısında, bütün barışseverleri, Irak'ın işgalinin yıldönümü olan 20 Mart 2004 Cumartesi günü saat 13:00'te ABD Büyükelçiliği önünde yapılacak basın açıklamasına ve 27-29 Haziran tarihleri arasında Bush'un Ankara ziyaretini ve NATO Zirvesini protesto eylemlerine katılmaya çağırıyor.

TMMOB'nde düzenlenen basın toplantısına Elektrik ve Makina Mühendisleri Odalarımızın Başkan ve yöneticileri, KESK'e bağlı Eğitim Sen, BTS ve SES Sendikalarının Başkanları, Mazlum Der Başkanı katıldılar.

BASINA VE KAMUOYUNA

Bugünkü basın toplantımızda iki önemli tarihle ilgili çağrımızı kamu oyuyla paylaşmak istiyoruz.

Bu tarihlerden ilki 20 Mart, ikincisi ise 28-29 Haziran'dır

Bildiğiniz gibi 20 Mart 2004'de ABD öncülüğünde Irak'a karşı girişilen saldırı ve işgalin yıldönümü.

ABD ve İngiltere'nin başını çektiği saldırı ve işgalci güçlerin asıl amacının dünya petrol zenginliğinin merkezi olan Ortadoğu'yu kontrol altında tutmak ve bölge halklarını kendi kontrollerinde bir yönetime tabi kılmak olduğu her geçen gün biraz daha belirginleşiyor.

ABD Başkanı Bush ve şürekası, kendi emperyalist emellerine uygun bir dünya düzenini halklara zorla ve işgalle dayatmanın açılışını Afganistan'da yaptıktan sonra Irak'ın işgali ile sürdürdüler. Irak'ı işgal için öne sürdükleri hiç bir gerekçe o zaman da doğru değildi. Bu, şimdi bir yıl sonra daha da açık bir şekilde ortaya çıkmış bulunuyor.

Dünya halkları gerçeği o zaman da biliyorlardı, bugün de biliyorlar. İşgale karşı tepkilerini gösterdiler, göstermeye devam ediyorlar. İspanya'da halk savaş suçuna ortak olan partiyi iktidardan uzaklaştırdı.

Irak işgalinin birinci yılında işgale karşı dünya halk-

larının sesi ve vicdanı olan savaş karşıtları ve barış güçleri bir kez daha alanlarda olacak.

Türkiye'de barış mücadelesine omuz veren, işgale karşı çıkan ve Irak halkının ABD ve müttefiklerine direnişini haklı ve meşru görenler de 20 Mart'ta tüm dünyadaki işgal karşıtı güçlerle birlikte alanlarda olacak.

20 Mart 2004 Cumartesi günü saat 13:00'te ABD Büyükelçiliği önünde düzenlenecek olan basın açıklamasına işçi sendikaları, kitle örgütleri, yurttaş inisiyatifleri temsilcileri ve üyeleri katılacaklar.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu olarak tüm barışseverleri ve Irak'ın işgaline karşı çıkanları basın açıklamasına davet ediyoruz.

Basın toplantımıza konu olan ikinci tarih ise 28-29 Haziran, yani İstanbul'da yapılacak NATO zirvesi günleri.

Zirvenin gündemi resmen açıklanmadı. Ama emperyalist işgalcilerin sözcüleri "NATO'nun İstanbul zirvesinin çok önemli olduğunu ve NATO için dönemeç olacağını" açıklıyorlar. Biliyoruz ki, yedi yeni üyenin katılımıyla tarihinin en büyük genişlemesini

gerçekleştirecek olan bu örgüt, kendi anlaşmasının sınırlarını ABD'nin çıkarlarının sınırına taşımaya tartışacak. Küresel terör bahanesiyle, ABD çıkarlarının olduğu ülkeleri dize getirmeyi tartışacak. Barış Ortaklığı adı altında, Ortadoğu ülkelerini işgale ortak etmeye çalışacak. Afganistan'daki işgal gücü örneğini Irak'a uygulamaya çalışacak. NATO'yu, Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi'ne

uygun bir konsept çerçevesinde yeniden tanımlamaya ve ABD'nin polis gücü olarak kullanmaya yönelik kararlar üretmeye çalışacak. Büyük Ortadoğu Planını geliştirecek, yeni taşeron ülkeler bulmaya çalışacak.

Türkiye'de halkın büyük çoğunluğu Irak'a saldırılmasına karşıydı. Büyük çoğunluk Irak'ın işgaline de karşı. Tüm dünya Bush'a karşı, tüm Türkiye Bush'a karşı. Diyoruz ki:

Bush, gelme! İs-te-mi-yo-ruz!

Bu arada duyduk ki NATO zirvesinden hemen önce, 26 Haziran'da, tüm dünya halklarının gözünde işgal politikalarının sorumlusu olarak hak ettiği yeri alan ve emperyalizmin insanlık düşmanlığının simgesi olan ABD Başkanı G. W. Bush Ankara'ya gelecekmiş. Petrol ve dolar

tacirlerini, küresel şirketlerin sözcülerini, savaşların mimarlarını, çocuk ölümlerinin sorumlularını Ankara'da da görmek is-te-mi-yo-ruz!

1 Mart'ta tezkereyi nasıl durdurduysak, Haziran ayında da İstanbul'u, bütün savaş karşıtlarının, işgale hayır diyenlerin, barıştan yana olanların, insana değer verenlerin dünya eyleminin merkezine çevireceğiz.

Hepimize kolay gelsin.

IRAK'TA İŞGALE SON!

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu

"Irak'ta İşgale Son, NATO'ya Hayır"

Irak işgalinin birinci yıldönümünde ülkenin pek çok yerinde yapılan protesto gösterilerinde Amerikan saldırganlığı lanetlenirken, Haziran ayında İstanbul'da yapılması planlanan NATO zirvesinin de iptali istendi.

İstanbul

İstanbul'daki eylem Taksim Gezi Parkı'nda yapıldı. Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, Irak'ta İşgale Hayır Koordinasyonu ve İşgale Karşı Komiteler'in çağrısıyla toplanan 2 bin kişi "Irak'ta işgale son", "Katil ABD Ortadoğu'dan defol", "İstanbul NATO'ya kapılarını kapıyor" sloganlarını attı.

Saygı duruşundan sonra yapılan basın açıklamasını tiyatro sanatçıları Mehmet Ali Alabora ve Görkem Yeltan okudu. Yapılan açıklamada "Bizler de Irak'ta işgale son diyen uluslararası hareketin bir parçası olarak buradayız. Uluslararası savaş karşıtı hareketin bir parçası olarak 1 Mart'ta tezkereyi d u r d u r m a y ı başardık. Bu, tüm savaş karşıtı hareketin en somut, en moral verici kazanımı oldu. Şimdi, bir kez daha, 'Biz varız, buradayız!' demenin zamanıdır." denildi.

Ankara

Ankara'da Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, Ankara Savaş Karşıtı Platform ve İşgale Karşı Komiteler'in çağrısıyla "Irak'ta işgale son, NATO'ya hayır" pankartı arkasında biraraya gelen yaklaşık 700 barışsever, ABD Büyükelçiliği'ne yürüyerek basın açıklaması yaptılar. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından okunan basın açıklaması metni aşağıdaki gibidir:

"Bugün yeryüzünün savaş karşıtı tüm yürekleri bir olmuş çarpıyor. Bütün ülkelerde aynı işgal karşıtlığı, aynı

kızgınlık, aynı kararlılık, aynı barış sevgisi alanlara taşıyor.

Çünkü, bugün 20 Mart!

Tam bir sene önce, 19 Mart'ı 20 Mart'a bağlayan gece, ABD Başkanı Bush Irak'a saldırı emrini verdi. Irak semalarında, Bağdat'ın üzerinde 21 gün boyunca ABD uçaklarından atılan bombaların gürültüsü yankılandı.

20 Mart sabahı on binlerce Iraklı, çocuk, kadın, yaşlı, hasta, genç demeden, ne olduğunu anlamadan, ne yapabileceğini düşünmeden, ABD ve müttefiklerinin bombaları altında can verdiler, sakat kaldılar, yakınlarını yitirdiler. Yaşayanlar ülkelerinin emperyalist güçler tarafından işgaline tanık oldular.

"Özgürlük Operasyonu" adı verilen katliam ve işgal başlamıştı.

Savaş karşıtlarının bu saldırıyı, bu işgali durdurmak için çabaları sonuçsuz kalmıştı. Barışın güzelliği saldırının çirkinliğini durduramamıştı.

Aradan bir yıl geçti.

Bugün yine, hep birlikte, işgale son verilmesini talep etmek için, Irak halkıyla dayanışmamızı göstermek için, ülkemizin ve dünyanın binlerce kentinde alanlardayız. Uluslararası tekelci sermayenin sınırsız, kuralsız ve vahşi egemenliğine, katliam ve sömürü düzenine karşı omuz omuzayız. Başka bir dünya için bir aradayız. Barış için, sevgi için, dostluk için eleleyiz.

İşgali durduramadık ama emperyalizmin çirkin yüzünü gizleyen maskeyi bir kez daha araladık.

Bush ve savaş tacirleri yalan söylüyorlardı. Irak'ta kitle

imha silahları var diyorlardı. Şimdi olmadığını itiraf ediyorlar.

Irak'a demokrasi ve istikrar getireceklerini iddia ediyorlardı. Şimdi bu ülkede işgalcilerin şiddeti kol geziyor.

İsrail askeri güçlerinin Filistin halkı üzerinde yürüttüğü saldırılar daha da artıyor.

Irak'ın işgali, ABD'nin 11 Eylül olaylarının bahanesiyle, dünyanın enerji kaynaklarını denetlemek için Afganistan'da başlattıkları saldırının bir aşamasından başka bir şey değildir. Bu egemenlik arayışının yeni hedefleri bölge ülkeleridir, temel hakların kısıtlanmasıdır. Emperyalistlerin kar hırsı bununla da yetinmemektedir. Büyük Ortadoğu planıyla, bölge ülkelerinin uluslararası tekelci sermayeye ve emperyalist metropollere daha iyi hizmet vermelerinin hazırlıklarını yapmaktadırlar. Ama dünya halkları emperyalizmin ne yapmak istediğini biliyor. Bu nedenle de barışa her zamanki gibi sahip çıkıyor. İspanya'da olduğu işgalcileri, işgale destek verenleri seçimin sandıklarında da cezalandırıyor.

Bugün Irak işgalinin birinci yılı.

Bugün tüm dünyada her dinden, her inançtan ve her görüşten yüzbinlerce insan bu insanlık dışı, bu canice yöntemlerle sürdürülen emperyalist işgale hayır demek için alanlarda.

Bizler, savaş karşıtları olarak, 1 Mart 2003'de Ankara'da yüzbin yurttaş olarak tezkereyi durdurmayı başardık.

Türkiye'de halkın ezici çoğunluğu Irak'a yönelik savaşa karşıydı.

Türkiye'de halkın ezici çoğunluğu işgale karşı.

İşgalcilerin değil, işgale karşı çıkan, direnen Irak halkının yanındayız.

Bu nedenle buradayız.

Bu nedenle "Bush Gelme!" diyoruz.

Bu nedenle emperyalist işgalcileri ne Türkiye'de ne de yeryüzünün hiç bir yerinde istemiyoruz.

Bugün dünyanın dört bir yanında Irak işgaline karşı alanlara çıkan milyonlar Bush'u da müttefiklerini de istemiyorlar.

NATO'ya Hayır! Bush'a Hayır !

Yaşasın halkların kardeşliği !

Irak'ta İşgale Son ! "

TMMOB İNSAN HAKLARI KOMİSYONU ZORUNLU GÖÇ RAPORU

Daha önce 23 Mayıs 2003 tarihinde Van'da "Köye Dönüş Projesi Bölge Toplantısı"nı gerçekleştirerek yerinde gözlem ve incelemeler yapan TMMOB İnsan Hakları Komisyonu "ZORUNLU GÖÇ RAPORU"nu tamamlayarak durum tesbitini, saptamalarını ve çözüm önerilerini açıkladı

GİRİŞ

Göç; insanların tek başına veya tüm aile bireyleri ile birlikte bir yerden başka bir yere gitmelerini ifade eder. Bu mekan değişiklerinin sebepleri olarak sosyal bilim literatüründe 'iten' ve 'çeken' (Keleş, 1993:47) faktörlerden söz edilir. Kentin istihdam çekiciliğinden kaynaklanan nedenler kadar yerleşilen yerin imkansızlıklarından kaynaklanan topraksızlık gibi nedenler de bulunabilir. Burada göç eden aile üyelerinin kendi koşulları hakkında düşünme ve karar verme iradesi var gibi görünse de, bu olgunun uygulanan ekonomik politikaların bir sonucu olduğu göz ardı edilmemelidir. Dolayısıyla göç eden açısından yaşanan süreç gönüllü göç süreci gibi görünüyorsa da dayatılan bir yaşam biçimi sonucu olması nedeniyle zorunlu göç statüsünde değerlendirilmelidir. Yine göç süreciyle ilgili olarak sosyal bilimciler savaşlar, doğal afetler, gibi olağandışı koşullarda ortaya çıkan ve göç edenlerin iradelerinin işlenmesine imkan bulunmayan, çeşitli kuvvetlerin etkilemesi ve zorlaması sonucu oluşan zorunlu göç sürecini tanımlarlar. Devletin çeşitli sosyal, ekonomik ve güvenlik vb. konularda aldığı kararların yerine getirilmesi aşamasında nüfusta oluşan hareketlilik zorunlu göçü ifade eder.

Cumhuriyet tarihinin en kitlesel zorunlu göçü; 1980 yılından sonra gerçekleşmiş, 12 Eylül 1980'den itibaren devam eden sıkı yönetim ve olağanüstü hal uygulamaları güvenlik nedeni ile köy boşaltma bölgede yaşanan silahlı çatışmalar, yayla yasağı, kontrollü gıda uygulaması vb. uygulamalardır.

Bu çalışmada zorunlu göçün nedenleri, sebep olduğu toplumsal ve ekonomik erozyon, göçe zorlanan ailelerin ve bireylerin durumları örneklerle aktarılacaktır. Sivil toplum örgütleri ve meslek örgütleri ve diğer toplumsal aktörlerin göç karşısında alması gereken önlemler öneri olarak sunulacaktır.

Bu değerlendirme TMMOB İnsan Hakları Komisyonu'nun Van' da gerçekleştirdiği seminerdeki katılımcıların, mimar ve mühendislerin görüş ve önerileri doğrultusunda ve saha incelemesi sonucunda elde edilen

verileri ile TMMOB Bölge Toplantılarında dile getirilen görüşleri ve önerileri de içerecektir.

Bu toplantıların temel amacı göçün en acımasız yüzü olan " zorunlu göç" ün ele alınmasıdır. Zorunlu göç, bir insan hakkı ihlalidir. Kişiler sadece maddesel olarak yer değiştirmekle kalmamış manevi olarak da değişimlere maruz kalmışlardır. Kişilik yapılarında ve ailelerindeki bu değişim , kendi öz yaşamlarının dışında eski ile yeni arası tanımlanamayacak ölçüde yıpratıcı olmuştur. Yeni yaşantıya uyum sağlamada; geçimini toprağını işleterek sağlayan , tarım ve hayvancılıkla uğraşan bireyler ve ailelerini evlerinden ve topraklarından ayrı olmalarından dolayı işsizlik sonucu geçimini sağlayamama gerçekliğiyle karşı karşıya bırakılmışlardır. Ataerki yapıya sahip olan bu ailelerin kadın ve çocukları da zorunlu göçün yarattığı bu olumsuzluklarla, daha fazla korunmasız ve içe dönük bir yaşamın parçaları haline gelmişlerdir. Çocuk suç oranları her geçen gün artmaktadır. Sosyologlar göçün insanlar üzerinde bıraktığı etkinin izlerinin 40 yıl sonra bile görüleceğine dikkat çekmektedirler. Bu durum , bölgede sosyal ve psikolojik danışmanlık merkezlerinin kurulması gerekliliğini göz önüne sermektedir. Köylerinden göç etmek zorunda bırakılan köylülerin yaşadıkları travma ve mağduriyetlerin hiç yaşanmamış olarak algılanması ve dolayısıyla bu travmayı ortadan kaldıracak ve güven ortamını oluşturacak yaklaşımın geliştirilmemiş olması sağlıklı ve hızlı bir çözümü engellemektedir.

Göçün olumsuz etkileri bunlarla sınırlı kalmamakta, göçle birlikte sağlık sorunları da artmaktadır. Zorunlu göç mağdurlarının temel ihtiyaçları giderilmesi, iş, konut, temiz su, sosyal güvence ile huzur ve güven verilmesi gibi temel gereksinimlerin karşılanması zorunludur. Göç mağdurlarının çoğuna adlarına düzenlenmiş tapu olduğu için yeşil kart verilmemiştir. Tasarrufu elinde olmayan bu mülkler hiçbir anlam ifade etmemektedirler. (Mehmet Gökçe ; Zaman Gazetesi 24.06.2002) Asgari düzeydeki ihtiyaçla kısa vadeli çözümler ile hemen karşılanamaz ise, sorunun boyutu büyüyecek ve uzun vadeli toplumsal sorunlara dönüşecektir.

Yazının ilerleyen bölümlerinde göçün çocuklar

üzerindeki yarattığı travmalara da yer verilecektir. Tüm bunlar kendi yuvalarından, topraklarından zorla göçmek zorunda kalmış ailelerin sorunu olmaktan çok, hepimizin ortak sorunudur, aynı zamanda tüm yönleri ile toplumsal bir sorundur ve her geçen gün büyümekte ve boyut değiştirmektedir.

Köye dönüş adı altında gerçekleştirilen projelerin gerçekte ne kadar işlediğini ortaya koymak, projenin teorideki ve uygulamadaki eksiklerini, kişiler üzerindeki etkilerini ve topluma geri dönüşü; yapısal ve ekonomik, sosyal boyutundaki eksiklikleri, mevcut durumun tanımlanması ile ortaya çıkarmaktır.

Bu çalışmada Van ili özellikle ele alınmıştır. Van İli son birkaç yıl içinde büyük ve kentin kaldıramayacağı kadar bir göç seline uğramıştır. Bu ilimizin yüzölçümü 2.100 km²'dir. 361 km²'si tarım alanı, 1359 km²'si ise çayır ve meralardan oluşmaktadır. Bu özelliğiyle kent tam bir hayvancılık bölgesidir. Bu insanlar üretimden kopartılmışlar ve bunun sonucunda bölge ve ülke ekonomisi büyük zarara uğramıştır. İnsanlar zorla tüketici konuma getirilmiş, köy ile kent arasına sıkıştırılmıştır. Bu rapor Mayıs 2003'de Van İlinde düzenlenen seminer sonucunda ortaya çıkan ortak öneriler de göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Yöntemi belirlerken gerçek olaylara ve niceliksel verilere yer verilmiştir. Bu bilgiler ışığında, kamuoyunun duyarlılığının sağlanması ve bunun için demokratik örgütlerin ortak politikalar geliştirmesi gerekmektedir.

Ülkemizde kırdan kente göç, 1950'li yıllardan itibaren başlayıp, 1960'lı yıllarda giderek hız kazanmıştır. 1950 sayımında % 25 olan kent nüfusu; 1980'de % 44'e, 1990 sayımında ise % 59'a yükselmiştir.

Genellikle, kırsal kesimde can ve mal güvenliği sürekli tehdit altındadır. Özellikle bölge hukuk güvencesinden yoksundur. Terör nedeniyle köylerin boşaltılması bölgede zorunlu göç hareketlerini hızlandırmıştır. Güvenlik ihtiyacı, insanın temel dürtüsüdür. Bu nedenle insanların köyden şehre çaresizlik içinde savrulduğu, sosyal bir yaranın dışı durumundan başka bir anlam taşımamaktadır.

Türkiye'nin güneydoğusunda 1990'lı yılların başlarında yoğunlaşan köy boşaltma ve zorla göçettirme olgusu 1999 yılına kadar devam etmiştir. Bu dönem içerisinde yaklaşık 3700 yerleşim alanından üç milyondan fazla bir nüfus kendi iradeleri ve denetimleri dışında yaşam ortamlarını terk etmek zorunda kalmıştır. 16 yıllık çatışma ortamında yalnızca yerleşim alanları yakılıp boşaltılmakla kalmamış, aynı zamanda yaylalara çıkmak yasaklanmış, binlerce dönüm orman yakılmıştır. Boşaltılan, yakılan ve yıkılan yerleşim alanlarında mevcut yol, su, elektrik gibi temel altyapı olanakları da yok olmuştur. Tarlalar kullanılamaz hale gelmiştir. Meyva bahçeleri yok edilmiş, ağaçlar kesilmiştir. Yayla yasakları hayvancılığın yok olmasına neden olmuştur

Boşaltılan köylerdeki arazi ve mülkler köy korucuları tarafından hem tahrip edilmiş hem de bunlara korucular tarafından el konulmuştur.

Yaşam alanlarından kopartılan insanlar, herhangi bir yer gösterilmeksizin sahipsiz bir biçimde bölgedeki ve bölge dışındaki kent merkezlerine göç etmek zorunda kalmışlardır. Barınma, iş, sağlık ve eğitim gibi temel hizmetlerden bütünüyle yoksun kalmışlardır. Esasen eksik olan Yaşam alanlarından kopartılarak temel hak ve özgürlüklerinden yoksunlaştırılan bu insanlar yoksulluk sınırı altında yaşamaya mahkum edilmişlerdir. Aileleri parçalanmıştır. Göçtükleri kimi yeni yerleşim alanlarında kimliklerinden ötürü saldırıya maruz kalmışlardır.

Son yıllarda yaşanan barış ortamında köyüne geri dönmek isteyen mağdurların önüne çeşitli engeller çıkarıldı. Kaymakamlıklara ve Valiliklere yapılan başvurular yanıtız bırakılmıştır. Hükümetlerin Köy-Kent ve Merkez köy uygulamaları bir başka zorlama olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca köy-kent uygulamasıyla, kullanılmayan tarım arazilerinin kullanımı da olanaklı değildir. Bu bağlamda köy-kentler sosyo-ekonomik açıdan da doğru değildir.

Halen bölgedeki Valilikler tarafından geri dönüş izni verilen yerleşim yerlerine dönüş güvenlik güçlerinin engellemesiyle karşılaşmaktadır. Güvenlik güçleri köye dönmek isteyenlerin can güvenliklerinin tehdit altında olduğunu iddia etmektedir. Bölgede döşenmiş bulunan mayınların yerlerinin belirlenmesi ve temizlenmesi ile ilgili hiç bir çaba gösterilmemektedir. Ayrıca, köylerine geri dönmek isteyen mağdurların köylerine dönmeleri için Valilik ve Kaymakamlıklar tarafından hazırlanan örnek dilekçelerdeki "köylerini terör nedeniyle terk ettiklerine" ilişkin maddeyi işaretlemeleri yönünde baskı yapılmakta, maddi ve manevi tazminat isteklerinde bulunmayacaklarına dair taahhüt istenmektedir.

Türkiye'de gerek yoksulluğun gerekse de yoksullukla bağlantılı biçimde sokakta çalışan çocuklar sorununun, göç alan büyük kentlerin önemli bir sorunu olarak kabul edilmesi ise büyük oranda 1990'lı yıllarla birlikte yaşanan zorunlu göç süreci sonrasına denk gelmektedir. Zorunlu göçü yaşayan aileler için yoksulluk süregelenleşirken; kente tutunamayan 'yeni yoksulları' tartışma bu grup üzerinden yürütülmeye başlanmıştır. 1990'lı yıllarda yaşanan bu yeni göç dalgasının geçmişte yaşanan göçlerden en temel farkı zorunlu olmasıdır, dolayısıyla bu göç süreci daha önceki göçlere kıyasla daha hazırlıksız yaşanmıştır. Bu insanlar Türkiye'nin gelir ortalamasının en altında bir yaşamı Diyarbakır, Van, Batman gibi illerin şehir merkezlerinde ya da İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Mersin gibi metropollerde gettolaşma benzeri yerleşim alanları oluşturarak sürdürmek zorunda kalmışlardır. Zorunlu göç hem demografik ve çevresel bakımdan hem de siyasal, sosyal ve ekonomik bakımlardan radikal bir altüst oluş ve kapsamlı

bir tahribata neden olmuştur.

"Doğup büyüdükleri yerlerden istekleri dışında koparılmış, yerlerinden yurtlarından edilmiş, yakın zaman önce yaşadıkları 'cinnet' in (baskınlar, silahlı tarama, ev-köy-otlak yakma, gıda ambargosu, 'faili meçhul'ler, gözaltında kayıplar gibi) etkilerinden hala kurtulamamış" (Sır ve Arkadaşları,1998), yaşadıkları travma tamamen görmezden gelinmiş, bu yeni 'yersiz-yurtsuz' bırakılmışların yoksullukları ve yoksunlukları gerek sosyal gerekse siyasi konumlanışları nedeniyle daha fazla hissedilmiştir.

Bu göçler herhangi bir yasal zemin üzerine gerçekleştirilmediği için, göç ettiren yeni gelinen yerde hiçbir yaşam alanı hazırlanmamış, olayın siyasi boyutları nedeniyle kamusal otorite, göçün sosyal maliyetini karşılamaya yanaşmamıştır. Üstelik zorunlu göçün yaşandığı dönemin, neo-liberal ekonomi politikaların var kılınmaya çalışıldığı konjonktüre denk gelmesi, dolayısıyla devletin gerek yerel yönetimlere olan desteğinin gerekse sosyal koruma olanaklarının zayıflatılması, sürecin daha tahripkar yaşanmasına neden olmuştur.

Dolayısıyla yaşanan son dönem göç diğerlerinden farklı olarak tedrici uyum olanaklarından yoksun kalmış, yumuşak ve bütünleştirici olmaktan uzak, gergin ve dışlayıcı (Işık ve Pınarcıoğlu 2001) olmuştur.

Erder, göçle kente gelip yerleşenlerden başarı durumuna bağlı olarak üç temel grubun ortaya çıktığını tespit etmiştir. Yükselenler, izole olanlar ve yoksullaşanlar. İşte göç sonunda metaforik anlamıyla 'göçenler' bu yoksullaşan gruptakilerdir aslında. Bu grubun ortak özelliği gerek iş ve gerek konut piyasasında işleyen mekanizmaların dışında olmaları ve günlük yaşamları içindeki yalnızlıklarıdır. Bu grubun diğer gruplardan en temel farkı kendi istek ve iradeleri dışında yalnızlığa terk edilmiş olmalarıdır. Erder (1995: 118)'e göre, 'yoksulluk- varsıllık çizgisinin bıçak sırtında gittiği bu ortamda, bazı haneler, hemşehrileri olsa bile, ilişki ağlarının dışında kalabilmektedir. Bu grup içinde yeni göç etmiş 'yoksullar', yetişkin yaşta hünersiz göç edenler; iş kazasına uğramış ve sakatlanmış hane reisleri; dullar; iş yaşamında başarısız olmuş ya da hemşehrilik ilişkilerinden dışlanmış haneler vardır. Bu arada Doğudan bugünlerde gelen Kürt göçünün de bu tür haneler yarattığı bir göç türü olduğunu belirtmekte yarar vardır. Doğudan yeni gelen göç dalgası eskisinden farklı olarak zincirleme göçün sağladığı esnek ve tedrici uyum olanaklarını ortadan kaldırmaktadır. Çok çocuklu ve hünersiz yetişkinlerin olduğu bu hanelerin mevcut hemşehrilik ilişkileri içine girmeleri çok daha zor olmakta ve bunlar da yalnızlığa terk edilebilmektedirler. Bu grubun varlığı kökene dayalı ilişkilerin seçiciliğini ve kentte yoksulluğun bazı gruplar için yerleşikleşme eğiliminde olduğunu göstermektedir' (Erder 1995).

Barut (2001)'un tespitlerine göre, zorunlu göçerlerin yarısı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır, yüzde 6'sının hiç bir geliri yokken yüzde 40.5'inin geliri 100 milyon liranın altındadır. Aylık geliri 100 milyon ile 200 milyon arasında olanların oranı yüzde 45.5 ve 200 milyon ile 300 milyon arasında olanların oranı ise sadece yüzde 8'dir. Erkeklerin yüzde 29.3'ünün işsiz olduğu belirtilen araştırma sonuçlarına göre, yapılan işler, genellikle gündelik işler (yüzde 29.9), seyyar satıcılık (yüzde 22) ve diğer niteliksiz işlerdir (yüzde 11.4). Barut (2001) İstanbul'a göçedenlerin hemen hemen tamamının (yüzde 98.3) çevre uyumsuzluğu, dil, kültür farklılığı, potansiyel suçlu görülme gibi sorunlarla karşı karşıya kaldıklarını, sağlık (yüzde 84.8), beslenme (yüzde 79.8), barınma (yüzde 54.9), düzenli iş bulamama- işsizlik (yüzde 91.6) ve eğitim (yüzde 49.5) ile ilgili sorunların var olduğunu belirlemiştir. Ailelerin yarısı, çevreyle uyum sorunu yaşadıklarını, yüzde 32.3'ü ise dil ve kültür farklılığı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ailelerin ancak yüzde 1'i devletin ve yerel yönetimlerin sosyal hizmetlerinden yararlanmaktadır.

Türkiye'de yaşanan son dönem göç hazırlıksız ve istem dışıdır bu ise sürecini yaşayanlar açısından tam anlamıyla sosyal bir yıkıma neden olmuştur. Ayakta kalabilme, yeni yerleşim alanlarına tutunabilme mücadelesi, hayatları boyunca tarımcılık, hayvancılık, meyvecilik vb. türden uğraşların dışına çıkamamış insanların geldikleri yeni mekanların gereklerine ve niteliklerine uygun iş olanağı bulamayışı ya da tamamen işsizlikle karşı karşıya kalışı, süregelen yoksulluk sadece mekan değişikliğini içermemiş, aynı zamanda değerlerde, yaşam ve çalışma tarzında da dönüşüme neden olmuştur.

İstem dışı nedenlerle kurulu yapılarından kopan ve geldiği yeni mekanda tutunamayan aileler yaşanan göç sürecinde ciddi hasarlar görmüşlerdir ve geçmişte varolan pek çok aile işlevini kaybetmeye başlamışlardır. Aile üyeleri arasındaki tutunum gevşemiş, bağlılık yok olmaya başlamıştır. Köyün, düzenli gelir olmasa da sunduğu yaşam olanaklarının yerini kentin kurumsallaşmamış emek piyasası almış ve her halükarda düzenli bir gelirin koşul olduğu bir yaşam seyrine dönüştürmüştür. Bu kurumsallaşmamış emek piyasası içinde erkekler iş bulma olanağı yakaladığı oranda çalışmaya başlarken bu olanaklar kadınlar için büyük ölçüde mümkün olamamıştır. Kadınların eğitimsizliği kesin bir sonuç iken ailedeki geleneksel rollerin değiştiği de bir o kadar önemli sonuç olarak görülmelidir.

'Kentteki aile yoksulluğu artık soğuramıyor. Yoksulluk gizlenemiyor, çıplak gözle görülebiliyor. Göç sonucunda görülen önemli değişikliklerden birisi babalardaki otorite yitimidir. Babalar evin eski tanrıları artık 'göçmüştür', kadınlar yeni ortamda eski alışkanlıklarını ve düzeni sürdürmek için daha çok çalışmak zorunda kaldıkları için

artık 'göçmüştür'. Çocuklar yeni dünyaya gözlerini serbest emek piyasasının içinde açtıkları için artık 'göçmüştür' (Sinanlı, 2000: 82). Köy, mezra boşaltmalarla yerinden edilenler için her şey bir iki hafta ve bu sürecin son günü bir kaç saat içinde olup bitmiş yüzyılların birikimi, becerisi, bilgisi üzerinden yükselerek şekillenen, evleri, toprakları, bağları, bahçeleri, hayvanları ve bunlara göre şekillenen ruhları bir anda koparılmıştır. Artık farklı bir dokuya uyum sağlamaya zorlanmaktadır.

'Hemen hemen hepsi göç sonrası kendini aşağılanmış, dışlanmış hissediyor. Hepsinde memleket özlemi, toprağa duyulan özlem, şehre uyum gösterememe kişinin geriye dönüş isteğini güçlendiriyor. Daha yüksek düzeyde psikolojik sorunların gerekse yağma ve talan gibi ortaya çıkabilecek psiko-sosyal sorunların ortaya çıkmamasının temel nedeni akrabalık ilişkileri ve toplumsal dayanışmanın henüz üst düzeyde olmasıdır' (Barut, 2002).

Cernea (1993, aktaran; Özbudun, 2000), zorunlu iç göç mağdurlarının yedi tipik boyutta yoksunlaşmayla karşı karşıya olduklarını belirtir: Topraksızlık, evsizlik, işsizlik, marjinalleşme, besin güvencesizliği, ölüm oranlarında artış ve toplumsal kopukluk. Bu yoksunlaşmalardan marjinalleşme ve toplumsal kopukluğun, özellikle göç edenlerin belirgin bir etnik aidiyetleri söz konusu olması durumunda daha yoğun yaşandığı söylenebilir.

'İstemli ya da zorunlu hangi koşullar altında yapılmış olursa olsun, uzun süreli göç olayında, yaşamın sürekliliğinden bir daha kolayına bağlanamayan büyük kopuşlar vardır. Ruhbilimsel yönden göç olgusunun asıl belirleyici yanını bu büyük kopuşlar ve yeniden bağlanamayışlar oluşturmaktadır. Göçmenin içine girdiği yeni toplumda, etnik ve ekonomik farklılıkları nedeniyle sürekli olarak dışlanması, yoksanması ve kuşkuyla karşılanması, kendisine karşı olan güven duygusunun hızla çözülmesine neden olabilmekte ve yoğun bir kimlik krizi ortaya çıkabilmektedir' (Teber, 1993). Bu krizi azaltmak için göçmenler göç edilen yerlerde ortak mahalleler kurmakta geldikleri yerdeki değerlerle farklı bir coğrafyada yaşama mücadelesi vermektedirler. Kent yoksulları, işsizler, göçmenler kentlileşemeyen insan grupları içinde değerlendirilmekte, çözüm de onların kente entegrasyonunda görülmektedir. Oysa Berry ve Kim (1978), farklı kültürel etnik kimliğe sahip kişilerin yeni geldikleri toplumsal yapı içinde, özgün kültürel özelliklerini korumak istemeleri ile diğer grupla ilişki kurma durumuna göre, entegrasyon, asimilasyon, seperasyon ve marjinalleşme gibi dört tip davranış biçimleri geliştireceklerini belirtmektedir. Nitekim bu konuda yapılan çok sınırlı sayıdaki araştırmalardan biri de Türkyılmaz ve arkadaşlarının (1997) İzmir, Aydın, Manisa, İçel, Adana ve Antalya'da yürüttüğü araştırma olup bu araştırmada yerli nüfusun yeni gelenleri potansiyel bir tehlike olarak değerlendirme oranı oldukça yüksek görülmektedir. Görüşülenlerin yüzde 21'i 'Kürtler

buradan gitmeli, kendi memleketlerinde yaşamalılar', yüzde 6.9'u 'Burası bizim memleketimiz, rahatsız etmeye hakları yok' yanıtını vermişlerdir. Somut sorulara verilen yanıtlar ise çok daha yüksek bir gerilim potansiyeli içermektedir. Aynı araştırmaya göre, yerli halkın yüzde 86.7'si Kürtlerin gelişiyile işsizliğin arttığını, yüzde 92.5'i yeni gecekonduların bölgeden ortaya çıktığını, yüzde 90.9'u altyapının yetersiz kaldığını, yüzde 82.3'ü mevcut doğal kaynakların tahrip olduğunu, yüzde 90.4'ü suç oranının her geçen gün arttığını, bu durumun da sokakları ve diğer satış merkezlerini olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir. Yerli nüfus içinde araştırmaya katılanların yüzde 55.1'i kızı ya da oğlunun bir Kürt ile evlenmesine karşı olduğunu söylemekte, yüzde 45.2'si onları 'çok kaba ve saldırgan' bulmakta, yüzde 57.3'ü konuşma ve davranışlarını anlamadığını belirtmekte, yüzde 28.4'ü onları 'tehlikeli ve korkutucu' bulmakta, yüzde 10.6'sı tümünün 'terörist' olduğunu düşünmekte, yüzde 42.6'sı çocuklarına kötü örnek olduklarını düşünmektedir.

İHD İstanbul Şubesi'nin 1993- 1994 yıllarında değişik illerde göç eden aileler üzerinde yaptığı bir çalışmanın sonuçlarına göre; göç edenlerin çocuklarının yüzde 53'ü okula gidememektedir; yüzde 89.1'ine ev verilmemiştir; yüzde 78.9'u Kürt olduğu gerekçesiyle işe alınmadığını, yüzde 88.7'si aynı nedenle yerleştiği yerde baskı gördüğünü belirtmektedir; yüzde 75.5'i ise kimliğinden dolayı göz altına alındığını bildirmektedir. Barut (2002)'un saptamalarına göre, zorunlu göç mağduru ailelerin yarısında hala korku ve tedirginlik yaşanırken, yetişkin nüfusun yüzde 35.6'sı potansiyel suçlu olarak görüldüklerine inanmaktadır. Sokakta çalışan çocuklar içerisinde de bu duygunun yaygın olduğu tespit edilmiştir. 'Doğudan geldiğimiz için bizi terörist sanıyorlar, canavar gözüyle bakıyorlar. Bütün PKK örgütü Hakkari'den çıkıyor diyorlar, ' İnsanlar bizi kabul etmiyor. Adamlar bize diyorlar, siz nerelisiniz? Diyoruz, Hakkariyiz. Siz PKK mısınız? Yok ağabey ne PKK'sı? PKK olsaydık burada ne işimiz vardı? Bu çöplerde sürünüyoruz işte'.

İnsanları etnik kimliklerinden dolayı yoksulları, yoksulluk nedeniyle sokaklarda çalışan çocukları 'tehlikeli sınıflar', 'riskli gruplar' olarak kodlayan kavram setine karşı dikkatli olmak gerekiyor. Bizatihi kullanıldıkları biçimiyle bu tür tanımlamaların tehlikeli oldukları düşünülmelidir. Toplumsal barış talebi anlamlıdır. Ancak bu talebin halk katmanları içerisinde yerleşikleşmesi ve yaygınlaşması da o kadar önemli olarak görülmelidir.

Zorunlu nedenlerle göç edenler metropollere tutunmaya çalışmaktadır. Entegrasyon ya da seperasyon (toplumsal kopukluk) onların gerek toplumsal gerekse siyasal konumlarını belirleyecektir. Köye dönüş projesi bu anlamda yeniden tartışılmalıdır. Elbetteki uygun koşullar hazırlandığında, köyelerine dönmek isteyen ailelere bu

imkan sağlanmalıdır. Ancak yoksulluk, konutsuzluk, işsizlik, besin güvencesizliği ve marjinalleşme ile karşı karşıya kalanlar için onların ihtiyaçlarını ve taleplerini merkeze alan acil çözümlere ve zorunlu göçün sosyal ve ekonomik maliyetinin bir an önce üstlenilmesine ihtiyaç vardır. (Betül ALTINBAŞ: www.bianet.org)

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Anayasa'nın 125.maddesi, idareyi, kendi eylem ve işlemlerinden ötürü doğan zararı ödemekle yükümlü tutmaktadır. Bu anlayışla, köy boşaltmalarını ister terör, isterse güvenlik kuvvetlerinin talep veya baskısı ile gerçekleşsin, devlet her koşulda vatandaşın güvenliğini sağlamakla görevlidir.

Köye Dönüş Projesi Uygulamasında Devletin Üzerine Düşen Görevler

1) Köye Dönüş Projesinin gerçekleştirilmesi, kendi arzuları ile geri dönecek olan yurttaşlarımıza gerekli maddi desteğin sağlanmasına ve mağduriyetlerinin giderilmesine bağlıdır. Bu amaçla devlet bir destekleme paketini geliştirerek uygulamaya koymalıdır. Bu destek paketinin finansmanı için bir özel fon oluşturulmalıdır.

2) Köye dönüşte zorlama olmamalı, bireyler köylerine geri dönmeye ilişkin kararlarını özgür iradeleri ile baskısız, demokratik ortam ve koşullar altında verebilmelidir.

3) Devlet yurttaşlarına güvenmek zorundadır; hiçbir devletin yurttaşını potansiyel suçlu olarak görme hakkı yoktur. Bu nedenlerle, hangi köylere geri dönüleceğini güvenlik güçleri değil, o köyün nüfusuna dahil olan yurttaşlar vermelidir. Güvenlik güçlerinin görevi, geri dönülen köyde güvenliğini sağlamak; diğer kamu kesimlerinin görevi ise mağduriyetlerini gidererek, geri dönülen köyde insani yaşam ortamının doğmasına gerekli desteği vermektir.

Geri dönülmesi mümkün olan/olmayan ayrımı yapılırken özellikle yeniden iskan edilebilirlik kriterinden hareket edilmeli; bunun dışında "güvenliğin sağlanmaya-çağı gibi" nedenler ileri sürülmemelidir.

Bu çalışmaları gerçekleştirirken, güven ortamını pekiştirecek bir yaklaşım sergilenmeli ve insan onurunun korunması ve saygı gösterilmesi esas alınmalıdır.

4) Koruculuk sistemi güvenlik kurumumuzun zaafi sonucu ortaya çıkan bir olgudur. "Köye Dönüş" projesinde uygulamanın koşulu, hiçbir şekilde "korucu olma" baskısına dönüşmemelidir. Koruculuk sistemi derhal kaldırılmalıdır.

5) "Köye Dönüş Projesinin" uygulaması ve eşgüdümünden sorumlu olmak ve fonun işletilmesini sağlamak üzere özerk bir kurum oluşturulmalıdır. İlgili bakanlıklar, meslek kuruluşları, insan hakları örgütleri ile köylerin temsilcileri bu kurulda bulunmalıdır.

6) Geri dönülen köylerde sağlık evleri, ilköğretim okulları, köy odası ve P.T.T. gibi kamusal hizmet binaları onarılarak veya yeniden yapılarak ve eksik kadroları giderilerek hizmete açılmalıdır. Çocukların okula gitmeleri temin edilmelidir.

7) Geri dönüş öncesi, boşaltılan tüm köyler ve bunların çevreleri mayınlardan temizlenmelidir.

8) Merkezi idarenin bir tasarrufu olarak gerçekleştirilen zorunlu göçten kaynaklanan mal ve mülk zararlarının tümünün tazmin edilmesi, yaşam alanlarının insan hakları standartlarına göre oluşturulması, barınma, beslenme, sağlık, eğitim ve çalışma haklarının korunması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Buna ek olarak, üretim planlama programını yapıp, köyüne geri dönmek isteyen ailelere uzun vadeli ve düşük faizli yaşama uyum kredisi sağlanmalıdır.

9) Düşük faizli besi projesi uygulamasında, öncelik köyüne dönen yurttaşlarımıza verilmeli, söz konusu krediden yararlanacak olanlara, sadece kendi emvallerine dayalı teminat sistemi geliştirilmeli, kefalet aranmamalıdır. Geri dönülen köylere ait o köylerin bölgesinde bulunan mera ve otlaklar, güvenliği sağlanarak kullanıma açılmalıdır.

10) Köye geri dönen ailelerin, ev ekonomisi faaliyetlerini geliştirebilmeleri için; yöre ve talebe göre uygulanmak üzere;

a) Köye geri dönen her aileye isteğine göre en az 2'şer baş süt ineği veya 15 koyun'un karşılıksız olarak verilmeli, bu konuda gerekli hayvan bakımı ve sağlığı (veteriner) hizmetler Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından sağlanmalıdır.

b) Arıcılığa, uygun flora yapısının var olduğu bölgelerde, özellikle Erzurum, Kars, Ardahan, Muş, Van illerinde fenni modern arıcılık için arılı kovan ile ipekböcekçiliği için gerekli girdiler karşılıksız sağlanmalıdır;

c) Hakkari kilim ve Siirt battaniyesi ile yöreye mahsus el dokumacılığı üretimi için her istekli aileye, düzenli olarak üretimde kullanılmak kaydıyla bir tezgahın, yün ve ipliğiyle karşılıksız verilmelidir.

11) Zorunlu olarak, göç eden kişi ya da toplulukların geriye dönüş ya da yeniden yerleşim konusundaki tercihlerinin hayata geçirilmesinde devlet kuruluşları, güven duygusunun oluşturulması ve zorunlu göç mağdurlarının yaşamlarını yeniden kurmaya katılmalarını sağlamak üzere başta zorunlu göç konusunda çalışma yapan kuruluşlar olmak üzere, meslek örgütleri, insan hakları kuruluşları ve diğer sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapmalıdır. Bu çerçevede sivil toplum kuruluşlarının bölgede etkin çalışma yapmasını sağlayacak koşullar oluşturulmalıdır. Böylesi demokratik süreçlerle hazırlanacak kapsamlı bir bölgesel kalkınma planının hazırlanması gelecek kuşakların göçün

olumsuz etkilerinin getireceği yıkım ve acıları yaşamaması için göçün zihinlerde yarattığı etkilerin aile üyelerinden silinmesi ve bu nedenle de aile üyelerinin uğradıkları yıkıma ilk tedbir olarak rehabilite edilmeleri zorunludur.

12) Hangi koşullarda olursa olsun eğitimin başlaması ve devam etmesi gelecek için bir zorunluluktur. Aile reisleri çocukların eğitiminin önemi konusunda duyarlı hale getirilmelidir.

13) Ayrıca zorunlu göçe maruz kalanların envanteri oluşacak komisyon aracılığı ile çıkarılmalıdır. Köyüne geri dönenlerin dışında şehir yaşamını sürdürmek isteyen ailelerde yukarıdaki yardımlara denk düşecek imkanlar sağlanmalıdır. Ayrıca meslek edindirme kursları ile eğitildikten sonra KOBİ kredilerinden yararlanmaları sağlanmalıdır.

Yaşamı yeniden sürekli kılacak ve yukarıdaki önerileri dikkate alacak bir uygulama hem bir sosyal yarayı tedavi edecek hem de ülke demokrasisine ve ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır. Gerçek barışın kurulması, temel hak ve özgürlüklere üstünlük tanıyan sağlıklı adımların atılmasıyla olanaklıdır.

Bizler bölge halkı ile dayanışma içerisinde olarak bu sorunu gerçek anlamda çözümleneye kadar sürekli gündemde tutacağız.

Aralık 2003

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

İnsan Hakları Komisyonu

KAYNAKLAR

1)Altuntaş, B. (2003), "Mendile, Simite, Boyaya, Çöp, Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar" İletişim Yayınları, Maya.

2)Barut M., (2002), Zorunlu Göç Araştırması, Göç Edenler Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği.

3)Başkaya, F. (1997, "Sermayenin Küreselleşmesi veya Neo-Liberalizmin Vahşeti", Özgür Üniversite Forumu-Küreselleşme Cilt 1, Sayı 1.

4)Değirmen, U. (2000) "1990'lardaki Göçün Özgüllükleri", Bilim ve Siyaset, Sayı 1, İstanbul.

5)Erder, S. (1995), "Yeni Kentliler ve Kentin Yeni Yoksulları", Toplum ve Bilim, 66. Bahar.

6)Işık O., M.Pınarcıoğlu (2001), Nöbetleşe Yoksulluk-Sultanbeyli Örneği, İletişim Yayınları.

7)Sır, A. Bayram Y., Özkan M. (1998), "Zorunlu İç Göç Yaşamış Bir Grupta Travma Sonrası Stres Bozukluğu Üzerine Bir Ön Çalışma", Türk Psikiyatri Dergisi, 9(31).

**TMMOB YAYINLARI -TMMOB
YAYINLARI -TMMOB YAYINLARI
-TMMOB YAYINLARI -TMMOB**

3 Kasım 2002 seçimleri oluşan siyasi tablo ve tek parti iktidarının ekonomi alanındaki icraatları her gün, her dakika sermaye basının övgülerine mazhar olmaktadır. Bu tek yanlı yoğun propaganda, toplumun bu politik alandan zarar gören kesimlerini bile etkisi altına almaktadır. AKP iktidarının 2003 yılı icraatları gerçekten toplumun tüm bileşenleri için olumlu muydu ?

Bağımsız Sosyal Bilimciler İktisat Grubu elinizde bulunan kitapta bu sorunun yanıtlarını araştırıyor.. Toplumsal bir değerlendirmede zaman tarihsel bir kavramdır. Bir toplumun belirli bir yılı ancak tarihsel ve uzun vadeli bir perspektiften ve toplumun farklı kesimlerine etkileri açısından değerlendirilebilir: Öyleyse 2003 Türkiye toplumu için nasıl bir yıldır ?

Toplumda yapılan popüler değerlendirmenin tersine Bağımsız Sosyal Bilimciler İktisat Grubu bilimsel bir bakış açısıyla ve uzun vadeli düşüncelerle 59. Hükümetin 2003 yılını değerlendiriyor.

Uygulanan ekonomik politikaları değerlendirmek açısından önemli bir ürün olarak gördüğümüz bu çalışmayı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak gelişmeleri değerlendirmede önemli katkılar sunacağına olan inancımızla sizlere sunuyoruz.

"İMAR VE ŞEHİRCİLİK KANUNU TASARISI TASLAĞI" HAKKINDA TMMOB'NİN GENEL GÖRÜŞ ÖZETİ

Türkiye, yıllardır genişleyerek sürdürülen plansız, denetimsiz bir kentleşmeyi ve sanayileşmeyi kalkınma modeli olarak benimseyen, insanları ve kenti sermaye birikimi için ucuz işgücü ve ucuz altyapı aracı olarak ele alan, bunların sosyal, ekonomik ve kültürel boyutunu ve maliyetini göz ardı eden, daha fazla kazanç ve kar peşinde olan bir anlayışın yıkıcı sonuçlarını yaşamaktadır.

Türkiye'nin, ulusal ve bölgesel düzeyde planlaması ve kurumları fiziki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanların tümünde terk edilmiş, ekonomik eylemlerin ve nüfusun ülke düzeyinde dağılım dengesi bir türlü sağlanamamıştır. Plansızlık ve denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar affı süreçleriyle beslendiğinden sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşimler oluşturulamamıştır. Plansızlığın ve denetimsizliğin ağır sonuçları, özellikle 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 Doğu Marmara depremlerinin yol açtığı felaketler ve yakın zamanda yaşanan Konya örneği ile de gözler önüne serilmiştir.

Yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel olarak sağlıklı, güvensiz ve yaşanamaz duruma gelmesinin ardında, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel yapının yozlaşması, gelir dağılımındaki adaletsizlik, bölgelerarası dengesizlik, yoksulluk, kente göçün hızlanması, ekolojik dengenin yok edilmesi, toprağın, ormanların, sahillerin, doğal ve kültürel çevrenin rantiyenin, mafyanın denetimine geçmesi yatmaktadır.

Afet etkilerinin azaltılmasındaki temel ilkeler, nüfusun dengeli dağıtılması, ekonomik eylemlerin ve nüfusun belirli bölgelerde yığılmasının önlenmesi, sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir çevrelerin oluşturulmasıdır. Bunun ön koşulu kaçak yapılaşmanın ve sağlıklı kentleşmenin önüne geçilmesi ve çözüm kaynağı ise ülkesel düzlemde alınan kararların kentsel mekana indirgenmesi sürecinin kurulmasıdır. Yaşanabilir kentleşmenin yönlendiricisi olan yatırım programlarının gerçekleştirilebilmesi, ülke kaynaklarının araştırılmasını, ekonomik ve fiziksel veriler arasındaki ilişkilerin ortaya konmasını gerektirmektedir.

Bu nedenle, kalkınma planlarının, bölge planları ile desteklenmesi veya kalkınma planlarının bölge plan kararları ile birlikte geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Tüm planlama kademelerindeki hedeflerin gerçekçi bir tabana oturabilmesi için, ülke kalkınma planları, bölge planlarının verileri ile oluşturulmalı ve bölgeden ülke planlamasına karşılıklı veri akışı sağlanmalıdır. Bölge özeline göre afet hasarlarının artmasının temelinde yatan sosyal-

ekonomik-teknik-yönetsel her türlü sorun ve nedenleri irdelenerek, çözümlenmeli ve bu doğrultuda ülke planlamasına girdiler sağlanarak, ilke ve politikalar belirlenmelidir.

Oysa, günümüze kadar bütün kalkınma planları, "Gelir dağılımındaki adaletsizlikten", "Bölgeler arası eşitsizliklerden" söz etmesine ve programlar önermesine karşın, uygulamalarla kalkınma planları arasında bağlantılar kurulamamış, genel politikalara bağlı olarak verilen teşviklerle yatırımlar belli bölgelerde yoğunlaşmış, nüfus yığılmaları ortaya çıkmıştır.

Ülkenin en önemli sanayisi, ticaret, eğitim, sağlık tesisleri yüzyıllardan beri depremlerin olduğu bilinen bölgelerde kurulmuş ve nüfusun bu bölgelere akması teşvik edilmiştir. Bölgeler arası dengesizlikleri daha da artıran bu uygulamalar, toplumsal eşitsizliklerin, çevre yağmasının ve ekolojik bozulmanın büyümesine ve elverişsiz zeminler üzerinde kaçak ve denetimsiz yerleşim alanlarının kurulmasına yol açmıştır.

Bu gelişmelere karşın planlamada afet riskini azaltıcı yöntemlere yasal düzenlemelerde hiç yer verilmemiştir. Denetimsizlik, ve kurallara uymama yapılaşmada genel bir alışkanlık, eğilim haline gelmiştir.

Toprağın özel mülkiyet altında, rant uğruna sınır tanımaz kullanımını teşvik eden, kent toprağındaki "özel mülkiyeti" kutsallaştıran ve rantı, yağmayı bunun içinde barındırarak rantları kentleşmenin temel dinamiği haline getiren, temel bir insanlık hakkı olan "barınma" hakkını istismar ederek, konutu, ticari bir meta haline getiren ve piyasa koşullarının insafına terk eden, kolay kazancı ve daha fazla kar edilmesinin ortamlarını yaratan, sosyal, ekonomik ve siyasal bir sistemin yol açtığı ağır yıkımların sonuçlarını yaşıyoruz.

Yurttaşların katılım ve denetimine kapalı bir merkezi ve yerel yönetim anlayışının olduğu Türkiye'de, bu anlayışın bir uzantısı olarak planlama, uygulama ve yapılaşma kararları da kapalı kapılar ardında alınmaktadır. Yurttaşların ve meslek örgütlerinin dışlandığı, kamusal denetimin olmadığı bir süreç yaşanmaktadır. Kamu ve toplum yararını sağlamak için veya kamu ve toplum yararı dışındaki baskı ve eğilimlerden kurtulabilmek için, planlama, uygulama ve yapılaşma süreçlerinde demokratik katılım ve denetimin sağlanması çok önem taşımaktadır. Çevreyi bozan, ekolojik dengeleri yok eden, insanlık ve uygarlık tarihinin binlerce yıllık birikimi olan aklı, bilimi ve tekniği bir kenara iten, toplumun doğayla ilişkisine ait bil-

inci körelten politika ve kararlar karşısında yurttaşların bilgi edinme haklarını kullanacakları ortamların geliştirilmesi çok önem taşımaktadır.

Bütün bu bilimsel gerçekler karşısında:

Ülke genelinde bütün kentsel ve kırsal alanlarda yerleşme ve yapılaşmanın; bilim, teknik, sanat ve sağlık kuraları ile yörenin koşullarına uygun, doğal ve tarihi varlıkları, çevreyi, biyolojik çeşitliliği ve ekolojik sistemleri korumayı, yaşatmayı ve geliştirmeyi temel alan, mevcut yapı stoğunun iyileştirilmesi ve sağlıklılaştırılması için sit, özel çevre, tarım, orman gibi koruma alanlarını tahrip eden yapıların tasfiye edilmesini, afete dayanıklı hale getirilmesini sağlayan, planlı bir ekonomi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesi ile sektörler arası uyumu sağlamaya yönelik önlemleri alan, bölgeler arası eşitsizlikleri giderecek, toplumsal adalet, toplum ve kamu yararının üstünlüğünü, fert, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını sağlayacak, yaşayanların temel haklarını esas alan ve karar süreçlerine demokratik katılımını sağlayan, afetlere karşı duyarlı, sağlıklı ve güvenli yaşam çevrelerinin oluşumunu, kullanımını ve süreçlerle ilgili kamusal denetimi sağlayan, bunlarla ilgili politika, ilke ve esasları belirleyecek bir düzenlemenin yapılması ve yaşama geçirilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan ve bu aşamada TMMOB'nin görüşü istenen "İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı", mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu veri alındığında mukayeseli avantajları ve katkıları olan bir mevzuat çalışması olarak değerlendirilmiş, bu çerçevede yürürlükteki mevzuata ve son dönemde hazırlanan diğer yasal düzenlemelere kıyasla olumlu görülmektedir. Bu nedenle, geliştirilecek görüş ve önerilerle taslağın taşıdığı eksiklikler giderilmelidir.

Sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşimlerin oluşturulması kamusal bir hizmet alanı kapsamındadır. Planlama, uygulama ve yapılaşma süreçleri de bu kapsamda ele alınarak, bunların denetimi de kamu hizmet alanı olarak görülmelidir.

Oysa, özellikle 17 Ağustos depremi sonrası uygulamaya konulan düzenlemelerle, yapı denetimi ticari bir rant alanı haline getirilmiştir. Bu süreçte yapılan uygulamalar, konuyu kamusal hizmet anlayışı olarak ele almayan çözümlerin başarısız olduğunu göstermiştir.

Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim süreçlerini farklı disiplinlerin içinde yer aldığı bütünlüklü bir çalışmanın ürünü olarak değerlendiren TMMOB, bütün bu süreçlerde, temsil ettiği disiplinlerin kolektif bir çalışma anlayışını savunmaktadır. Bu nedenle, TMMOB ve Odaları, planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim mekanizmalarına, içinde yetki ve sorumluluğun birlikte olduğu bir katılımından yanadır.

Taslağın adının "İmar ve Kentleşme Kanunu" olması bütünsellik açısından uygun görülmektedir.

Türkiye'de ranta ve spekülasyona dayalı bir kentleşme sürecinde, plansız, denetimsiz ve kaçak olarak üretilmiş yapı stoklarının varlığı, can güvenliğini ve yaşam hakkını tehdit eder boyutlardadır. Bu olumsuz kentsel alanların sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşim alanlarına dönüştürülmesi temel toplumsal sorunlarımızdan biridir. Kentsel dönüşüm, bu sorunun çözümü için en uygun model olmakla birlikte, ayrı bir yasal düzenleme olarak ele alınması istenmeyen ayrışmaları gündeme getirecektir. Bu nedenle kentsel dönüşüm kanun tasarısı, imar ve kentleşme yasası kapsamına alınmalıdır. Taslakta, yapı denetimi ve sigortayı içeren düzenlemeler, yönetmeliklerde olması gereken ayrıntıları içermekte olup, tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

"Yukarıda açıkladığımız görüşlerin ışığı altında, planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim konusunda hazırlanacak bir imar ve kentleşme yasa tasarısı aşağıdaki ilke ve esasları kapsamalıdır:

1- İmar ve kentleşme, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel boyutları olan bir olgu olarak bütünlüklü olarak ele alınmalı, toplumun dinamizmine yönelik yenilikçi, yaratıcılığa açık bir yasal/yönetmelik yapı ve planlama dili oluşturulmalıdır.

2- Ülke genelinde bütün kentsel ve kırsal alanların planlanmasında kademeli birliktelik ilkesini yaşama geçirmeyi ve bu birlikteliği hiçbir şekilde kesintiye uğratmamayı ve gerekli kurumsal yapıların oluşturulmasını temel almalı, bazı kurum ve kuruluşlara yasalarla verilmiş olan "ayrıcalıklı yer seçimi, planlama ve imar" kullanma yetkileri sona erdirilmelidir.

3- İmar ve kentleşme sistemimiz, mekansal konuların yanında planlı bir ekonomiyi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesini sağlayacak, bölgeler arası eşitsizlikleri giderecek, toplumsal adalet, kamu ve toplum yararının üstünlüğünü, fert, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını sağlayacak, kentsel dönüşümü de kapsayan bir bütünlükte ele alınmalıdır.

4- Yaşayanların temel haklarını esas alan ve karar süreçlerine demokratik katılım ve denetimini sağlayan, kentlilere, kentli haklarına, doğal ve kültürel değerlere, biyolojik çeşitlilik ve ekolojik sistemlere öncelik veren bir yapıda olmalıdır.

5- Kamunun elindeki arsa stoklarının elden çıkarılmasına, planların uygulanmasında kamunun ve yerel yönetimlerin elinde önemli bir araç olan bu stokların artırılmasına özen göstermeli, yerleşim ve gelişme alanlarında spekülasyon amaçlı toprak edinmeyi caydıracak önlemleri getirmelidir. Özelleştirme kapsamındaki kamu tesislerinin

arazileri de, planlı kentsel gelişmenin önemli bir aracı olarak kamusal alan ihtiyacı için kullanılmalıdır.

6- Arsa rantlarını besleyen politikalar yerine, toprak üzerinde planlama kararlarıyla oluşan değer artışlarının kamu ve toplum yararına kullanımını sağlayacak politikaları esas almalı, taşınmaz değerlemesi gibi yeni uygulama araçları yaratılmalıdır.

7- Barınma hakkını temel bir insanlık hakkı olarak ele alan, konutun ticari bir meta olmaktan çıkarılarak her insanın barınma gereksiniminin sağlanmasına dönük

güvenli ve sağlıklı konut yapımının gerçekleştirilmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.

8- Doğa olaylarının afete dönüşmemesi, doğal, kültürel ve tarihsel değerlerimiz ile yaşam kaynaklarımızın korunması için yeni planlama araçları geliştirilmelidir.

9- Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetimi kamusal bir hizmet olarak ele alan, denetimin bütün süreçleri kapsamasını sağlayan, denetimi kar edilecek bir alan olarak görmeyen, denetim alanında görev alacakların iş güvencesine sahip olmalarını sağlayan bir yapıda olmalıdır.

MESLEKİ TANINIRLIK ÇALIŞMALARI

AB Genel Sekreterliği tarafından hazırlık çalışmaları yürütülen "Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı" çalışmaları Birliğimizin yanı sıra, Sağlık Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İŞ KUR, YÖK, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği temsilcilerinin katılımı ile sürdürülmektedir. Ayrıca Çalışma Grubunda bazı konularda üniversitelerden öğretim üyelerinin de görüşlerine başvurulmuştur. Çalışma sürecinde ilk aşama tamamlanmış ve taslağın tüm maddeleri üzerinde görüşmeler yapılarak Taslak ekteki biçimini almıştır.

Ancak "Mimarlık" mesleği ile ilgili hükümleri içeren değişiklik önerileri, Mimarlar Odası ve Mimarlık Fakülteleri Dekanları tarafından yapılan çalışmalar henüz AB Genel Sekreterliği'ne iletilmediği için taslakta yer almamaktadır.

Kanun Tasarısı Taslağı'nda temel olarak öncelikle Avrupa Birliği'ne girilmesi durumunda, üye ülkelerdeki serbest dolaşıma giren meslek mensuplarının mesleğini icra edebilmesi için gereken eğitim ve iş deneyimi koşulları belirlenmekte, bu konudaki ülkelerin kendi koşullarına göre belirlediği istisnalar liste şeklinde sıralanmaktadır. Ayrıca, bu taslakta belirtilen genel hükümler tüm meslekler için ulusal mevzuat kabul edilmektedir. İlgili AB Direktifinde olduğu gibi tıp doktorları, hemşireler, diş doktorları, veteriner cerrahlar, ebeler, eczacılar ve mimarlık meslekleri özel bölümlerde doğrudan düzenlenmektedir. Yani tanınma koşulları dışında kalan eğitim programları ve süreleri doğrudan düzenlenmiş meslekler için taslağın yasallaşması ile birlikte yürürlüğe girecektir.

Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı;

- Genel Hükümler,
- Hizmet Sunumu,
- Kendi Adına İş Kurma veya Bir İş Yerinde Çalışma

Özgürlüğünün Genel Prensipleri,
-Mesleğin İcrası, İdari İşbirliği
-Diğer Hükümler

olmak üzere 5 kısımdan oluşmaktadır. Tasarının ekinde ise karşılıklı tanınma sürecinde uygulanacak istisnalar ve diğer koşullar yer almaktadır.

Kanun Tasarısı Taslağı, 24 Temmuz 2003 tarih ve 25178 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış olan Avrupa Birliği Müktesabıtının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı'nın "Üyelik Yükümlülüklerini Üstlenebilme Yeteneği" ana başlığı altındaki "Kişilerin Serbest Dolaşımı" bölümünde, mesleki niteliklerin karşılıklı tanınması öncelik taşıması nedeniyle Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'ne sunulan 12 Mart 2002 tarihli direktif temel alınarak hazırlanmıştır.

62 maddeden oluşan Kanun Tasarısı Taslağı üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır. Ancak Taslakta belirtilen esasları uygulayacak kurumlar, "yetkili kuruluş" ve "irtibat noktaları" ile Taslağın amaç, kapsam ve tanımlar maddeleri önümüzdeki günlerde yeniden ele alınacaktır.

Taslak Odalarımıza gönderilerek Birlik görüşünün oluşturulması için Odalarımızdan görüş istenmiştir. Odalarımıza gönderilen yazıda aşağıdaki özelliklerle üç önemli konuya dikkat çekilerek değerlendirmelerine başvurulmuştur.

1. Taslağın 7 mesleği düzenleyen özel bölümleri dışındaki genel hükümleri Birliğimizin kapsadığı tüm meslek disiplinleri için uygulamayı belirleyecek ve bu Taslak "uyum yasası" statüsünde olduğundan Taslak ile çelişen diğer Yasalardaki tüm hükümler geçersiz sayılacaktır.

2. Taslağın 15. maddesinde belirtilen Avrupa düzeyinde kurulan "ortak platform"ların işlevine ilişkin hükümler konusunda Meslek Birliklerinin görüşü belirleyici bir nitelik taşıyacaktır.

3.Taslahta belirtilen yetkili kurum ve irtibat noktalarının belirlenmesi konusundaki görüşlerin belirtilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Kanun Tasarısı Taslağı ile birlikte "Mesleki

Yeterliliklerin Tanınmasında Avrupa Komisyonu tarafından sunulan Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi için bir öneri" adlı Taslağa esas olan AB Direktifinin çevirisi Odalarımıza ulaştırılmıştır.

Mesleki yeterliliklerin tanınması konusu, İstanbul'da yapılan İnşaat Mühendisleri Odamızın 17. Teknik Kongre'de yabancı uzmanların katılımıyla "Mesleki Tanınırlık ve Vizyon" adlı özel bir oturumda ele alınmış ve konu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Konu ile ilgili belge eksikliği göz önüne alınarak Dünya Mühendislik Kuruluşları Federasyonu'un (WFEO) Eğitim Komitesi tarafından hazırlanan "Mühendislik Eğitiminin Gelecek Yönelimleri ve Mevcut Mühendislik Eğitimi" Raporundan "Profesyoneller ve Yöneticilerin toplumsal sorumlulukları üzerine Manifesto" ve "Mühendislerin Uluslararası Çapta Karşılıklı Tanınması" bölümlerinin çevirilerini sizlere sunuyoruz.

6. WFEO Mühendislik Eğitimi Dünya Kongresi, 2. ASEE Mühendislik Eğitim Uluslararası Toplantısı Nashville, TN, USA

20-22 Haziran 2003

Prof. Dr. Ing. Jose MEDEM, İspanya, WFEO Başkanı

1.GİRİŞ

ASEE ve AAE'lerin Başkanı ve Üyeler, 6. WFEO, Mühendislik Eğitimi Dünya Kongresi ve 2. ASEE Mühendislik Eğitimi Uluslararası Colloquium'un saygıdeğer konuşmacıları ve konuklar, Baylar ve Bayanlar, sayın Mühendisler,

WFEO'nun Başkanı ve bu gibi önemli toplantıların eş-organizatörü olarak, Kongrenin plenary sunumları dahilinde sizlere hitap etmek benim için bir ayrıcalık ve aynı zamanda büyük bir zevktir.

Öncelikle bu olağanüstü toplantılarda katkısı bulunan herkese, Oturumların düzenlenmesinde gösterilen yoğun çaba için en içten tebriklerimizi sunmak isterim ve aynı zamanda burada bulunmam için yapılan davet konusundaki minnettarlığımı belirtmeyi bir borç bilirim.

Bugün, mühendislik eğitiminin temel sorunlarını ve uluslararası seviyede akreditasyonu konuları analiz etmek suretiyle, dünya çapında WFEO'nun mühendislik arenasındaki rolü hakkında konuşacağım.

2.KURULUŞ

Mühendis Örgütleri Dünya Federasyonu 1968 yılında bir grup bireysel ve ulusal mühendis örgütü tarafından Paris'te UNESCO çatısı altında kurulmuştur. WFEO,

80'den fazla ülkenin ulusal mühendislik kurumlarını bir araya getiren ve tüm dünyada 10.000.000 kadar mühendisi temsil eden uluslararası sivil toplum örgütüdür.

Federasyon, belli koşullara bağlı olmak üzere Ulusal, Bölgesel veya Bağlı Üyelerden (ülke başına bir mühendislik örgütü) ve dokuz Uluslararası Üyeden oluşmaktadır.

"WFEO, mühendislik mesleğinin dünya çapındaki lideridir ve mühendisliğin insanlık yararına kullanılması ile geliştirilmesi konusunda ulusal ve diğer uluslararası mesleki kuruluşlarla işbirliği yapmaktadır

3.WFEO'nun ROLÜ

Dünya arenasında WFEO'nun oynadığı rol aşağıdaki gibi söylenebilir;

"Kamu ve meslek konularıyla ilgili olarak mühendislik mesleğine bilgi sağlamak ve liderlik etmek;

"Mühendislik ve teknolojinin insanlık ve doğal çevreyle ilgilendirilmesi konusundaki sorunlara, çıkarılara ve politikalara dair saygıdeğer ve önemli bir danışma ve rehberlik kaynağı olarak ulusal ve uluslararası örgütler ile kamu kesimi tarafından tanınmak;

"Mühendislik örgütleri arasında ve özellikle bilim, mühendislik, teknoloji ve iş alanlarındaki uluslararası sivil toplum kurumları ve BM sistemi altındaki diğer kuruluşlar ile işbirliği ve iletişimi kolaylaştırmak;

"Barışı ilerletmek ve küresel alanda sürdürülebilir

gelişmeyi teşvik etmenin yanında ahlaki sorunların giderilmesi ve teknolojinin değişimi ile paylaşımı şeklindeki mühendislik eğitimini teşvik etmek;

"Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri karşılıklı yarar için bir araya getirmek, zengin ve fakir ülkeler arasındaki dayanışmayı arttırmak;

"Politika ve yatırım tartışmalarına mühendislik boyutunu kazandırmak suretiyle hükümetler, işadamları ve toplumlar arasındaki ilişkileri kolaylaştırmak;

"Mühendislik koşullarının transfer edilebilirliği üzerinde çalışmak.

4. AKTİVİTELER

Federasyonun teknik aktivitelerinin çoğu, mühendisliğin belirli alanlarını kaplayan dört daimi komite tarafından yürütülmektedir.

"Eğitim ve Uygulama Komitesi (CET); Macaristan tarafından üstlenilmektedir ve başkanlığını Prof. Janos Ginzstler yapmaktadır.

"Mühendislik ve Çevre Komitesi (CEE); Hindistan tarafından üstlenilmektedir ve başkanlığını Prof. G. P. Lal yapmaktadır.

"Bilgi ve İletişim Komitesi (CIC); Tunus tarafından üstlenilmektedir ve başkanlığını K. Ayadi yapmaktadır.

"Teknoloji Komitesi (ComTech); ABD tarafından üstlenilmektedir ve başkanlığını D. Roberts yapmaktadır.

Genel Meclis, Federasyonun iki yılda bir toplanan en üst yönetim birimidir. Toplantılar arasındaki Federasyonun ilişkileri, Yönetim Konseyi tarafından idare edilmektedir ve acil işler Yönetim Kurulunca görüşülmektedir.

Yönetim Direktörü'nün başında bulunduğu Sekreterlik, Başkanın danışmanlığında günlük işleri yönetmektedir.

5. TEMEL OLAYLAR

WFEO, mühendislik mesleği yararına birçok insan tarafından sarf edilen çabanın daha iyi şekilde bir araya getirilebilmesi ve sonuçta arzulan bir sinerjinin çıkması için diğer mevcut mühendis örgütleri ve endüstriyel teşebbüsleri aynı çatı altında toplamaya çalışmaktadır. Bu nedenle WFEO Ortaklığı'nı kurduk ve SEFI, IGIP, ECCE, ALAIST, IACPD, vb. Uluslar arası Örgütleri oluşturduk.

WFEO'nun UATI, ICSU, FIDIC, CAETS, vb. diğer Uluslar arası Örgütler ve farklı BM Temsilcilikleri, Dünya Bankası ve diğer dünya kuruluşlarıyla çok güçlü ilişkileri vardır.

5.1 WSSD

WFEO VE ICSU, Johannesburg'daki WSSD sırasında Uluslararası Bilim ve Teknoloji Topluluğunu temsil etmesi

için İşbirliği yapan Ortaklar olarak, Rio-Zirvesi'nde (92) belirlenen hedeflerle ilişkili meydana gelen gelişmeleri değerlendirmek ve gözden geçirmek ve aynı zamanda gelecek için sürdürülebilir gelişme hedefleri hazırlamak ve değerlendirmek üzere BM tarafından resmi şekilde davet edilmişlerdir.

TWAS (Üçüncü Dünya Bilim Akademisi), IAP (Akademi İçi Panel) ve ISSC (Uluslararası Sosyal Bilim Konseyi) ile birlikte, topluluk için belirli öneriler ve taahhütler üzerine odaklanan bir Bildirge zirvenin kapanış toplantısında topluluk adına sunulmuştur.

ICSU'yla işbirliğinin yanında WFEO, daimi komite olan ComTech yoluyla Rio+10 raporunun ana hatlarını ve içeriğini hazırlamıştır. Raporla son on yılda mühendislerin başarıları vurgulanarak mühendislerin Agenda 21'in zorluklarını karşılayabilmek üzere daha etkin olabilmek için sahip oldukları gelecek hedefleri ve görevlerini tanımlanmıştır.

UNEP, GEF, SANET, WFEO ve FIDIC'in sponsorluğunu yaptığı "S.G için Bilgi ve Teknoloji Transferi"ne yönelik bir yan toplantı gerçekleşmiştir. Bunun amacı, belirli yatırımların ve yönetim ya da politika çözümlerinin olabirliğini ortaya koymak üzere artan fizibilite çalışması için ortak finansman teşvikleri önermek suretiyle ve gerekli teknik bilgiye, planlama araçlarına, uzmanlara daha iyi erişimi sağlamak suretiyle sürdürülebilir teknolojilerde, teknoloji transferi ve yatırımları analiz etmektir. Mühendislerin S.G.'ye yaptıkları eşsiz ve övgü dolu katkı, bilgi ve teknoloji transferi alanındadır.

WSSD sırasında ilan edilen Ubuntu deklarasyonu, ilkokuldan üniversiteye her eğitim seviyesine sürdürülebilir gelişmeyi adapte etmek için küresel bir eğitim anlaşmasını öngörmektedir. Bu bağlamda, Ubuntu deklarasyonunun uygulanması mühendislik eğitimi politikamızın birincil hedefi olmalıdır.

WSSD'nin bir çok toplantısına WFEO'nun katılımı çok başarılıydı çünkü Johannesburg Zirvesi şu ana kadar mesleğimizin bu dünya forumunda tek bir ağızdan konuştuğu ilk zirve olmuştur. Bu bağlamda, bütün mühendislik mesleği sahipleri temsil edilmiş, her ne kadar bazı zamanlarda mühendisler daha çok sessiz, silik ve dağılmış olarak gözükseler de diğer meslek sahipleri ile işbirliği halinde, sürdürülebilir gelişmeye ilişkin karmaşık sorunlarla uğraşmakta mühendislerin oynadığı önemli role işaret edilmiştir.

5.2 WSIS

Dünya genelinde mühendisliğe yönelik olarak gerçekleşen diğer bir olay ise Uluslar arası Telekomünikasyon Birliği'nin (ITU) düzenlediği Dünya Bilgi Toplumu Zirvesidir (WSIS). Bunun ilk ayağı Aralık 2003'de Cenova'da, ikinci ayağı ise 2005'de Tunus'da gerçekleş-

cektir. Bu zirve, varılması gereken hedefleri ve harekete geçirilmesi gereken kaynakları kapsayan bir gündem belirlemeye çalışacaktır. Yine Federasyonumuz Uluslararası Bilim ve Teknoloji Topluluğunun liderliğini üstlenmektedir.

WFEO, Bilgi ve İletişim Komitesi yoluyla, bu zirvenin hazırlık sürecine Ekim 2003'de Tunus'da, Genel Kurul toplantımızla eş zamanlı olarak gerçekleşecek "Dünya Dijital Bölünme Kongresi" düzenleyerek katkıda bulunmaktadır. Bu toplantı WSIS için aynı zamanda yan bir toplantı olarak değerlendirilmektedir ve dijital bölünmenin ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak için ICT'lere evrensel erişimi kolaylaştıran mühendislerin başarılarına işaret etmek suretiyle mühendislik camiasının dijital bölünme probleminin anahtar konularına dair bakış açısını geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bütün bilim adamları ve mühendisler, bu önemli Kongreye katılmaları için en içten dileklerimizle davet edilmektedir.

WFEO, bu iki olayı düzenleyerek mühendislik mesleğini temsil etme, toplumda mühendislerin rolünü ortaya koyma ve mühendislerin bilgi-fakiri ile bilgi-zengini ülkeler arasındaki boşluğu kapatabilme yeteneğini Johannesburg başarısından sonra daha da gözler önüne sermek istemektedir.

Bugün, gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan dünya arasında, insanların refahı ve kullanımlarındaki kaynak açısından büyük bir bölünme vardır. Bu bağlamda, az gelişmiş ülkelerin elektronik iletişime ve internet üzerinde her gün büyüyen materyale sınırlı erişimi olduğundan farklılıklar, özellikle kendini dijital bölünme olarak göstermektedir.

5.3 VELSD

1999'da Madrid'de toplanan WFEO Genel Kurulu, UNESCO ile bağlantılı olarak ve UNEP ile UNDP'nin desteğiyle "Dünya Sürdürülebilir Kalkınma için Sanal Mühendislik Kütüphanesi (VELSD)"nin ulusal ve uluslararası üyelerimizin katkılarıyla kuruluşunu, Avustralya ve Yeni Zelanda'nın önerisi üzerine onayladı. Sanal Kütüphane, Ekim 2000'de Avustralya Teknolojik Bilimler ve Mühendislik Akademisi'nde faaliyete geçti.

VELSD, bir network sayesinde, internet yoluyla sürdürülebilir kalkınma politikalarına ve bu politikalarla birlikte ilerleyecek mühendislik süreçlerine yönelik belgelere, içeriğini herkese serbestçe sunarak, erişim sağlayacaktır. Bu bağlamda, mühendislik okuyanlar ve öğrenenler temel hedef kitle olacaktır.

5.4 WEC

WFEO'nun üçüncü olağanüstü toplantısı Kasım 2004'de Şangay'da gerçekleştirilecek İkinci Dünya Mühendisler Konvansiyonu'dur (WEC). Bu Konvansiyon,

WFEO'nun şemsiyesi altında, Çin Mühendis Birlikleri CAST, Çin Mühendislik Akademisi ve Şangay Belediyesi tarafından düzenlenmekte; Çin'in farklı Bakanlıkları tarafından desteklenmektedir. Birinci WEC 2000, Dünya Fuarı EXPO 2000'in "İnsanlık-Doğa-Teknoloji" isimli ana teması altında EXPO 2000 için Öncül Teknik Toplantı olarak VDI Mühendisler Birliği, Almanya tarafından düzenlenerek, Haziran 2000'de Hannover, Almanya'da gerçekleştirilmiştir.

Bu Konvansiyon, yeni yüzyılın temel sorunlarına yönelik olarak, teknik konularla ilgilenen uluslararası camianın görüşlerini ve çözümlerini değerlendirmek ve bunları dünya genelinde bir tartışma platformu içinde bir araya getirmek suretiyle ilk kez olarak, teknolojinin bütün yönlerini kapsamıştır. 3400 civarında katılımcı birinci Konvansiyonun şu konularda odaklanan beş Meslek Kongresine katılmıştır; Dolaşım; Bilgi ve İletişim; Enerji; Çevre-İklim-Sağlık ve Mühendisliğin Geleceği. Birinci WEC'in sonuçları, UNESCO Dünya Mühendislik ve Teknoloji Raporu Nr. 1'de özetlenmiştir.

İkinci Konvansiyonun teması "Mühendisler Sürdürülebilir Kalkınmayı Şekillendiriyor" olacaktır. Aynı zamanda, prestij sahibi Şangay Uluslararası Endüstri Fuarı 2004'ün içinde Uluslararası Mühendislik ve Teknoloji Standı yer alacaktır.

Dünya Mühendisler Konvansiyonu, endüstriyelmiş, yeni yeni kalkınan ve gelişmekte olan ülkelerin yanında, farklı nesiller arasında da köprüler kurmaya çalışmaktadır.

WFEO Başkanının başkanlık yaptığı Uluslararası Danışma Kurulu, hizmet ettiğimiz toplum içinde mühendislerin sahip olduğu önemli rolü dünyaya yansıtarak bu olağanüstü olayın organizasyonunda ve hazırlanmasında WEC Yönetim Kurulu ile işbirliği yapmaktadır.

Umuyoruz ki yurtdışından bir çok mühendis, aktif olarak bu önemli Konvansiyona katılacaktır.

5.5 Doğal Afetin Hafifletilmesi konulu Dünya Kongresi

Mühendisler Kuruluşu (Hindistan), WFEO'nun himayesinde, Şubat 2004'de Yeni Delhi, Hindistan'da gerçekleştirilecek Doğal Felaketin Hafifletilmesi konulu Dünya Kongresini organize etmektedir.

Amaç, mühendislerin, mimarların, planlamacıların, teknokratların, bilim adamlarının, afet yöneticilerinin, uluslararası ve gönüllü temsilciliklerin ve doğal afetin hafifletilmesi ile yönetimi alanlarında çalışan diğer kişilerin bir araya getirilip fikirlerini, başarılarını ve deneyimlerini paylaşmaları için çok-disiplinli bir forum oluşturmaktır.

Yine, sizler bu Dünya Kongresine katılmanız için en içten dileklerimizle davetlisiniz.

5.6 Milenyum Gelişme Hedefleri (MDG)

Eylül 2000 Milenyum Zirvesi'nde dünya liderleri, MDG'leri oluşturan Milenyum Deklarasyonunu onayladılar. O tarihten sonra, bu hedefler, gelişmekte olan ülkelerde insani koşulların gelişimini ölçmeye ve izlemeye yarayan uluslararası referans standartlar haline geldiler.

Kapsamlı ve çok boyutlu bir gelişme çerçevesi öneren ve bütün ülkelere 2015 yılına kadar ulaşılması gereken elle tutulur amaçlar belirten söz konusu hedefler, bütün BM üyesi ülkelerin liderlerinin üzerinde anlaşıldığı siyasi bir zorunluluk olması nedeniyle uyulması gereken hedeflerdir.

Temmuz 2002- Haziran 2005 Milenyum Projesi, MDG'lerin karşılanması konusunda en iyi stratejileri önermektedir.

Bu, politika reformlarını yeniden gözden geçirmeyi, politikanın uygulanış yollarını belirlemeyi ve finansman seçeneklerinin değerlendirilmesini içermektedir. Proje, belirli MDG'leri ve amaçları gözetken 10 Görev Gücü tarafından yürütülmektedir.

Elect Dato Lee'nin başkanlığını yaptığı Bilim, Teknoloji ve Yaratıcılık konulu Görev Gücü No 10, bilim ve teknolojinin nasıl daha iyi bir hale getirilebileceği ve bunların, bütün ülkelerin MDG'lere ulaşmasına yardım etmeleri için nasıl kullanılabilir konularına değinmektedir. Görev Gücünün misyonu, gelişmenin merkezine bilim ve teknolojiyi koyan bir hareket çerçevesinin yokluğunda, bu hedeflerin birçoğuna ulaşamayacağı anlayışı tarafından belirlenmektedir.

6.MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ

Mühendislik mesleğinin gelişimi ve uygulanışı, oluşumundaki geniş çeşitlilik ve mesleki uygulama hakkındaki önemli farklılıklar ile çok karmaşık hale gelmiştir.

Mühendislerin eğitimi sürekli değişim ve gelişimin konusu olmalıdır. Uzman mühendisler için hayat boyu öğrenme ve güncel teknik bilgi, mesleki aktiviteleri için zorunluluk oluşturmaktadır. Mühendislik hakkında kamu anlayışının geliştirilmesine ihtiyaç olduğu kadar cinsiyet hassasiyeti, sürdürülebilir tasarım, problem ve proje tabanlı öğrenme gibi daha geniş sosyal ve ahlaki sorunları içermesi için de eğitimde reforma ihtiyaç vardır.

WFEO, dünya genelinde, mühendislik eğitiminin hızlı seyreden evrimi hakkında son derece endişelidir. Bu endişe kendini, özellikle bu konuya ilişkin sorumluluk sahibi kişiler arasındaki koordinasyon eksikliği ve dünya çapında, özellikle dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınlar olmak üzere, üniversitelerde ve yüksek öğrenim kurumlarında mühendislik eğitimine azalan ilgi şeklinde göstermektedir.

Sonuç olarak, sürekli büyüyen bilgi ekonomisinin

gereksinmelerini karşılayacak gerekli uzman mühendis eksikliği artarak devam etmektedir. Bu ise, gelişmekte olan ülkelerin uzman mühendislerini işe almak suretiyle gelişmiş ülkelere yarar sağlayan beyin göçünü teşvik etmektedir. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkeler, kendi ihtiyaçları için yeteri kadar mühendis yetiştirememenin dezavantajlarını yaşamaktadırlar ve bunun yanında en iyi ve en parlak mühendislerini kaybetmektedirler.

Mühendis eksikliğini gidermek ve beyin göçünü önlemek için uzman mühendis ve bilim adamlarının dünya üzerindeki dolaşımıyla ilgili daha büyük bir ilerleme kaydetmeliyiz.

6.1 Daha İyi Koordinasyon

Mühendislerimizin eğitiminin öneminin arttığı konusunda herkes ikna olmuş durumdadır ve mevcut birçok ulusal, bölgesel ve uluslararası örgüt, mühendislik mesleğimiz ile ilgili bu önemli sorunu aşmaya çalışmaktadır.

Kanaatimce, bölgesel ve ulusal seviyede, özellikle dünyanın hızlı şekilde küreselleştiği ve uluslararası hale geldiği bir zamanda, mühendislerin sorunlarıyla ilgilenen çok fazla kurum mevcuttur. Ve bu aynı zamanda mühendislerimizin eğitimi açısından da geçerlidir.

Daha akılcı davranırsak, mevcut potansiyelin daha iyi kullanılmasını ve deneyim ile bilginin daha etkili bir biçimde değiştirilmesini sağlamak üzere mühendislerin eğitimiyle ilişkili mevcut kurumların daha iyi koordine edilmesi için gerçekçi bir çaba sarf etmemiz gerektiğini görürüz. Hep birlikte, ayrı ayrı olduğumuzdan açık şekilde daha etkili olacağız. Sonuçta ortaya çıkacak sinerji tüm mühendisler için ve ilişki diğer gruplar için çok yararlı olacaktır. Bu bağlamda, mühendislerin eğitimi - başlangıç eğitimi ve sonraki mesleki gelişim- ile ilişkili tüm mevcut kurumlarla WFEO'nun, aktif ve olumlu işbirliğini öneriyorum.

6.2 Küreselleşme

Küreselleşme hali hazırda kabul edilmiş bir gerçekliktir ve özellikle küresel ticarete, finansa, taşımacılıkta, e-ticarete ve imalatta meydana gelen bilgi ve iletişim teknolojisindeki (ICT) inanılmaz ilerlemeler sayesinde sürdürülmektedir.

Küreselleşme , sermaye, mallar, hizmetler ve fikirler için olduğu kadar eğitim için de açık bir dünya pazarı anlamına gelmektedir. Bu küreselleşme çağında, uluslararası hale gelmiş mühendislik eğitimi en yüksek önceliğe sahiptir çünkü endüstri, artan şekilde, uluslar arası oryantasyona ve çeşitli kültürlerle güçlü bağlara sahip çalışanlara ihtiyaç duymaktadır. Dolayısıyla öğrenciler, öğrenimlerinin bir kısmını yurtdışında tamamlamak üzere daha iyi ve daha çok imkana sahip olmalıdır. Küreselleşme ve iç içe geçen bilimler, modern mühendisten, ilave metodolojik yeterlilik ve

iletişim yetenekleri talep etmektedir. Sermayenin, malların, hizmetlerin, fikirlerin ve uzmanların serbest dolaşımını teşvik etmek için engelleri kaldırmak, hem fiziksel hem de sanal dolaşım yollarını geliştirmek, insanları küresel zorlukları alt edebilmeleri için hazırlamak ve yetiştirmek suretiyle, gerçekçi bir küresel toplum şekillendirebilmeliyiz. Bu çerçevede, mühendisler bütün siyasi, kültürel ve etnik sınırların ötesinde çalışmalıdır.

Bu bağlamda, üniversiteler ve mühendislik okulları, öğrencilerini, küreselleşmenin zorluklarını ciddi şekilde ele alarak, küreselleşmiş bir dünya için hazırlamalıdır.

6.3 Avrupa'da Durum

Avrupa'daki duruma gelince; 25 Mayıs 1998 Sorbonne deklarasyonu, vatandaşların dolaşımını ve istihdam edilebilirliğini teşvik etmek için temel yol olarak Avrupa Yüksek Öğrenim Alanı'nın oluşturulmasını vurgulamaktadır. Ayrıca Haziran 1999'da Bolonya'da Avrupa Eğitim Bakanlarının ortak deklarasyonu, esas itibarıyla iki temel oluşum - lisans ve lisansüstü- üzerine kurulu, kolayca belirlenebilir ve karşılaştırılabilir bir sistemin getirilmesi ile ve bir kredi sisteminin oluşturulması ile Avrupa Yüksek Öğrenim Sisteminin, bizim yüksek kültürel ve bilimsel geleneğimize eş, dünya genelinde cazip olacak bir derece elde edeceğini garanti etmektedir.

Bu girişim yakın gelecekte, doğru uygulanması sayesinde gereken desteği alacaktır. Bu destek, bir çok farklı rotanın mühendislik mesleğine yönlendirilmesi yoluyla, daha iyi dolaşımın, Avrupa içinde uzman personelin daha iyi entegrasyonunun, yetenek ve rekabetin karşılıklı alışverişinin ve akademikerler ile meslek sahipleri arasında daha kolay iletişimin sağlanması yoluyla sadece Avrupa'dan değil, aynı zamanda dünyanın diğer bölgelerinden de gelecektir.

7.MEVcut AKREDİTASYON SİSTEMLERİ

Uzman mühendislerin ulusal sınırlar ötesinde karşılıklı olarak tanınması için gereken ön koşul, her iki ülkede de mühendislik kurslarının akreditasyonudur.

Mevcut akreditasyon sistemleri, kendi mühendislerimizin diğer ülkelerdeki yasal mesleklere erişimini kolaylaştırmaya çalışmaktadır ancak aynı zamanda kendi işgücü piyasamızı dışarıdan gelecek düşük nitelikli mühendislerle karşı da korumaktadır.

Bazı ülkeler hali hazırda bir akreditasyon sistemi oluşturmuştur; diğerleri ise yasal bir sisteme sahip olmamakla birlikte mühendislik eğitiminde kalite güvencesi için etkili stratejilere sahiptirler.

Bu problemi bölgesel olarak çözmek için, FEANI, WASHINGTON UZLAŞMASI, MÜHENDİS DOLAŞIM

FORUMU, APEC, vb. farklı sistemlere benzeyen bir çok atılım mevcuttur ancak şu an itibarıyla mühendislerin arzulanan şekilde dolaşımını garanti edecek mantıklı bir çözüme ulaşmak için hala kat edilmesi gereken uzun bir yol vardır. Bu, endüstri, hükümetler, üniversiteler, mesleki kuruluşlar, vb. bütün pay sahiplerinin işbirliğini gerektiren çok karmaşık bir problemdir.

Şimdi kısaca, mevcut sistemlere değineceğiz.

7.1 FEANI

Avrupa Ulusal Mühendis Birlikleri Federasyonu, birey olarak bir mühendisin niteliği, eğitimi ve deneyiminin bir değerlendirme sürecinden geçmesi sonucunda EurIng sıfatını almaya hak kazanması kuralını getirdi. Söz konusu EurIng yedi senelik eğitime dayanmaktadır. Bunun üç ila beş senesi, kabul edilmiş bir fakülteden başlangıç akademik mühendislik eğitiminden ve en az iki senesi, geçerli bir deneyimden oluşmalıdır.

Şu sıralar, süregiden mesleki gelişimi (CPD) göz önünde tutan atılımlar mevcuttur. Aynı zamanda değişik Avrupa ülkelerinden FEANI'ye kayıtlı 27.000 kadar EurIng vardır.

7.2 WASHINGTON UZLAŞMASI (WA)

Bu Uzlaşma yoluyla, çoğu İngilizce konuşan ülkelerden olan imzacı devletler, mesleki seviyede mühendisliğin uygulanması için gereken akademik koşulları yerine getiren programların denkliğini tanımışlardır. Bu anlaşma şunları içermektedir:

"Bir imzacı devletin aldığı akreditasyon kararları, diğer imzacı devletler için de kabul edilebilir olacaktır ve bu devletler, söz konusu kararların uygulanması için bildirecekler yayınlayacaklardır.

"Uzmanlık seviyesinde çalışmak isteyen mühendislerin akademik hazırlığı için, imzacı devletler arasında zaman zaman anlaşmaya varıldığı şekliyle, eğitimin en iyi şekilde uygulanmasını belirlemek ve teşvik etmek.

"Düzenli iletişim ve akreditasyon kriterleri, sistemleri, prosedürleri, yönetmelikleri, yayınları ve geçerliliği kabul edilmiş programların listeleri ile ilgili bilginin paylaşımını; akreditasyon olaylarını gözlemlemek için davetleri; ve akreditasyon sürecinin anahtar noktalarının uygulanmasından sorumlu olan kurulların ve/veya komisyonların toplantılarını ve imzacı devletlerin yönetim birimlerinin toplantılarını gözlemlemek için davetleri içeren, en uygun şekilde değerlendirilen yollarla, karşılıklı izleme ve bilgi alışverişine devam etmek.

7.3 MÜHENDİS DOLAŞIM FORUMU (EMF)

Bu Forum, WA'nın imzacı devletleri tarafından, daha önceden Avustralya Mühendisler Kurumu Yönetim Kurulu

Başkanlığı yapmış John Webster tarafından yönetilen Uluslar arası Uzman Mühendisler Kayıt Kurumu ile oluşturulmuştur.

EMF Uluslar arası Kayıt Kurumu sadece tek bir bölgeyle sınırlı kalmamış; dolayısıyla küresel bir Kayıt Kurumu olmuştur. Kayıt yaptıracakların şunları karşılaması gerekmektedir:

"Washington Uzlaşması'nda belirtilen dereceye önemli ölçüde denk bir akademik başarıya ulaşılmış olması.

"Kendi ekonomisi içinde bağımsız çalışmaya yetkin olduğuna karar verilmesi.

"Mezuniyetten sonra minimum 7 senelik pratik deneyim sahibi olması.

"CPD'sini tatmin edici bir seviyede sağlaması

EMF'nin üç çeşit üyeliği vardır:

"Tam Üyeler - Mühendislerin kendi ekonomisi içinde bağımsız çalışmaya yetkin olduğuna karar verilmiş, mesleki açıdan nitelikli mühendislerin kayıtlarından sorumlu kurumlar

"Geçici Üyeler - Üyelerin kendi ekonomileri içinde mesleki açıdan nitelikli mühendislerin kayıtlarını yapmakta olan kurumlar

"Gözlemciler - Uzman mühendis niteliklerini karşılıklı olarak tanıma konusunda EMF ile aynı yönde olan diğer grup temsilcileri

7.4 APEC

Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu (APEC), Pasifik Okyanusu kıyısında ve Asya'da yer alan 21 ekonominin hükümetleri çapında temsil edildiği bir kuruluştur.

İnsan Kaynakları Gelişimi Bakanları (HRD), mesleki kuruluşların temsilcilerinin yanında hükümet temsilcilerinden oluşan bir Yönetim Kurulu oluşturmak suretiyle, niteliklerin tanınmasına dair proje girişimlerinin hızlandırılmasını ve genişletilmesini teşvik etmişleridir.

Her bir Ekonomi, birey olarak uzman mühendislerin niteliklerini ve deneyimlerini onaylayan APEC Mühendis Kayıt Kurumunun standartlarını ve etkin işleyişini izlemek için bir İzleme Komitesi kurmuştur. Bunun yanında, başvurular için bir rehber vazifesi gören APEC Mühendis Kayıt Talimatnamesi vardır.

APEC Mühendisi, bir APEC Ekonomisi içerisinde uzman mühendis olarak tanınan ve o Ekonomi içinde APEC Mühendis Koordinasyon Komitesi tarafından onaylanmış kriter ve prosedürlerle uyumlu çalışan yetkili bir kurumun gereklerini karşılayabilmiş bir insan olarak tanınmaktadır. Bunun için şunları yapması gerekmektedir:

"Geçerliliği kabul edilmiş ve/veya tanınmış bir

mühendislik programını bitirmeli.

"Kendi yasalarına göre bağımsız çalışabilmek üzere yetkili olarak değerlendirilmeli.

"Mezuniyetten itibaren toplan en az yedi senelik uygulamalı deneyime sahip olmalı.

"En az iki senesini önemli bir mühendislik çalışmasından sorumlu olarak geçirmeli, ve

"Süregiden mesleki gelişimi (CPD) başarılı bir seviyede tamamlamalıdır.

APEC sistemi, gelişmiş ülkeleri, gelişmekte olan ülkeleri ve geçiş ülkelerini içine alan, Asya, Amerika, Okyanusya - belki gelecekte Avrupa- kıtalarına uzanan bir hükümet-özel sektör ortaklığıdır.

Amerika kıtasındaki dokuz uluslar arası üyeden biri olan UPADI, APEC Mühendislik Talimatnamesini ve ilgili belgeleri İspanyolcaya çevirerek, Merkez ve Güney Amerika WFEO ulusal üyelerine dağıtmıştır.

8.WFEO ve DOLAŞIM

WFEO'nun öncelikli görevlerinden bir tanesi, uzman mühendislerin dünya üzerindeki dolaşımıdır. UNESCO/WFEO Mayıs 2002'de Paris'te bir Akreditasyon Atölyesi düzenlemiştir ve bu atölye sırasında EMF, FEANI, ve APEC Mühendisler Kurumu delegeleri, mühendislerin dünya üzerindeki dolaşımını teşvik etmek üzere varolan farklı akreditasyon sistemlerini koordine etmek için WFEO'nun gösterdiği çabayı destekleme konusunda anlaşmaya varmışlardır.

8.1 Anket

WFEO, bu amaçla, VDI'den (Almanya) Dr. Fuchs'un başkanlığını yaptığı, UNESCO, WFEO, ve VDI tarafından yürütülen "Mühendislik Eğitimi, Akreditasyonu ve Kalite Garantisi hakkında Uluslar arası Araştırma" düzenleyecek bir görev grubu yarattı.

Bir anket, UNESCO'dan uzmanlarla işbirliği içinde hazırlanmaktadır ve bitir bitmez yalnız ulusal ve uluslar arası üyelerimize değil, aynı zamanda UNESCO'nun 186 üye devletine bu anketi göndereceğiz.

Bu bağlamda, mühendislik eğitimi ve akreditasyonu hakkındaki durumun açıklığa kavuşmasına katkıda bulunacak somut bir kaynak için, değerlendirilecek birçok cevap almayı bekliyoruz. Cevaplanan anketler ile farklı yüksek mühendislik eğitimleri ve farklı kalite garantisi sistemleri usulleri hakkında karşılaştırmalı bir bakış açısına sahip olarak, gereken şeffaflığı sağlamak istiyoruz.

WFEO, uzman mühendisler için yeni bir akreditasyon sistemi icat etmeyecektir ancak bunun yanında daha sistematik bilgi ile ve bütün üyelerimizin aktif işbirliği ile mev-

cut sistemlerin yakınsamasını sağlamayı deneyeceğiz; mühendislerimizin serbest dolaşımı önündeki engelleri hızlı bir şekilde kaldıracacağız. Dünya çapında dolaşım girişimi, özellikle gelişmekte olan ülkeler için olmak üzere, kaliteli uzman mühendis arzını arttıracaktır.

8.2 WTO

WFEO, mesleğimizin dünya genelindeki dolaşımına yönelik olarak Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ile çalışmaya başlamıştır. Mühendislik hizmetleri, muhasebecilik ve hukuk hizmetleri gibi geçerliliği kabul edilmiş diğer mesleki hizmetlere nazaran kısıtlayıcı, daha az düzenlemeye tabi gözükmemektedir.

Eğitim veya mesleki deneyimin ya da belirli bir ülkeden alınmış lisans ve sertifikaların ülkeler arasında karşılıklı olarak tanınması, özellikle mühendislik hizmetlerinde olmak üzere, son zamanlarda oldukça popüler hale gelmiştir.

Mühendislikle ilişkili ticaret, dünya genelinde git gide daha önemli hale geldiğinden WFEO ile WTO, dünya genelinde mühendislik hizmetlerinin daha da serbestleşmesi için artmakta olan siyasi ve ekonomik baskının varlığını dikkate almak suretiyle meslek sahiplerimizin dolaşımını teşvik etmektedir.

9.SONUÇ

En son ama önemli olarak, size WFEO'nun Uluslar arası bir Federasyon olduğunu hatırlatırım; dolayısıyla gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında artan insan ve teknoloji dayanışması konusunda adil ve pozitif bir işbirliğini garanti altına alarak, farklı bölgelerin, WFEO'nun yönetim organlarında dengeli bir şekilde temsili ile dünya genelindeki bütün ülkelere ulaşmayı hedeflemelidir.

Dünya Federasyonu hepimize aittir ve gelecek nesilde başaracağımız şeyler hepimiz ortak çabası sonucunda gerçekleşecektir. WFEO, gerçek bir amaç duygusuyla ilerlemelidir. Bunun yanında, mühendislik camiasını, kapasite artırımı, geliştirilmiş eğitim, uygulama, bilgi gelişimi ve dağıtım yollarıyla, toplumsal ihtiyaçları karşılaması için destekleyerek ve karar alma sürecinin her aşamasına mühendislik mesleğini katarak, WFEO, üyeliğimizin artan gereksinimlerine ayak uydurabilmek için uygun bir hızda hareket etmelidir.

Sizlere, bana bu imkanı verdiğiniz için ve beni dinlediğiniz çok teşekkür ederim.

MÜHENDİSLERİN ULUSLARARASI ÇAPTA KARŞILIKLI TANINMASI

*Mühendis Dolaşım Forumu Başkanı
Alec J Hay (Güney Afrika) Pr Eng C Eng ve
Washington Anlaşması Başkanı
Dr P Greenwood (Avustralya) CPEng*

1.GENEL ARKA PLAN

Mühendis niteliklerinin uluslararası esasta tanınması, uzun bir hikayeye dayanmaktadır. Geçtiğimiz yüzyıl başına gidersek, belirli çeşitte mesleki niteliğin kabulüne dair bazı oluşumlar vardı. Ancak, genelde tanınma mevzuu meslek tarafından kuvvetlice takip edilmemiştir.

Altmışların başında, mesleki açıdan nitelikli insanların bir ülkeden diğerine olan hareketinin artmasıyla farklı ülkelerden iki meslek kuruluşu arasında imzalanan iki taraflı anlaşmalarda bu konu yaygın hale gelmiştir ve bu anlaşmalarda bazı karşılıklı tanıma biçimleri ele alınmıştır.

Bu her ülke için geçerli olmasa da mühendislerin statüsünü geliştirme çabaları sayesinde, mühendislerin kendi hareketlerinden dolayı sorumlu tutulabileceği ve kamu sağlığı ile güvenliği konularına odaklanılan alt-

mışların başında mühendislerin kayıtlanması veya lisans alma süreçleri daha yaygın hale gelmiştir.

Dolayısıyla, hükümetler tarafından, göç kontrolleri yoluyla dolaşıma getirilen kısıtlamalardan ayrı olarak mühendislerin dolaşımı, mesleğin kendisi tarafından her zaman için kısıtlanmıştır. Bu, standartlar dünya çapında çok farklılaştığı için anlaşılabilir bir durumdur.

2.MÜHENDİSLERİN KARŞILIKLI TANINMASI İÇİN MEVCUT GİRİŞİMLERE GİRİŞ

Geçtiğimiz son on yıl boyunca, mühendislik mesleğinin uygulayıcılarının tanınması için gerçekleşen uluslar arası tartışmalardan görüldüğü gibi, genel olarak ülkelerin çoğunun mühendislik mesleğini iki aşamaya ayırdığı çok açıktır:

"Akademik Nitelik için Program, ve

"Mesleki Gelişim ve Kayıtlama

Yukarıdaki maddelerden, her biri, aşamalardan biriyle uğraşan iki temel gruplaşma ortaya çıktı.

3. AKADEMİK AŞAMANIN TANINMASI İÇİN VARILAN ANLAŞMALAR

3.1 Washington Anlaşması

3.1.1 Washington Anlaşmasının Oluşturulmasındaki Arka plan

İki taraflı anlaşmaların çokluğu 1988'de altı ülkeyi, bir araya gelip, 1989'da imzalanan ve o zamanlar Altı Ulus Anlaşması olarak bilinen orijinal Washington Anlaşmasını oluşturmak için harekete geçirmiştir.

Bu Anlaşma, sadece, mühendislerin aldıkları derecelerinin seviyesi ve içeriği için değil, aynı zamanda akreditasyon süreci için de bir kriter oluşturmak üzere atılan ilk adımdı. Washington Anlaşması'nın yeni versiyonu, akreditasyon süreçlerini daha da destekleyecek şekilde 1997'de tamamlanmıştır.

3.1.2 Anlaşma

Sadece mühendislere uygulanabilen bu Anlaşmanın amacı, mühendislik derecesine götürecek, geçerliliği kabul edilmiş mühendislik eğitimi programlarının denkliğinin tanınmasıdır. Bu esasen, bir kalite güvencesi sürecidir ve dünya çapında değerlendirilmektedir.

Kısaca, Anlaşma aşağıdaki temel anlaşma maddelerine sahiptir:

İmzacı devletler:

"Akreditasyon prosedürlerinin, karşılaştırılabilir olduğunu kabul ederler.

"Tam Üyeliğe kabul edildikleri tarihten itibaren, bir diğerinin geçerliliği tanınmış derecelerini kabul ederler.

"Anlaşmaya en iyi şekilde uyulacağını kabul ederler.

"Karşılıklı izlemeyi kabul ederler.

"Anlaşmanın sadece kendi ülkelerinin yetki alanlarındaki akreditasyonlara uygulandığını kabul ederler.

"Kayıt ve lisans otoritelerinin, anlaşmayı uygulamalarını teşvik etme gereksinimini kabul ederler.

3.1.3 Üyelik

Tam Üyeler şunlardır:

Avustralya - Mühendisler Kurumu, Avustralya (IEAust) - 1989

Kanada - Kanada Uzman Mühendisler Konseyi (CCPE) - 1989

İrlanda - İrlanda Mühendisler Kurumu (IEI) - 1989

Yeni Zelanda - Uzman Mühendisler Kurumu, Yeni Zelanda (IPENZ) - 1989

Britanya - Mühendislik Konseyi, Britanya (EC (UK)) - 1989

Amerika Birleşik Devletleri - Mühendislik ve Teknoloji Akreditasyon Kurulu (ABET) - 1989

Güney Afrika - Güney Afrika Mühendislik Konseyi (ECSA) - 1993/99

Hong Kong, Çin - Hong Kong Mühendisler Kurumu (HKIE) - 1995

Mevcut Geçici Üyeler şunlardır:

Japonya - Japonya Mühendislik Eğitimi Akreditasyon Kurulu (JABEE) - 2001

Malezya - Malezya Mühendisler Kurumu (BEM) - 2003

Singapur - Mühendisler Kurumu, Singapur (IES) - 2003

Almanya - Mühendislik ve Enformatik alanlarında Eğitim Programları Akreditasyon Ajansı (ASIIN) - 2003

Mevcut Başkanlık IEAust'tan Dr Peter Greenwood tarafından yürütülmektedir ve Sekreterlik ise ABET tarafından yürütülmektedir.

3.2 Mühendislik Ekibinden diğer üyelerin Tanınması için Akademik Anlaşmalar

Washington Anlaşmasının devamı olarak, Mühendislik Teknolojisi Uzmanları veya Birleşik Mühendisler için Sydney Anlaşması adında benzer bir anlaşma 2001 yılında imzalandı. Bu anlaşmanın imzacı devletleri şunlardır:

Avustralya - Mühendisler Kurumu, Avustralya (IEAust)

Kanada- Kanada Teknisyenler ve Teknoloji Uzmanları Konseyi (CCTT)

İrlanda - İrlanda Mühendisler Kurumu (IEI)

Yeni Zelanda - Uzman Mühendisler Kurumu, Yeni Zelanda (IPENZ)

Britanya - Mühendislik Konseyi, Britanya (EC (UK))

Güney Afrika - Güney Afrika Mühendislik Konseyi (ECSA)

Hong Kong, Çin - Hong Kong Mühendisler Kurumu (HKIE)

Mevcut Başkanlık EC(UK)'den Sayın Barry Dobson tarafından yürütülmektedir ve Sekreterlik ise ECSA tarafından yürütülmektedir.

Teknisyenler için ise Dublin Anlaşması adında bir anlaşma yapıldı. Bu Anlaşma Mayıs 2002'de imzalandı ve imzacı devletleri ise şunlardır:

Kanada- Kanada Teknisyenler ve Teknoloji Uzmanları

Konseyi (CCTT)

İrlanda - İrlanda Mühendisler Kurumu (IEI)

Britanya - Mühendislik Konseyi, Britanya (EC (UK))

Güney Afrika - Güney Afrika Mühendislik Konseyi (ECSA)

Mevcut Başkanlık yine EC(UK)'den Sayın Barry Dobson tarafından yürütülmektedir Sekreterlik ise IEI tarafından yürütülmektedir.

4.TAM UZMANLIK SEVİYESİNDE TANINMA İÇİN YAPILAN ANLAŞMALAR

4.1Mühendis Dolaşım Forumu

4.1.1EMF'nin Kuruluşunun Arkaplanı

1995'de Washington Anlaşması toplantısında, deneyimli mühendislerin karşılıklı tanınmasını araştırmak üzere bir çalışma grubu oluşturuldu. Hong Kong Çalışma Grubu olarak bilinen bu grup Mart 1996'da Avrupa Ulusal Mühendis Birlikleri Federasyonu'nun (FEANI) belirlediği gözlemcilerin katılımlarıyla ve Ocak 1997'de Japonya Danışman Mühendisler Birliği'nden ilave gözlemcilerin katılımıyla toplanmıştır.

Bu grubun raporunu müteakip, Washington Anlaşması'nı imzalayan devletlerin Ekim 1997'deki toplantısında, Mühendis Dolaşım Forumu (EMF) olarak bilinen bağımsız bir forumun oluşturulmasına karar verilmiştir.

Temmuz 1998'de Londra'da yapılan bir toplantıda, katılımcılar, temsil ettikleri kurumların Mühendisler için Uluslararası Kayıt Kurumunun Oluşturulması ve Yürütülmesine dair Anlaşma taslağına taraf olmaları konusunda anlaşmışlardır. Her ekonomide süren müzakere süreçlerini ve Kasım 1999'da Sydney, Avustralya ile Haziran 2000'de Vancouver, Kanada'da yapılan toplantıları müteakip, katılımcılar, EMF'ye üyeliği Washington Anlaşması ekonomileri ile sınırlı tutan orijinal Anlaşma Belgesi'nde değişikliğe gitme kararı aldılar. Bu ise, daha çok kurumun Mühendis Dolaşım Forumu Üyeliğine imkan verdi. Washington Anlaşması mühendislik derecelerini sadece, imzacı devletin Tam Üyelik statüsü aldığı tarihten itibaren kabul ettiğini ve dolayısıyla çalışmakta olan mevcut mühendislerin birçoğu için uygulanamamakta olduğunu dikkate almamız gerekir. Ancak, akademik standart, aslında, Washington Anlaşması ile geçerliliği kabul edilmiş bir derece için belirlenen standarda benzer şekilde kalmıştır.

Bir ekonominin sunduğu paket açısından, EMF aşağıdaki dereceleri tanıyabilir:

a)Güneydoğu Asya ve Pasifik Mühendislik Kurumları Federasyonu tarafından oluşturulmuş uygulama yönetmelikleri ile uyumlu olarak yerine getirilenler ve geçerliliği

kabul edilenler, veya

b)Avrupa Ulusal Mühendis Birlikleri Federasyonu (FEANI) tarafından derlenen İndeks içinde yer alanlar; veya

c)Aşağıdakiler tarafından geçerli kılınan, uygun bir mühendislik derecesi programına katılanlar

i.Japonya Danışman Mühendisler Birliği tarafından tertip edilen Eğitim-alan-Mühendis sınavı

ii.Birleşik Devletler Mühendislik ve Araştırma Müfettişleri Ulusal Konseyi tarafından tertip edilen birleşik Mühendislik Temelleri ve Mühendislik Uygulamaları sınavları; veya

d) Eğitimi veren kurumdan bağımsız bir ajans tarafından geçerliliği kabul edilen bir yapısal mühendislik eğitimi ve/veya bir ekonomi, içinde akreditasyon prosedürleri ve kriterleri ve/veya sınav standartları bütün imzacı devletlerce onaylanmış bir yetkili kurum tarafından tertip edilen bir ya da daha fazla yazılı sınav.

Katılımcılar, yeniden gözden geçirilmiş Anlaşma Belgesinin ve yeniden gözden geçirilmiş Mühendisler için Uluslararası Kayıt Kurumunun Oluşturulması ve Yürütülmesine dair Anlaşma taslağının, Anlaşmaya Taraf olma önerisi getiren kurumlara verilmesi konusunda anlaşmaya varmışlardır.

İlgili tüm kurumların yönetim kurulları tarafından onaylanan bu iki anlaşma, sonunda Haziran 2001'de Güney Afrika'daki Thornybush Game Reserve'de imzalanmıştır. Her iki anlaşma da belli bir gelişim sürecinden sonra şekillendiği için, bunların, EMF Tüzüğü diye adlandırılan tek bir belge içinde birleştirilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Söz konusu Tüzük Haziran 2003'de Rotorua, Yeni Zelanda'da düzenlenen bir toplantıda onaylanmıştır.

Bağımsız şekilde meslek icrası alanında, EMF ve bütün temsil ettikleri, uluslararası arenada kabul edilmesi gereken bir çalışandan beklenen gelişim, rekabet ve uzmanlık seviyesi için bir kriter oluşturmak açısından çok önemli bir atılımdır.

4.1.2 Anlaşma

EMF'nin amacı, Uluslararası Uzman Mühendisler Kayıt Kurumunun oluşturulması ve sürdürülmesidir.

EMF'nin hedefleri şunlardır:

"Uzman mühendislerin uluslar arası dolaşımını kolaylaştırmak

"Adem-i merkezîyetçi bir Uluslar arası Uzman Mühendisler Kayıt Kurumunu oluşturmak

"En iyi uygulamayı teşvik etmek

"Karşılıklı izlemeyi sürdürmek

"Dolaşım önündeki mevcut engelleri görüp, söz konusu engelleri düzenlemek için hükümetlere ve lisans veren otoritelere yardımcı olmak.

"Hükümetleri ve lisans veren otoriteleri, EMF anlaşmasını kabul etmeleri için teşvik etmek

4.1.3 Üyelik

EMF'nin Tam Üyeleri şunlardır:

Avustralya - Mühendisler Kurumu, Avustralya (Ekim 1997)

Kanada - Kanada Uzman Mühendisler Konseyi (Ekim 1997)

Hong Kong, Çin - Hong Kong Mühendisler Kurumu (Ekim 1997)

İrlanda - İrlanda Mühendisler Kurumu (Ekim 1997)

Yeni Zelanda - Uzman Mühendisler Kurumu, Yeni Zelanda (Ekim 1997)

Güney Afrika - Güney Afrika Mühendislik Konseyi (Ekim 1997)

Britanya - Mühendislik Konseyi, Britanya (Ekim 1997)

ABD - Birleşik Devletler Uluslar arası Mühendislik Uygulaması Konseyi (Ekim 1997)

Japonya - Uzman Mühendisler Kurumu, Japonya (Kasım 1999)

Malezya - Mühendisler Kurumu, Malezya (Kasım 1999)

Kore- Kore Uzman Mühendisler Birliği (Haziran 2000)

Mevcut Geçici Üyeler şunlardır:

Bangladeş - Bangladeş Uzman Mühendisler Kayıt Kurulu (Haziran 2003)

Hindistan - Mühendisler Kurumu (Hindistan) (Haziran 2003)

Gözlemciler şunlardır:

Avrupa Ulusal Mühendis Birlikleri Federasyonu (Ekim 1997)

APEC Mühendis Koordinasyon Komitesi (Haziran 2000)

Mevcut Başkanlık ECSA'dan Sayın Alec Hay tarafından yürütülmektedir ve Sekreterlik ise Sayın Chris Simpson yoluyla EC(UK) tarafından yürütülmektedir.

4.1.4 Uluslararası Kayıt Kurumu

EMF Uluslararası Uzman Mühendisler Kayıt Kurumu, deneyimli uzman mühendislerin, her bir üye kurumun ekonomisindeki sorumlu organlar tarafından tanınması için bir çerçeve oluşturmaya çalışmaktadır. Özellikle, bu

gibi organların Kayıt Kurumunu, ayarlamalar için güvenli ölçüt olarak görmeleri teşvik edilecektir. Söz konusu kurum, karşılıklı olarak tanıma veya muafiyet ve/veya uzman mühendislerin, ilk olarak tanındıkları ekonomiler dışındaki ekonomilerin kayıt ve lisans kurumlarına kolay erişimini sağlamaktadır.

Kayıt kurumu adem-i merkezîyetçi bir yapıdadır ve bu kurumdan sorumlu olan EMF komitesi, bütün Geçici ve Tam Üyelerin temsilcilerinden oluşan Uluslararası Kayıt Koordinasyon Komitesidir.

Yalnızca, onaylanmış bir Değerlendirme Yetkisi'ne sahip taraflar Tam Üyedir ve bunların Komitede oy hakkı vardır.

Komite şunlardan sorumludur:

"Değerlendirme Yetkilerini onaylamak

"Bir imzacı devlete adem-i merkezîyetçi kayıt kurumu oluşturma yetkisi vermek

"İzleme sürecini kontrol etmek

Başkanlık ve sekreterlik EMF ile aynıdır.

Bireylerin Uluslararası Kayıt Kurumuna kayıt yaptırmaları için gerekenler şunlardır:

Adaylar:

"Bir WA derecesine önemli ölçüde denk bir akademik seviyeye ulaşmış olmalıdır.

"Kendi ekonomisi içinde bağımsız çalışmaya yetkin olarak değerlendirilmelidir.

"Mezuniyetten itibaren yedi yıllık uygulamalı deneyime sahip olmalıdır.

"En az iki yıl önemli bir mühendislik çalışmasının sorumluluğunu üstlenmelidir.

"Süregiden Mesleki Gelişimini (CPD) başarılı bir seviyede tamamlamalıdır.

4.1.5 EMF'nin Karşılaştığı Zorluklar ve Kaydettiği İlerlemeler

Yeni Zelanda'daki en son Uluslararası Mühendisler Toplantısı'nda ortaya atılan konu, "kimlik" sorunuydu. EMF'de bunun arzulan bir şey olduğu kabul edildi ve taraflar, EMF'nin, Uluslararası Kayıt Kurumuna kayıtlı mühendisler için IntPE şeklinde bir unvan takısı getirilmesini sağlaması gerektiğini yönetim organlarına önerdikleri konusunda anlaşmaya vardılar. Bu konu, çoğu imzacı devlet tarafından onaylandı ve kısa zamanda yürürlüğe girecektir.

EMF'nin karşılaştığı temel zorluk "Çalışma Hakkı Verilmesi" sorunudur. Son toplantıdaki konuşmalar, on bir Tam Üyeden beşinin tamamen konuya açık olduğunu, ikisinin ikamet koşulları getirdiğini ve dördünün yasal kısıt-

lamalar getirdiğini göstermektedir. Bu yasal zorluklar dolaşım önünde engeller oluşturmaktadır ve gelecekte EMF bu konu üzerinde dikkati yoğunlaştırma gereği duyacaktır. Şu aşamada, konunun çözümüne yardımcı olacak herhangi bir çalışma olumlu karşılanacaktır. Bu bağlamda, hem Dünya Mühendislik Örgütleri Federasyonu ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) bağlantıları, hem de Dünya Ticaret Örgütü (WTO) önemli bir yer tutmaktadır.

EMF'nin görüşü, APEC, FEANI, NAFTA ve diğerleri gibi bölgesel kayıt kurumlarının, zaman, çaba ve işbirliği ile EMF'nin bölgesel kayıt kurumları olarak birleşmesidir.

4.2 Dolaşım için Diğer Girişimler

4.2.1 FEANI

Avrupa Ulusal Mühendislik Birlikleri Federasyonu 1951'de kurulmuştur ve dolaşım amacıyla mühendisliği uygulayanların tanınması için uğraşan en eski kurumlardan bir tanesidir. 27 üye ülke olması nedeniyle FEANI içerisindeki derecelerin seviyesi ve içeriği değişimler göstermektedir. Akreditasyon ve ulusal bir kayıt kurumunun işleyişi, bir ülkeden diğerine değişen konulara örnek verilebilir. FEANI, EMF'nin yasal gözlemcisidir ve EMF üyesi ülkeler ile etkileşimi, yakın işbirliğini temin etmektedir.

4.2.2 NAFTA

Görece yakın zamanlı bir girişim, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Birliği içindeki mühendislik niteliklerinin tanınması yönündeki gelişmeler olmuştur. Yazarlar, anlaşmanın kesin detaylarına çok aşina olmasalar da bölge içerisinde bunun olumlu etkilere sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.2.3 APEC Mühendis Kayıt Kurumu

Bu girişim EMF ile benzer bir zamanda başlatılmıştır. Bir kayıt kurumuna yönelik gelişme süreci, APEC Ekonomi Liderleri ve APEC İnsan Kaynakları Gelişimi Bakanları yoluyla kolaylaştırılmıştır. Genel olarak, bu kayıt kurumunda ve EMF'ninkinde olmak için gereken standartlar aynıdır. APEC Koordinasyon Komitesi'nin mevcut üyeleri şunlardır: Malezya (Başkanlık), Avustralya (Sekreterlik), Kanada, Hong Kong Çin, Endonezya, Japonya, Kore, Yeni Zelanda, Filipinler, Tayland ve Birleşik Devletler.

Standartlar aynı olduğundan ve çalışma metodları benzer olduğundan, APEC ve EMF daha yakın işbirliğine çalışmaktadır.

4.2.4 ETMF

Mühendislik Teknolojisi Uzmanları Dolaşımı Forumu, Sydney Anlaşmasından ortaya çıkmıştır ve EMF'ye benzer şekilde yapılanmıştır. Uluslar arası Mühendislik Teknolojisi Uzmanları Kayıt Kurumunun Oluşturulmasına dair Anlaşma Haziran 2003'de imzalanmıştır. Bu anlaşmanın

tarafları şunlardır:

Kanada- Kanada Teknisyenler ve Teknoloji Uzmanları Konseyi (CCTT)

İrlanda - İrlanda Mühendisler Kurumu (IEI)

Yeni Zelanda - Uzman Mühendisler Kurumu, Yeni Zelanda (IPENZ)

Britanya - Mühendislik Konseyi, Britanya (EC (UK))

Güney Afrika - Güney Afrika Mühendislik Konseyi (ECSA)

Hong Kong, Çin - Hong Kong Mühendisler Kurumu (HKIE)

Mevcut Başkanlık ECSA'dan Sayın Terry Stidworthy tarafından yürütülmektedir ve Sekreterlik ise EC(UK) tarafından Sayın Chris Simpson yoluyla yürütülmektedir.

5. SONUÇ

Bu tartışmalar sonucunda açık şekilde görülüyor ki birçok ülkede mühendisliğin iki sınıfa ayrıldığını söyleyebiliriz; bilgili toplum ve mesleki konuları kapsayan ihtiyari taraf ve akreditasyon, kayıt, lisans ve idare konularını kapsayan düzenleyici taraf. Birincisi, mühendisliğin iç yapısına odaklanmıştır ve genelde mühendisliğin kendisi tarafından kontrol edilmektedir. İkincisi ise, mühendisliğin gereklerine ek olarak yasal araçlar yoluyla, kamu sağlığı ve güvenliği konularına odaklanmıştır ve bir çeşit hükümet kontrolüne tabidir. Genel olarak, bu yazıda sözü edilen tartışma gruplarının katılımcılarının tümü, düzenleyici tarafı gözetken ikinci gruba aittir.

Gerçek ve anlamlı uluslararası tanıma, yalnızca, anlaşmalara yansıtılan tamamıyla kesin süreçlerden kaynaklanabilir. Aynı zamanda, söz konusu anlaşmalara taraf grupların bir sonuca ulaşması için geçen zaman açıkça gösteriyor ki böyle işler zaman alıyor. Bunlar, işbirliğine odaklanan ve kolayca müzakere edilebilir "dernek" anlaşmaları gibi değildirler. Belli ölçütlere dayanan standartlar, kalite güvencesi, rekabet, risk yönetimi ve hesap verilebilirlik gibi konular karşılanmadığı takdirde, bu anlaşmalar başlangıç aşamasını geçemeyeceklerdir ve dolaşım da bir hayal olarak kalacaktır.

Washington Anlaşması, Sydney Anlaşması, Dublin Anlaşması, APEC Mühendis Koordinasyon Komitesi, Mühendis Dolaşım Forumu ve Mühendislik Teknolojileri Uzmanları Dolaşım Forumu grupları toplu olarak, Uluslar arası Mühendislik Toplantıları (IEM) olarak bilinen toplantının yapılacağı zamanı belirlemektedirler. Akademik tarafa yönelik bir grubun ve mevcut kaynakların iktisadi kullanımını güvence altına alan ikinci bir grubun varlığını herkesin istediğine dair genel bir görüş birliği vardır.

Bir aday ülkenin bu anlaşmalara taraf olabilmesi için çok sayıda koşulu yerine getirmesi gerekse de bu gibi bir adım atılmadan önce, bazı temel konuların uygun şekilde çözülmesi gerekmektedir. Esasen, geçici üyeliğin elde edilmesi sürecini başlatan bir ülke için karşılanması gereken bazı koşullar vardır. Akademik taraf açısından - yani Washington Anlaşması, Sydney Anlaşması ve Dublin Anlaşması - geçerliliği kabul edilen eğitim kurumlarından bağımsız olarak bir akreditasyon sistemi olmalıdır. Mesleki uygulama açısından ise - yani Mühendis Dolaşım Forumu, APEC Mühendis Koordinasyon Komitesi ve Mühendislik Teknolojileri Uzmanları Dolaşım Forumu - ülke, yürürlükte olan ulusal bir kayıt kurumuna sahip olmalıdır.

Bu girişimlere olan ilgi uluslararası bazda artmaktadır. Haziran 2003'de Yeni Zelanda'daki en son Uluslararası Mühendislik Toplantısı'nda 22 ülke mevcuttu. 2005'de Hong Kong'da düzenlenecek bir sonraki IEM toplantılarına daha çok ülkenin ziyaretçi olarak katılması beklenmektedir.

Henüz bu konularla ilgilenmemiş ülkelerin, arka kısımda, ilgili her bir grubun iletişim ayrıntılarını veren Ek A'da belirtilen kişilerle bağlantı kurması memnuniyetle karşılanacaktır. Başkanlıklarla bağlantılı olarak Sekreterlikler, bir kurumun ziyaretçi olarak ilk kez toplantılara katılabilmesi için gerekli ayarlamaları yapmaktadırlar.

HAY ALEXANDER JAMES,

Pr Eng C Eng BSc(Eng)(Rand) FSAICE MICE MIMunESA

Alec Hay, Washington Anlaşması ile başlatılan uluslar arası çapta mühendislerin tanınması tartışmalarıyla 1996 yılından beri ilgilidir. 1999'dan 2003'e kadar, Mühendis Dolaşım Forumu ve Uluslar arası Kayıt Koordinasyon Komitesi için Güney Afrika Mühendislik Konseyi (ECSA) adına Sekreterlik yapmıştır ve Haziran 2003'de EMF Başkanı ve Koordinasyon Komitesi Başkanı seçilmiştir. 2001'de Güney Afrika'daki eşsiz Game Reserve'de gerçek-

leşen Uluslar arası Mühendislik Toplantısı'nın ev sahipliğini başarıyla yapan ECSA takımına önderlik etmiştir.

Alec, Yönetim Kurulu üyesi, Uluslar arası Komite Başkanı, aynı zamanda Uluslar arası Uzman Mühendisler Kayıt Kurumunun Güney Afrika kısmı için yer alan ECSA İzleme Komitesi olan Uzman Mühendisler Kayıt Komitesinin ikinci Başkanı ve İnşaat Mühendisleri Mesleki Danışmanlık Komitesi ikinci Başkanı olduğu ECSA ile oldukça yakından ilişkilidir.

1996'da, Ulaştırma Bakanlığı'nın ataması üzerine daha önceden İnşaat Mühendisleri Danışma Kurulu Üyesi olduğu, Güney Afrika İnşaat Mühendisleri Kurumu'nun (SAICE) başkanlığını yaptı ve İnşaat Sektörü Ortak Danışma Komitesi başkanlığı yaptı.

Alec, geçmiş Johannesburg Şehir Mühendis Vekili ve şu an Rand Water İnşaat Mühendisi Yardımcı Şefidir.

Dr PETER GREENWOOD

Peter Greenwood Hobart'ta bulunmaktadır. Kasım 2001'de Mühendisler Kurumu Ulusal Başkanı olmuştur. Temel IEAust merakları, işverenlerle bağlantılar, uluslar arası ilişkiler, genç mühendislerle ilgili bağlantılar ve meslekle ilgili düzenlemelerdir.

Mühendislik ve yönetim alanlarında eğitimli bir elektrik gücü mühendisidir. Hobart'ta ve deniz aşırı ülkelerde, elektrik arzı endüstrisinde, endüstriyel araştırma laboratuvarlarında ve üniversitelerde çalışmaktadır.

Doksanların başından itibaren Tazmanya Hidro-Elektrik Komisyonunda geçen birçok yıldan sonra, güç kaynağı sözleşmeleri müzakerelerinde bulunan, ulusal elektrik ağı gelişimleri konusunda şirketlere önerilerde bulunan ve önemli proje değerlendirme çalışmalarında bulunan bir danışmandır.

Tazmanya Elektrik Düzenleyicisi Güvenilirlik Paneli üyesidir.

TMMOB GÜNCESESİ

1 Mart - 31 Mart 2004

02 Mart 2004 Salı

► TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası tarafından Ziraat Mühendisleri Odası Lokali'nde Cargill ile ilgili yapılan kahvaltılı basın toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

► Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve Ekleri ile ilgili olarak 6 Mart 2004 günü Ankara'da yapılacak merkezi Türkiye Mitingi hakkında miting çağrıcısı kurumların başkanlarının katılımıyla TMMOB'nde basın toplantısı düzenlendi. Basın açıklamasını KESK Başkanı Sami Evren yaptı.

03 Mart 2004 Çarşamba

► Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın TBMM'nde görüşülmesiyle ilgili gelişmeleri ve miting hazırlıklarını değerlendirmek üzere Oda Yazman Üyeleri toplantısı yapıldı. Toplantıya TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin Teknik Görevli Murat Sümer, Fizik Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Ziraat Mühendisleri Odası temsilcileri katıldı.

► Emek ve Demokrasi Platformu'nun Sakarya Caddesi'nde Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'na yönelik olarak yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.

05 Mart 2004 Cuma

► TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras'ın görev aldığı Genel Kurul'da TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

► TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak Teknik Görevli Ayşegül Bildirici'nin görev aldığı Genel Kurul'da TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

06 Mart 2004 Cumartesi

► TMMOB Gemi Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe'nin görev yaptığı Genel Kurula TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı mesaj iletti.

► Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın geri çekilmesi için, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TÜRK-İŞ'in

aralarında bulunduğu 11 örgüt adına düzenlenen ve birçok kuruluş tarafından desteklenen "Tasarıları Geri Çek" Mitingi 100 bini aşkın insanın katılımı ile Ankara Sıhhiye'de gerçekleştirildi. Mitingi düzenleyen örgütler adına KESK Genel Başkanı Sami Evren, DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve Yol-İş Başkanı Fikret Barın birer konuşma yaptılar. TMMOB pankartı arkasında Çevre M.O., Elektrik M.O., Gıda M.O., Harita ve Kadastro M.O., İnşaat M.O., Jeofizik M.O., Jeoloji M.O., Maden M.O., Makina M.O., Mimarlar O., Orman M.O., Petrol M.O., Peyzaj M.O. ve Ziraat M.O.'nın pankartlarıyla katıldığı miting sanatçı Suavi'nin söylediği türkülerle sona erdi.

08 Mart 2004 Pazartesi

► İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi tarafından düzenlenen "Son Yasal Düzenlemelerin Yerel Yönetimlere Etkisi" konulu Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

09 Mart 2004 Salı

► Afganistan'da yol inşaatında çalışırken öldürülen İnşaat Mühendisi Tolga Erdem'in Kocatepe Camii'ndeki cenaze törenine TMMOB Genel Sekreterliğince katılım sağlandı.

10 Mart 2004 Çarşamba

► Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nde Proje Yürütme Komitesi'nin toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

► Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin çağrısıyla hekimler ve sağlık çalışanlarının "Ücretimiz, iş güvencesimiz, sağlık hakkı" talepleriyle iki gün süreyle Türkiye genelinde gerçekleştirdiği grev ile ilgili Numune Hastanesi'nde yapılan basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Dışkapı SSK Hastanesinde yapılan basın açıklamasına Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin ve Danışman E.Serdar Karaduman katıldı.

► Jeoloji Mühendisleri Odası'nın Türkiye Jeoloji Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen "Ortaoğu'da Petrol Bölüşümü ve Türkiye" konulu Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç yönetici olarak katıldı.

11 Mart 2004 Perşembe

► SHP Genel Başkanı ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Karayalçın ile TMMOB Yönetim

Kurulu ve Oda Başkanlarının katılımıyla Mimarlar Odası Lokali'nde kahvaltılı toplantı yapıldı.

► Türk Tabipleri Birliği'nin çağrısıyla sürmekte olan eylemlere destek vermek amacıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin H.Ü.Tıp Fakültesi önünden başlayan ve Abdi İpekçi Parkı'nda sona eren yürüyüşün başlama noktasında hekim ve sağlıkçılara TMMOB'nin destek mesajlarını ilettiler.

12 Mart 2004 Cuma

► TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Necmi Ergin'in görev aldığı Genel Kurul'da TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

13 Mart 2004 Cumartesi

► TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dağhan'ın görev aldığı Genel Kurul'da TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

► TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Sıtkı Erduran'ın görev aldığı Genel Kurul'da TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

► TMMOB Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Birlik Gözlemcisi olarak TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe'nin görev aldığı Genel Kurula TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç mesaj iletti.

15 Mart 2004 Pazartesi

► Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından hangi risk grubuna gireceğinin tespiti ile ilgili kurulmuş olan komisyonu risk grupları çizelgesine son şeklin verilebilmesi için yapılan toplantısına TMMOB adına Kimya Yüksek Mühendisi Müjdat Aydın katıldı.

16 Mart 2004 Salı

► Cumhuriyet Halk Partisi'nin Çankaya Belediye Başkan adayı Muzaffer Eryılmaz, Keçiören Belediye Başkan Adayı Tahir Dinçer, Sincan Belediye Başkan Adayı Feyzi Ünal ve Yenimahalle Belediye Başkan Adayı Ufuk Ataç Birliğimizi ziyaret etti. Ziyaret nedeniyle yapılan toplantıya Odalarımızın temsilcileri de katıldı.

17 Mart 2004 Çarşamba

► Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu tarafından TMMOB'nde basın toplantısı düzenlendi. ABD'nin Irak'a

başlattığı saldırı ve işgalin yıldönümü olan 20 Mart ve ABD Başkanı'nın Haziran ayında yapacağı Türkiye ziyaretine yönelik olarak yapılması planlanan eylemliliklerin duyurulduğu basın açıklamasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç yaptı.-

18 Mart 2004 Perşembe

► Milli Prodüktivite Merkezi Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula Birliğimiz delegesi olarak TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Ekrem Poyraz, Alaeedin Aras, İsmail Hakkı Şamdancı ve Nüvit Soylu katıldı

20 Mart 2004 Cumartesi

► TMMOB Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

► ABD önderliğindeki emperyalist güçlerin Irak'a askeri müdahalesinin yıldönümü nedeniyle ABD Büyükelçiliği 'ne yönelik yürüyüşe ve yürüyüş sonrası tüm katılımcılar adına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç tarafından yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı.

24 Mart 2004 Çarşamba

► TMMOB Onur Kurulu toplantısı yapıldı.

25 Mart 2004 Perşembe

► Ahmed Yasin'i İsrail tarafından öldürülmesi nedeniyle başsağlığı mesajlarını iletmek ve emperyalizmin Ortadoğu'daki saldırılarını kınamak üzere TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, DİSK ve KESK temsilcileri ile Birlikte Filistin Büyükelçiliğini ziyaret etti.

29 Mart 2004 Pazartesi

► TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç NTV'de yayınlanan canlı yayın Seçim 2004 "Sivil Toplum Temsilcileri Seçim Sonuçlarını Değerlendiriyor" konulu programa katıldı.

► Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katıldı.

► Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından oluşturulan İşyerlerinin İş Sağlığı ve Güvenliği Açısından Hangi Risk Grubuna Gireceğinin Tespiti ile ilgili Komisyon toplantısına Müjdat Aydın katıldı.

31 Mart 2004 Çarşamba

► Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Danışmanı E.Serdar Karaduman katıldı.

► Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 4-10 Mayıs 2004 tarihleri arasında düzenlenecek 18.inci "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" Düzenleme Kurulu toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

BİRLİK HİSSESİ ÖDENTİ ÇİZELGESİ 01 NİSAN 2003 / 31 MART 2004							
ODALAR	GERMİŞ ÖNEMLER) BORÇU	2003 YILI BİRLİK PAYI	TOPLAM BORÇ	TOPLAM ÖDEME	SÖZLEŞİMLERİNİN ÖZGÜNLENEBİLİR OLARAK (%)	BAKİYE	
						BORÇ	ALACAK
ÇEVRE M.Ö.	0	4.589.000.000	4.589.000.000	1.179.000.000	25,69	3.410.000.000	0
ELEKTRİK M.Ö.	-8.000.000.000	80.373.000.000	72.373.000.000	72.573.000.000	100,28	0	200.000.000
FİZİK M.Ö.	0	2.271.000.000	2.271.000.000	2.271.000.000	100,00	0	0
GEMİ M.Ö.	0	4.212.000.000	4.212.000.000	4.212.000.000	100,00	0	0
GEMİ MAK.İŞL.M.Ö.	0	1.787.000.000	1.787.000.000	1.787.000.000	100,00	0	0
GIDA M.Ö.	-500.000.000	7.666.000.000	7.166.000.000	7.166.000.000	100,00	0	0
HARİTA ve KAD.M.Ö.	1.620.000.000	19.823.000.000	21.443.000.000	21.443.000.000	100,00	0	0
İÇ MİMARLAR Ö.	-60.000.000	1.414.000.000	1.354.000.000	1.354.000.000	100,00	0	0
İNŞAAT M.Ö.	87.840.000.000	119.789.000.000	207.629.000.000	158.129.000.000	76,16	49.500.000.000	0
JEOFİZİK M.Ö.	4.620.000.000	5.772.000.000	10.392.000.000	7.066.000.000	67,99	3.326.000.000	0
JEOLOJİ M.Ö.	0	22.797.000.000	22.797.000.000	13.297.000.000	58,33	9.500.000.000	0
KİMYA M.Ö.	33.000.000.000	19.066.000.000	52.066.000.000	17.066.000.000	32,78	35.000.000.000	0
MADEN M.Ö.	-1.000.000.000	12.898.000.000	11.898.000.000	11.898.000.000	100,00	0	0
MAKİNA M.Ö.	-641.720.000	208.825.000.000	208.183.280.000	212.783.280.000	102,21	0	4.600.000.000
METALURJİ M.Ö.	0	6.250.000.000	6.250.000.000	4.130.000.000	66,08	2.120.000.000	0
METEOROLOJİ M.Ö.	0	977.000.000	977.000.000	100.000.000	10,24	877.000.000	0
MİMARLAR Ö.	51.529.436.800	86.954.000.000	1.38.483.436.800	1.38.483.436.800	100,00	0	0
ORMAN M.Ö.	0	12.237.000.000	12.237.000.000	7.637.000.000	62,41	4.600.000.000	0
PETROL M.Ö.	0	1.434.000.000	1.434.000.000	1.434.000.000	100,00	0	0
PEYZAJ MİM.Ö.	0	3.050.000.000	3.050.000.000	3.100.000.000	101,64	0	50.000.000
ŞEHİR PL.Ö.	0	7.566.000.000	7.566.000.000	7.566.000.000	100,00	0	0
TEKSTİL M.Ö.	0	3.048.000.000	3.048.000.000	3.048.000.000	100,00	0	0
ZİRAAT M.Ö.	0	19.702.000.000	19.702.000.000	19.702.000.000	100,00	0	0
TOPLAM	168.407.716.800	652.500.000.000	820.907.716.800	717.424.716.800	86,80	108.333.000.000	4.850.000.000

TMMOB BİNA FONU KATILIM PAZI ÖDENTİ ÇİZELGESİ					
01 TEMMUZ 2002 - 16 NİSAN 2004					
ODALAR	BİNA ALIMI KATILIM PAYI	TOPLAM ÖDEME	BİNA ALIMI KATILIM PAYI ÖDENEYİM ÖZGÜNLÜĞÜNE ORAN (%)	BAKİYE	
				BORÇ	ALACAK
ÇEVRE M.O.	2.819.420.000	600.000.000	21,28	2.219.420.000	0
ELEKTRİK M.O.	47.848.460.000	47.848.460.000	100,00	0	0
FİZİK M.O.	1.336.350.000	905.000.000	67,72	431.350.000	0
GEMİ M.O.	2.268.470.000	1.268.470.000	55,92	1.000.000.000	0
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.265.950.000	1.265.950.000	100,00	0	0
GIDA M.O.	4.123.640.000	4.123.640.000	100,00	0	0
HARİTA ve KAD. M.O.	12.938.420.000	12.938.420.000	100,00	0	0
İÇ MİMARLAR O.	799.720.000	799.720.000	100,00	0	0
İNŞAAT M.O.	98.111.820.000	10.000.000.000	10,19	88.111.820.000	0
JEOFİZİK M.O.	6.487.570.000	6.487.570.000	100,00	0	0
JEOLOJİ M.O.	21.194.420.000	21.194.420.000	100,00	0	0
KİMYA M.O.	15.864.770.000	100.000.000	0,63	15.764.770.000	0
MADEN M.O.	8.572.760.000	8.572.760.000	100,00	0	0
MAKİNA M.O.	126.975.780.000	126.975.780.000	100,00	0	0
METALURJİ M.O.	3.392.520.000	0	0,00	3.392.520.000	0
METEOROLOJİ M.O.	580.310.000	580.310.000	100,00	0	0
MİMARLAR O.	64.237.200.000	1.000.000.000	1,56	63.237.200.000	0
ORMAN M.O.	7.025.570.000	525.570.000	7,48	6.500.000.000	0
PETROL M.O.	879.170.000	140.190.000	15,95	738.980.000	0
PEYZAJ MİM.O.	1.865.570.000	1.865.570.000	100,00	0	0
ŞEHİR PL.O.	4.723.010.000	2.023.010.000	42,83	2.700.000.000	0
TEKSTİL M.O.	1.607.350.000	1.607.350.000	100,00	0	0
ZİRAAT M.O.	15.081.750.000	10.000.000.000	66,31	5.081.750.000	0
TOPLAM	450.000.000.000	260.822.190.000	57,96	189.177.810.000	0

Hasan Balıkçı Davası ...

18 Ekim 2002 tarihinde, kaçak elektrik kullanan sanayiciler tarafından gönderilen kiralık katillerce öldürülen Hasan Balıkçı ile ilgili davanın 12. duruşması 19 Mart 2004 tarihinde Ş.Urfa'da yapıldı.

Duruşmaya Hasan Balıkçı'nın ailesi ve yakınları, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Sıtkı Çiğdem, Elektrik Mühendisleri Odası Şube Yöneticileri ve üyeleri ve demokratik kitle örgütü temsilcileri katıldı. Mahkeme heyeti sanıkların tutukluluk hallerinin devamına karar vererek, dosyadaki eksik belgelerin

gelmesi için davayı 14 Nisan 2004 tarihine erteledi.

Hasan Balıkçı davasının 13. duruşması 14 Nisan 2004 tarihinde Ş.Urfa'da yapıldı.

Duruşmaya Hasan Balıkçı'nın ailesi, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, Elektrik Mühendisleri Odası Şube yöneticileri ve üyeleri ile demokratik kitle örgütü temsilcileri katıldı. Mahkeme heyeti, sanık avukatlarının esas hakkındaki savunmalarını tamamlamaları için duruşmayı mayıs ayına erteledi.

ONUR KURULLARI VE İŞLEYİŞİ EĞİTİM SEMİNERLERİ BAŞLIYOR

TMMOB Yönetim Kurulu yönetici eğitim semineri çerçevesinde örgütümüzdeki bir eksikliği gidermeye çalışıyoruz. Birlik ve Oda Onur Kurulu Üyeleri iki yıl süreyle gönüllü olarak yöneticilik görevi üstlenmektedirler. Bilgi, deney, birikim kurumsallaşma ile birlikte kalıcılaşır. Bu kalıcılaşmayı sağlamak için örgüt içi eğitim ve öz denetime ihtiyaç duyulmaktadır.

Onur Kurulları bir nevi yargılama organlarıdır. Bu görevi üstlenmiş olan organların kararlarını oluştururken olayı titizlikle irdelemesi gerekmektedir. Oysa meslek mensuplarının hukuk alanıyla doğrudan ilişkili olmamaları nedeniyle şekli hataya sık sık düşebilmektedirler. Bu hataların ortadan kaldırılması en azından asgariye indirilmesi ve kurullarda görev alanların Birlik ve Odaların hukuk düzenindeki yeri ve işlevinin ne olduğunun birlikte paylaşılması amacıyla 8 Mayıs 2004 tarihinde eğitim semineri düzenlenecektir. Bu seminere Oda Onur Kurulları ve Yönetim Kurullarından üyelerin katılması zorunlu kılınmış hukukçu ve diğer organ üyelerinin katılımı kendi isteklerine bırakılmıştır. Seminere ilişkin program aşağıda sunulmaktadır.

EĞİTİM SEMİNERİ

PROGRAM

9.00-9.30 Kayıt

9.30-9.45 Açılış Konuşması

Kaya GÜVENÇ (TMMOB Başkanı)

I. Oturum

9.45-10.45 Doç Dr. Cüneyt OZANSOY (A.Ü. Hukuk Fakültesi)

TMMOB'nin idare hukukunda yeri, işlevi, örgütsel

yapısı, yetki ve sorumlulukları,

Sunuş ve tartışma

II. Oturum

10.45-11.45 Sinan TUNCA (Danıştay 8. Daire Üyesi)

TMMOB ve Odalarda Onur Kurullarının hukuksal yapısı, disiplin soruşturmalarında izlenecek usul ve esaslar,

Sunuş ve tartışma

11.45-12.00 Ara

III. Oturum

12.00.-13.00 Av.Özcan ÇİNE (Barolar Birliği Avukatı)

Meslek kuruluşları yönünden disiplin hükümlerinin önemi ve uygulama zorlukları, meslek disiplinini sağlamada rolü,

Sunuş ve tartışma

13.00-14.30. Yemek Arası

IV. Oturum

14.30-15.0 Şafak EREN (TMMOB Yüksek Onur Kurulu Eski Üyesi)

Yüksek Onur Kurulu ve Oda Onur Kurullarının karşılaştıkları sorunlar ve analizi konusunda sunuş

15.00.-16.00 Genel tartışma

16.00.-16.15 Ara

16.15-17.30 Genel tartışma (Devam)

Tarih: 08.05.2004

Yer: İTÜ Evi Büklüm Sok. No:71 Kavaklıdere-ANKARA

TMMOB

38. GENEL KURULU'NA

DOĞRU...

37. Dönem 4. Danışma Kurulu Toplantısı

24 Nisan 2004 Cumartesi

Onur Kuruları ve İşleyişi Eğitim Semineri

8 Mayıs 2004 Cumartesi

Oda Başkanları ve TMMOB Yönetim Kurulu
Ortak Toplantısı

15 Mayıs 2004 Cumartesi

38. Olağan Genel Kurul

27-28-29 Mayıs 2004

DSİ Genel Müdürlüğü Konferans Salonu

Seçimler

30 Mayıs 2004

Mimarlar Odası Lokali

tmmob
bülteni

tmmob haber bülteni Nisan 2004 / Sayı 35 (ayda bir yayınlanır)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Atatürk Bul. No:131 Kat:9 Bakanlıklar 06650 Ankara
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24 web: <http://www.tmmob.org.tr> e-posta: tmmob@tmmob.org.tr

TMMOB Adına Sahibi ve Sorumlu Yazışları Müdürü: Kaya Güvenç
5.500 adet basılmıştır. Baskı: Kardelen Ofset 0 312 435 37 90